

ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΟ
ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
P R O G R E S S

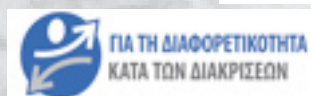
(ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟ
ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ
VS/2009/0383)

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΕΡΕΥΝΑΣ ΓΙΑ
καλές πρακτικές
ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ
ΣΤΗΝ *Ε*ΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΣΕ
ΑΛΛΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ
ΧΩΡΕΣ ΚΑΙ ΑΦΟΡΟΥΝ
*μ*ετανάστριες
ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ
*α*πασχόλησης*ς*

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ
ΦΟΡΕΩΝ ΚΑΙ
ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

ΑΘΗΝΑ - ΜΑΪΟΣ 2010

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Έργα στο πλαίσιο της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας EQUAL	4
Α. Έργα που αναφέρονται σε απασχόληση για μετανάστριες.....	4
1 ^{ος} Φορέας: ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΕΣ	4
Β. Έργα που αναφέρονται σε Μετανάστες	6
1 ^{ος} Φορέας: ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ	6
2 ^{ος} Φορέας: ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΚΕΝΤΡΟ ΜΕΤΑΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΓΙΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ, ΠΑΛΙΝΝΟΣΤΟΥΝΤΕΣ, ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ – ΗΦΑΙΣΤΟΣ	10
3 ^{ος} Φορέας: ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ IMMIGRANTS AGRO-JOBS	16
4 ^{ος} Φορέας: ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	19
5 ^{ος} Φορέας: ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΔΙΚΤΥΟ ΠΡΩΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑΣ (Ιω).....	21
6 ^{ος} Φορέας: ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΞΕΝΙΟΣ ΔΙΑΣ.....	23
Γ. Έργα που αναφέρονται σε ευπαθείς κοινωνικά ομάδες	25
1 ^{ος} Φορέας: ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ E-QUALITY	25
2 ^{ος} Φορέας: ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ IDEA.....	30
3 ^{ος} Φορέας: ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΔΕΣΜΟΣ-EQUALITY	33
4 ^{ος} Φορέας: ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ DREAM – ΔΙΚΤΥΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΟΥ ΡΑΤΣΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΞΕΝΟΦΟΒΙΑΣ ΣΤΑ ΜΜΕ.....	36
5 ^{ος} Φορέας: ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΣΥΓΚΛΙΣΕΙΣ	40
6 ^{ος} Φορέας: ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ	43
7 ^{ος} Φορέας: ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ “COMMEDIA.NET” – ΔΙΚΤΥΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΩΝ ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ.....	45
8 ^{ος} Φορέας: ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ EQUAL-ΜΕΘΟΡΙΟΣ	47
9 ^{ος} Φορέας: ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΚΟΙΝΩΝ-ΟΙΚΟ.GR.....	49
10 ^{ος} Φορέας: ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΔΙΚΤΥΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΡΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ (ΑΛΚΗΣΤΙΣ).....	51
11 ^{ος} Φορέας: ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΓΙΑ ΙΣΕΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΟ ΑΙΓΑΙΟ – MEVEL	53

12 ^{ος} Φορέας: ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΣΥΝΠΡΑΞΙΣ–ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ...	57
2. Έργα στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση»	60
Α. Έργα που αναφέρονται σε απασχόληση για μετανάστριες.....	60
1 ^{ος} Φορέας: ΚΕΝΤΡΟ ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΩΝ	60
2 ^{ος} Φορέας: ΑΝΣΕ (ΔΙΚΤΥΟ ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΝΩΝ ΑΘΗΝΑΣ) – ΚΕΝΤΡΟ ΨΗΦΙΑΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ «ΦΟΥΡΝΟΣ»	62
Β. Έργα που αναφέρονται σε Μετανάστες	63
1 ^{ος} Φορέας: ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ	63
2 ^{ος} Φορέας: «ΑΝΤΙΓΟΝΗ» ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΡΑΤΣΙΣΜΟ, ΤΗΝ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ, ΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗ ΚΑΙ ΤΗ ΜΗ ΒΙΑ	65
3 ^{ος} Φορέας: ΚΕΝΤΡΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (Κ.Ε.Κ.)	68
Γ. Έργα που αναφέρονται σε ευπαθείς κοινωνικές ομάδες	72
1 ^{ος} Φορέας: ΚΕΝΤΡΟ ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΩΝ	72
2 ^{ος} Φορέας: ΕΥΞΕΙΝΗ ΠΟΛΗ	73
3 ^{ος} Φορέας: ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	76
4 ^{ος} Φορέας: PRAKSIS ΜΚΟ	77
5 ^{ος} Φορέας: ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ Α.Ε.	80
6 ^{ος} Φορέας: ΚΕΝΤΡΟ ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΟΥ	83
3. Έργα στο πλαίσιο των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (Π.Ε.Π.).....	85
1 ^{ος} Φορέας: ΕΥΞΕΙΝΗ ΠΟΛΗ	85
2 ^{ος} Φορέας: ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	86
3 ^{ος} Φορέας: ΔΗΜΟΣ ΓΑΣΤΟΥΝΗΣ	87
4 ^{ος} Φορέας: ΑΜΙΓΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ «Ο ΓΕΡΟΠΟΤΑΜΟΣ»	89
5 ^{ος} Φορέας: ΔΗΜΟΣ ΑΡΚΑΛΟΧΩΡΙΟΥ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣ ΚΑΣΤΕΛΛΙΟΥ	92
4. Έργα στο πλαίσιο του Leonardo da Vinci	93
1 ^{ος} Φορέας: ΕΥΞΕΙΝΗ ΠΟΛΗ	93
2 ^{ος} Φορέας: «ΑΝΤΙΓΟΝΗ» ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΡΑΤΣΙΣΜΟ, ΤΗΝ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ, ΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗ ΚΑΙ ΤΗ ΜΗ ΒΙΑ	94

5. Έργα στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου	95
1 ^{ος} Φορέας: ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ Α.Ε.	95
6. Χρηματοδοτικός Μηχανισμός Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου.....	96
1 ^{ος} Φορέας: ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΠΑΛΙΝΝΟΣΤΟΥΝΤΩΝ ΟΜΟΓΕΝΩΝ «ΝΟΣΤΟΣ»	6
7. Ευρωπαϊκό Ταμείο Ένταξης Υπηκόων Τρίτων Χωρών	98
1 ^{ος} Φορέας: ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ	98
2 ^{ος} Φορέας: PRAKSIS ΜΚΟ	99

1. Έργα στο πλαίσιο της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας EQUAL¹

A. Έργα που αναφέρονται σε απασχόληση για μετανάστριες

1^{ος} Φορέας: ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΕΣ

Έργο: *Εφαρμογή νέων μεθόδων εργασίας σε πολιτισμικά διαφοροποιημένες ομάδες: Έξυπνη προσαρμογή των επιχειρήσεων και βελτίωση των δεξιοτήτων των γυναικών μεταναστριών*

Δομή Αναπτυξιακής Σύμπραξης: IOBE (συντονιστής εταίρος), EOMMEX, Κ.Ε.Θ.Ι., Ευρωπαϊκή Προοπτική (Κ.Α.Ε.Ε.Π), NEO IN.ΚΑ., HYPERTECH, ΚΕΚ ΙΕΚΕΠ, ΚΑΠΙΑ-Research.

Ομάδα-στόχος: Γυναίκες μετανάστριες.

Στόχοι: Ενδυνάμωση και ενεργός συμμετοχή, μέσω νέων εφαρμογών εργασίας (τηλεργασία) των ομάδων πληθυσμού (γυναίκες μετανάστριες), που λόγω ιδιαίτερων κοινωνικών συνθηκών υφίστανται διακρίσεις αντιμετωπίζοντας πρόσθετα προβλήματα συμμετοχής στην αγορά εργασίας και μη αξιοποίησης των δεξιοτήτων που διαθέτουν. «Έξυπνη προσαρμογή» των επιχειρήσεων τόσο σε ένα νέο περιβάλλον εργασίας όσο και σε ένα νέο αγοραστικό κοινό (πολιτισμικά διαφοροποιούμενο καταναλωτικό κοινό που ζει και εργάζεται στην Ελλάδα), μέσω μιας ευαισθητοποιημένης συμπεριφοράς και γνώσης των ιδιαιτεροτήτων διαφορετικών πολιτισμικών ομάδων πληθυσμού και των καταναλωτικών τους προτύπων.

---

¹ Η παρουσίαση των καλών πρακτικών των Έργων του Α' Κύκλου στηρίζεται στο κείμενο Ν. Ναγόπουλος-Ν. Μπούζας (2005), «Κείμενο πρότασης ενσωμάτωσης καλών πρακτικών στα εθνικά σχέδια δράσης για την Απασχόληση και την Κοινωνική Ενσωμάτωση», διαθέσιμο online στη διεύθυνση http://www.equal-greece.gr/e_details.asp?ethd=10&aa=5. Η παρουσίαση των καλών πρακτικών των Έργων του Β' Κύκλου στηρίζεται στα εξής κείμενα: Α. Ταλιαδώρου (2008), «Ενεργή εμπλοκή και ενδυνάμωση των ευαίσθητων κοινωνικά ομάδων. Οδηγός Καλών Πρακτικών», διαθέσιμο online στη διεύθυνση http://www.equal-greece.gr/e_details_2.asp?ethd=3&aa=30, Β. Σιδηρά-Ν. Ναγόπουλος (2008), «Καλές Πρακτικές του Δικτύου Διαχείριση της Διαφορετικότητας στον εργασιακό χώρο και των έργων EQUAL των συνεργαζόμενων Αναπτυξιακών Συμπράξεων: αποσαφήνιση εννοιών, ανάδειξη επιμέρους συστατικών μερών, συντελεστές, περιορισμοί, αποτελέσματα, δυνατότητες και προοπτικές για ευρύτερη εφαρμογή», Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας - Ειδική Υπηρεσία της ΚΠ EQUAL.

Δράσεις: Στις δράσεις του Έργου περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων:

- Ποσοτική έρευνα για την πολιτισμική ευαισθητοποίηση τους διοίκησης ανθρωπίνων πόρων στην Ελλάδα στις ιδιαιτερότητες των γυναικών μεταναστριών.
- Ποιοτική έρευνα εμβάθυνσης σε καλές πρακτικές πολυπολιτισμικής διοίκησης επιχειρήσεων αναφορικά με τις γυναίκες μετανάστριες.
- Μελέτη εξειδίκευσης εφαρμογών τηλεργασίας στις γυναίκες μετανάστριες.
- Δημιουργία Πλατφόρμας Τηλεργασίας, Επιλογής Προσωπικού και MatchMaking – Brokerage για επιχειρήσεις και άτομα που ασκούν την τηλεργασία, Ηλεκτρονικού Εμπορίου για τη δημιουργία και Διαχείριση Προσωπικών Ηλεκτρονικών Καταστημάτων (e-Shops).
- Έρευνα καταναλωτικών συνηθειών και προτύπων σε πολιτισμικά διαφοροποιημένες ομάδες.
- Δημιουργία δομής «Κέντρο Διαπολιτισμικής και Τεχνολογικής Διοίκησης».
- Κατάρτιση Γυναικών Μεταναστριών & Στελεχών επιχειρήσεων.

Βασική επιδίωξη των δράσεων του έργου ήταν να δημιουργήσουν συνθήκες μέσα από τις οποίες:

α) Οι επιχειρήσεις ενσωματώνουν τις πρακτικές που στοχεύουν σε μια ευαισθητοποιημένη συμπεριφορά και γνώση των ιδιαιτεροτήτων διαφορετικών πολιτισμικών ομάδων πληθυσμού προσβλέποντας στην άρση των φαινομένων αποκλεισμού και παντός είδους διακρίσεων και ταυτόχρονα ανοίγουν τις πόρτες σε ένα νέο ολοένα και διογκούμενο καταναλωτικό κοινό, που ζει και εργάζεται στην Ελλάδα.

β) Οι ομάδες με ιδιαιτερότητες (γυναίκες-μετανάστριες) αξιοποιούν τις δεξιότητες που διαθέτουν συμμετέχοντας ενεργά σε νέες μορφές εργασίας οι οποίες τις βοηθούν να ξεπεράσουν τις ιδιαίτερες κοινωνικές συνθήκες που βιώνουν, δημιουργώντας μια διαφορετική εικόνα σε ατομικό και κοινωνικό επίπεδο, καταπολεμώντας τα στερεότυπα κατά των διακρίσεων.

Χρηματοδότηση: EQUAL – Β΄ Κύκλος – Υποπρόγραμμα Προσαρμοστικότητα 1.275.202,50 €

Β. Έργα που αναφέρονται σε Μετανάστες

1^{ος} Φορέας: ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ

Έργο: Forum για την Κοινωνική Συνοχή

Δομή Αναπτυξιακής Σύμπραξης: Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων (συντονιστής εταίρος), Κέντρο Αγωνιστικής και Πολιτιστικής Αλληλεγγύης, Ομοσπονδία Εργατοϋπαλλήλων Κλωστοϋφαντουργίας-Ιματισμού-Δέρματος, Κέντρο Μελετών και Τεκμηρίωσης ΟΛΜΕ, ELYROS Α.Ε., Σωματείο Αλβανών Μεταναστών, Ελληνική Επιτροπή Συνεργασίας με την UNICEF, Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Αθήνας, Αλβανική Κοινότητα Αθήνας, Αιθιοπική Κοινότητα τους Ελλάδος, Παιδικά Χωριά SOS, ΚΕΚ Ακμων, Ένωση Εργαζομένων Μεταναστών Μπαγκλαντές Ελλάδας, Εθνικό Ίδρυμα Νεότητας, Πανεπιστήμιο Αθηνών Τμήμα ΜΜΕ, Έργον Κ.Ε.Κ., Γιατροί Χωρίς Σύνορα, Αναπτυξιακή Εταιρεία Δήμου Αθηναίων Α.Ε, Κέντρο Απασχόλησης και Επιχειρηματικότητας Δήμου Αθηναίων, Ίδρυμα Κοινωνικής Εργασίας, Ίδρυμα Μελετών Λαμπράκη, Ελληνικό Δίκτυο για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη, Τέκμωρ Α.Ε, Κέντρο Υποστήριξης και Πληροφόρησης Ευπαθών Κοινωνικών Ομάδων Δήμου Αχαρνών.

Ομάδα-στόχος: Μετανάστες – Παλιννοστούντες – Πρόσφυγες.

Στόχοι: Ολοκληρωμένη και πολυεπίπεδη παρέμβαση για την αντιμετώπιση του φαινομένου του ρατσισμού και τους ξενοφοβίας και δημιουργία προϋποθέσεων για την ανάπτυξη της πολυπολιτισμικής κοινωνίας. Αντιμετώπιση του ρατσισμού στο σχολείο, στην εργασία, στα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας, ευρύτερα στην ελληνική κοινωνία και προβολή καλών πρακτικών. Στήριξη μεταναστών και προσφύγων για την ενσωμάτωσή τους στην ελληνική κοινωνία.

Δράσεις: Στις δράσεις του Έργου περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων:

- Δημιουργία και Λειτουργία Δομών Ενημέρωσης και Υποστήριξης.
- Δημιουργία και Εφαρμογή Εργαλείων και Μοντέλων Παρέμβασης (ανάπτυξη μοντέλου ολιστικής παρέμβασης, δημιουργία και λειτουργία Ηλεκτρονικού Παρατηρητηρίου και σύνδεση με τις Δομές, αντιρατσιστικά πακέτα για την εκπαίδευση [ευαισθητοποίηση και

καταγραφή Καλών Πρακτικών], Δίκτυο Αναδόχων Εθελοντών [Καταγραφή Καλών Πρακτικών]).

- Παρεμβάσεις στην Αγορά Εργασίας: Διεξαγωγή έρευνας σε εργοδότες (ευαισθητοποίηση και Καταγραφή Καλών Πρακτικών), τυπική αναγνώριση προσόντων, Monitoring (Καλές Πρακτικές Εργασιακής Ενσωμάτωσης), Κώδικας Δεοντολογίας, ευαισθητοποίηση εργοδοτών, συνδικαλιστική παρέμβαση τους χώρους εργασίας (καταγραφή Καλών Πρακτικών).
- Ευαισθητοποίηση.
- Δημιουργήθηκε «Στέκι Μεταναστών» στο Δήμο Αθηναίων, με τη συμμετοχή των μεταναστευτικών οργανώσεων και τη στήριξη του Δήμου.

Χρηματοδότηση: EQUAL – Α΄ Κύκλος – Υποπρόγραμμα Απασχολησιμότητα 1.746.148,00 €

Καλές Πρακτικές: Σύμφωνα με την αξιολόγηση των δράσεων που έχουν υποβληθεί ως καλές πρακτικές, από το Έργο αναδείχθηκαν οι εξής καλές πρακτικές:

- *Διασύνδεση και λειτουργία εξειδικευμένων δομών, στην ανάπτυξη συστημάτων παραπομπών και στην επίτευξη συμπληρωματικότητας στην παροχή υπηρεσιών ειδικών κοινωνικών ομάδων. Οργάνωση και λειτουργία των δομών, συμπληρωματικές παρεμβάσεις και εξειδικευμένες λειτουργίες στο πλαίσιο διασύνδεσης δομών με την αξιοποίηση συστημάτων παραπομπών.* Η μέθοδος οργάνωσης των δομών, των παραπομπών και του καταμερισμού της προσφοράς υπηρεσιών διασφαλίζει:
  - ο Ποιότητα υπηρεσιών, αφού κάθε φορέας αναλαμβάνει να προσφέρει υπηρεσίες που κατέχει από την εμπειρία του.
  - ο Βιωσιμότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών μέσω της ενσωμάτωσής τους στις δραστηριότητες των φορέων.
- *Ανάδειξη ειδικών εργαλείων διάγνωσης και σύζευξης αναγκών μεταναστών/ προσφύγων και εργοδοτών.* «Η Αναπτυξιακή Σύμπραξη σχεδίασε, διαμόρφωσε και εφάρμοσε τέσσερα εργαλεία υποδοχής και επαγγελματικής συμβουλευτικής μεταναστών και προσφύγων. Η προστιθέμενη αξία τους βρίσκεται στην εξειδίκευση και στάθμισή τους, στις ανάγκες και στο προφίλ των μεταναστών και προσφύγων, αλλά και στο γεγονός ότι μέσω αυτών των

στοιχείων που αναδεικνύουν και αξιοποιούν, βελτιώνονται και τροφοδοτούνται οι εφαρμοζόμενες πολιτικές προς όφελος της ομάδας στόχου».²

- **Εφαρμογή μεθόδων ενδυνάμωσης και ανάπτυξης δεξιοτήτων για την ένταξη ατόμων από ευπαθείς ομάδες στην αγορά εργασίας. Λειτουργία μοντέλου Ενδυνάμωσης και Δεξιοτήτων για μετανάστες και πρόσφυγες.** Η ενδυνάμωση συνεπάγεται τη μετάδοση δύναμης στο άτομο, ώστε να παρεμβαίνει αποτελεσματικά στο περιβάλλον του. Σε επίπεδο εργασιακής ενσωμάτωσης στόχος της παρέμβασης είναι να ανακαλύψει και να αξιοποιήσει το άτομο τη δυνατότητα προσανατολισμού βάσει των ικανοτήτων του και μιας ρεαλιστικής εκτίμησης της αγοράς εργασίας. Αυτό που επιδιώκεται σε κάθε παρέμβαση είναι να ενεργοποιηθεί ο ενδιαφερόμενος στην αναζήτηση εργασίας και κατάρτισης και να αξιοποιήσει τις πληροφορίες και τις δυνατότητες των υφιστάμενων φορέων υποστήριξης, αλλά και των επιχειρήσεων στις οποίες προσφέρονται θέσεις εργασίας συναφείς με τα επαγγελματικά του ενδιαφέροντα. Στα οφέλη από τη λειτουργία της δομής εντάσσονται και οι επωφελούμενοι που βρήκαν απασχόληση με δική τους πρωτοβουλία.
- **Δημιουργία και λειτουργία Δομών εργασιακής ενσωμάτωσης – ενημέρωσης, mentoring και τεκμηρίωσης.**
- **Στελέχωση των Γραφείων Ενημέρωσης και Υποστήριξης μεταναστών, προσφύγων και αιτούντων άσυλο με ειδικό προσωπικό, το οποίο μπορεί να διαχειρίζεται το αντικείμενο της απασχόλησης των ατόμων από τις ομάδες-στόχο.** Με το πέρας της κατάρτισης οι καταρτιζόμενοι σύμβουλοι έχουν πλέον τη δυνατότητα να διαχειρίζονται τα προβλήματα των μεταναστών και των προσφύγων με μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα και ευελιξία, ενώ παράλληλα δημιουργήθηκε ένα αξιόπιστο εκπαιδευτικό πακέτο, το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε παρεμφερείς δραστηριότητες.

Επίσης, αναγνωρίστηκε η καινοτόμος διάσταση των εξής πρακτικών:

- Υποδοχή και υποστήριξη μεταναστών και προσφύγων, δημιουργία και εφαρμογή εργαλείων και μοντέλων παρέμβασης, παρεμβάσεις στην αγορά εργασίας για την ενσωμάτωση μεταναστών και προσφύγων.³

---

² Εθνικό Θεματικό Δίκτυο Πιστοποίηση Επαγγελματικών Προσόντων και Δεξιοτήτων – EQUAL Α΄ Κύκλος, 2005, *Συνεργασία για την ανάπτυξη και προώθηση εργαλείων και συστημάτων πιστοποίησης επαγγελματικών προσόντων και δεξιοτήτων. Οδηγός Καλών Πρακτικών*, Αθήνα, σελ. 27 και σελ. 45.

- Θεσμός του Πολιτισμικού Διαμεσολαβητή.
- Δημιουργία προϋποθέσεων για την ανάπτυξη της πολυπολιτισμικής κοινωνίας.
- Δημιουργία Δικτύου Αναδόχων Εθελοντών, Δημιουργία Δικτύου Σχολείων για την Εφαρμογή του Πιλοτικού Αντιρατσιστικού Προγράμματος, Δημιουργία κώδικα δεοντολογίας προς τους εργοδότες τους εργαζόμενους και τα συνδικάτα, Καλές Πρακτικές Εργασιακής Ενσωμάτωσης.
- Αντιρατσιστικά πακέτα για τις βαθμίδες εκπαίδευσης, Κώδικας δεοντολογίας προς τους εργοδότες τους εργαζόμενους και τα συνδικάτα, Καλές Πρακτικές Εργασιακής Ενσωμάτωσης.⁴

---

³ EQUAL, 2005, *Ενημέρωση Ενδιάμεσης Έκθεσης Αξιολόγησης*, TEC-Συμβουλευτική Α.Ε. – Planning Group ΕΠΕ, Αθήνα, online στη διεύθυνση http://ec.europa.eu/employment_social/equal/data/document/eva-el-05.pdf, σελ. 191.

⁴ EQUAL, 2005, όπ.π., σελ. 192.

2^{ος} Φορέας: ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΚΕΝΤΡΟ ΜΕΤΑΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΓΙΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ, ΠΑΛΙΝΝΟΣΤΟΥΝΤΕΣ, ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ – ΗΦΑΙΣΤΟΣ

Έργο: *Κέντρο Μεταπληροφόρησης και Ανάδειξης Τεχνικών Δεξιοτήτων για Μετανάστες, Παλιννοστούντες, Πρόσφυγες*

Δομή Αναπτυξιακής Σύμπραξης: Διεθνής Οργανισμός Μεταναστεύσεως – Αποστολή Ελλάδος (συντονιστής εταίρος), 01 Πληροφορική Εκπαιδευτική Α.Ε., Ιωάννης Βελλής Plenary Group, ΚΕΚ Integration, ΚΕΚ Θρακική Πρόοδος, Πήγασος Εκδοτική και Εκτυπωτική, Δημοτική Επιχείρηση Ανάπτυξης Δήμου Αιγιάλεω, ΟΕΕΚ, ΔΕΠΕΑΝΙ, ΤΕΙ Πειραιά, Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Ξάνθης, Ινστιτούτο Αστικού Περιβάλλοντος και Ανθρώπινου Δυναμικού (ΙΑΠΑΔ), Netnews, Αναπτυξιακή Ξάνθης, European Profiles, Γενική Γραμματεία Απόδημου Ελληνισμού, Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός, Ευρωπαϊκή Προοπτική, Εύξεινη Πόλη, Οργανισμός Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.), Εταιρεία Κοινωνικής και Πολιτιστικής Στήριξης Παλιννοστώντων Ομογενών «Νόστος», Ομοσπονδία Ποντιακών Σωματείων Νότιας Ελλάδας (ΟΠΣΝΕ), Πανελλήνια Ένωση των εν Ελλάδι Ασσυρίων, Ένωση Σπάρτης Μ. Ασίας, Κέντρο Συμπαράστασης Παλιννοστώντων.

Ομάδα-στόχος: Μετανάστες – Παλιννοστούντες – Πρόσφυγες.

Στόχοι: Καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξеноφοβίας σε σχέση με την αγορά εργασίας, κάλυψη των αναγκών της ομάδας στόχου αναφορικά με την ομαλή ένταξή τους στην αγορά εργασίας και την κοινωνία, αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών των φορέων που έρχονται σε επαφή και παρέχουν στήριξη στην ομάδα στόχου, ανάδειξη, αντιστοίχιση, πιστοποίηση και αναβάθμιση (όπου απαιτείται) των τεχνικών επαγγελματικών δεξιοτήτων τους ομάδας στόχου, έτσι ώστε να ενταχθούν στην ελληνική αγορά εργασίας αξιοποιώντας με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα προσόντα τους. Κάλυψη των αναγκών της ομάδας στόχου και αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών της.

Δράσεις: Στις δράσεις του Έργου περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων:

1. Μελέτη αναγκών τους ελληνικής αγοράς εργασίας για νέες ειδικότητες στα τεχνικά επαγγέλματα.

2. Καταγραφή και αξιολόγηση των τεχνικών επαγγελματικών δεξιοτήτων των παλιννοστού-
ντων μεταναστών, προσφύγων, προκειμένου να βοηθηθούν οι μετανάστες στην άμεση
αξιοποίηση των αρχικών επαγγελματικών τους προσόντων.
3. Πιστοποίηση επαγγελματικών προσόντων και δεξιοτήτων από τον ΟΕΕΚ, με στόχο την
αύξηση της απασχολησιμότητάς τους.
4. Δημιουργία και Λειτουργία Κέντρου Μεταπληροφόρησης για την παροχή – με ενιαίο και
συστηματικό τρόπο – έγκυρης, επεξεργασμένης, εξειδικευμένης και επίκαιρης πληροφό-
ρησης σε φορείς που εξυπηρετούν μετανάστες, παλιννοστούντες και πρόσφυγες και το
συντονισμό της μεταξύ τους συνεργασίας ώστε μέσα από μία διαδικασία ανταλλαγής και
αλληλοσυμπλήρωσης των υπηρεσιών τους, να μπορούν να λειτουργούν ως «ενιαία σημεία
επαφής» (one-stop shops), εξυπηρετώντας με αποτελεσματικότερο και πιο ολοκληρωμένο
τρόπο τις ομάδες-στόχο.
5. Δημιουργία και λειτουργία εξειδικευμένων Δομών παροχής υπηρεσιών προσανατολισμού,
πληροφόρησης και ψυχολογικής στήριξης για την παροχή στους επωφελούμενους
εξατομικευμένων υπηρεσιών προσανατολισμού, πληροφόρησης και ψυχολογικής στήριξης.
6. Επιχειρησιακή δράση ανίχνευσης και ανάλυσης των προβλημάτων που αντιμετωπίζει το
στελεχιακό δυναμικό των δομών και φορέων υποστήριξης της ομάδας-στόχου.
7. Εκπαίδευση για αναβάθμιση των επαγγελματικών δεξιοτήτων των παλιννοστούντων μετα-
ναστών, προσφύγων, για όσους επωφελούμενους κριθεί σκόπιμο και εφικτό. Πιλοτική
εκπαίδευση 60 ατόμων από την ομάδα-στόχο που παρουσιάζει ως κυριότερα χαρακτη-
ριστικά τη γλωσσική ανεπάρκεια και το χαμηλό βαθμό κοινωνικής προσαρμογής, ώστε να
αποκτήσει και να αναβαθμίσει δεξιότητες-κλειδιά για την κοινωνική και εργασιακή ένταξή
τους. Επιπλέον, εκπαίδευση 8 επιλεγμένων ατόμων σε επαγγέλματα του κλάδου των ΜΜΕ
ώστε να ενισχυθεί η παρουσία μελών της ομάδας στόχου στα μέσα διαμόρφωσης της
κοινής γνώμης.
8. Κατάρτιση πολιτισμικών διαμεσολαβητών. Τα άτομα που επελέγησαν είχαν αυξημένες
επικοινωνιακές ικανότητες. Κύριες αρμοδιότητές τους ήταν η διοργάνωση τακτικών
συναντήσεων των επωφελούμενων στις εγκαταστάσεις των δομών, η ευαισθητοποίηση των
τοπικών κοινωνιών προς αποφυγή εντάσεων, η παροχή στήριξης και ενθάρρυνσης στην
ομάδα στόχο, η βελτίωση των σχέσεων της ομάδας στόχου με τους εργοδότες και τις αρχές,
κλπ.

9. Εκστρατεία ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης, με στόχο την καταπολέμηση της ξενοφοβίας και του ρατσισμού της ελληνικής κοινωνίας μέσα από την προβολή της θετικής συμβολής της ομάδας στόχου στην ελληνική αγορά εργασίας, την ανάδειξη των τεχνικών δεξιοτήτων και των επαγγελματικών προσόντων των επωφελούμενων και της δυνατότητας αξιοποίησής τους στην ελληνική αγορά εργασίας.

Χρηματοδότηση: EQUAL – Α΄ Κύκλος – Υποπρόγραμμα Απασχολησιμότητα, 2.934.703,00 €

Καλές Πρακτικές: Σύμφωνα με την αξιολόγηση των δράσεων που έχουν υποβληθεί ως καλές πρακτικές, από το Έργο αναδείχθηκαν οι εξής καλές πρακτικές:

- ***Ίδρυση και λειτουργία Κέντρου Μεταπληροφόρησης για Μετανάστες, Παλιννοστούντες, Πρόσφυγες*** για καλύτερη ενημέρωση των άμεσα και έμμεσα επωφελούμενων. Στο πλαίσιο του δικτύου, η δικτύωση λειτουργεί ως μέσο ενίσχυσης της αποτελεσματικότητας και της ποιότητας των υπηρεσιών που παρέχουν φορείς απευθυνόμενοι σε μετανάστες, παλιννοστούντες και πρόσφυγες. Από τη λειτουργία του Κέντρου Μεταπληροφόρησης και την αξιολόγησή του ως μία ενέργεια ηλεκτρονικής διασύνδεσης και συνεργασίας μεταξύ φορέων, αναδείχθηκαν σημαντικά στοιχεία σχετικά με αυτήν τη μορφή δικτύωσης, ως μέσου βελτίωσης της αποτελεσματικότητας της λειτουργίας των δομών και της ποιότητας των υπηρεσιών που παρέχουν.
  - Κάθε ενέργεια δικτύωσης μπορεί να αντανakλά τη συναίνεση, όχι μόνο ηγετικών ή διευθυντικών στελεχών των φορέων που συμμετέχουν στο δίκτυο, αλλά και εκείνων των στελεχών από το ανθρώπινο δυναμικό του κάθε φορέα, που καλούνται να αναλάβουν συγκεκριμένο ρόλο και αρμοδιότητες στο πλαίσιο λειτουργίας του δικτύου.
  - Οποιαδήποτε ενέργεια ηλεκτρονικής δικτύωσης μεταξύ του συγκεκριμένου αριθμού φορέων, δεν πρέπει να αποτελεί αυτοσκοπό, αλλά κυρίως βοηθητικό-υποστηρικτικό μηχανισμό που αναπτύσσεται με σκοπό να διευκολύνει την ανταλλαγή και διάχυση πληροφοριών και εμπειριών μεταξύ φορέων με συναφή πεδία δράσης και εξυπηρετούμενο πληθυσμό.
  - Πριν από τη δημιουργία του νέου δικτύου, είτε πρόκειται για ηλεκτρονικό δίκτυο, είτε για δίκτυο φυσικών προσώπων, σκόπιμο είναι να ερευνώνται και να

διασφαλίζονται οι συνθήκες βιωσιμότητάς του σε ότι αφορά τους διατιθέμενους για τη λειτουργία του δικτύου πόρους, αλλά και το ανθρώπινο δυναμικό.

- Η δημιουργία τοπικών δικτύων, που καλύπτουν μία συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή και περιλαμβάνουν ένα ευρύ φάσμα φορέων με αλληλεξαρτώμενες και αλληλοσυμπληρούμενες υπηρεσίες σε συναφή πεδία δράσης. Τα δίκτυα αυτά μπορούν να λειτουργήσουν αποτελεσματικότερα, καθώς επιτρέπουν την ανάπτυξη στενότερων σχέσεων διαπροσωπικής επικοινωνίας και ανταλλαγής μεταξύ των φορέων, στοιχείο καθοριστικό για τη διατήρηση ενός φυσικού και ηλεκτρονικού δικτύου και τη δημιουργία συνθηκών βελτίωσης, εξέλιξης και επέκτασής του.
- ***Αναγνώριση κρίσιμων παραγόντων για την ποιότητα, αποτελεσματική οργάνωση, λειτουργία και αξιολόγηση δομών που παρέχουν υπηρεσίες σε μετανάστες, παλιννοστούντες και πρόσφυγες.*** Ειδικότερα, σε ότι αφορά την οργάνωση και λειτουργία δομών, αναγνωρίστηκε η ανάγκη για :
  - Σαφή προσδιορισμό των σκοπών και στόχων μιας δομής και ιεράρχηση των αναγκών.
  - Ύπαρξη οργανογράμματος και καθηκοντολογίου για κάθε στέλεχος.
  - Με δεδομένο ότι οι υπηρεσίες υπάγονται στην αρμοδιότητα ενός κεντρικού φορέα (π.χ. ΚΠΑ ΟΑΕΔ) και έχουν ίδιο ή συναφές αντικείμενο, σκόπιμο θα ήταν να προβλέπεται ένα ενιαίο μοντέλο λειτουργίας, παρακολούθησης και αξιολόγησης.
  - Καθιέρωση πλαισίου ή διαδικασιών πραγματοποίησης ανταλλαγών μεταξύ στελεχών και προϊσταμένων.
  - Αξιοποίηση όλων των διαθέσιμων μέσων για την ενδυνάμωση, διευκόλυνση, στήριξη, ενίσχυση, ανανέωση και παροχή κινήτρων στο προσωπικό, ώστε να ανταποκρίνεται με μεγαλύτερη επάρκεια και συνέπεια στα καθήκοντά του.
  - Διαμόρφωση φιλικού και λειτουργικού πλαισίου εργασίας για τα στελέχη υπηρεσιών και κατ' επέκταση για τους εξυπηρετούμενους.
  - Αυτοματοποίηση και απλούστευση διαδικασιών.
  - Δημιουργία και διάθεση εντύπων και όπου χρειάζεται μεταφρασμένων και σε άλλες γλώσσες, για την ενημέρωση των εξυπηρετούμενων.

Η ίδρυση και λειτουργία του Κέντρου Μεταπληροφόρησης αναγνωρίστηκε ως βέλτιστη πρακτική και στην *Ενημέρωση Ενδιάμεσης Έκθεσης Αξιολόγησης*, όπου σημειώνεται: «Πρόκειται

για ένα ηλεκτρονικό δίκτυο 37 φορέων από διάφορες περιοχές της χώρας, με έδρα στον Δήμο Αιγάλεω. Το Κέντρο αυτό δημιουργήθηκε και λειτούργησε με σκοπό:

1. την παροχή έγκυρης, επεξεργασμένης και επίκαιρης πληροφόρησης στις δικτυωμένες δομές, ώστε να μπορούν με τη σειρά τους να παρέχουν ολοκληρωμένη ενημέρωση και καθοδήγηση σε όσους μετανάστες, παλιννοστούντες και πρόσφυγες απευθύνονται σε αυτές
2. την εξατομικευμένη υποστήριξη μεταναστών, παλιννοστούντων και προσφύγων και τη διευκόλυνση της ένταξής τους στην αγορά εργασίας και την κοινωνία γενικότερα
3. την αλληλοσυμπλήρωση των παρεχόμενων υπηρεσιών και την ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ των δικτυωμένων δομών με τη λειτουργία ενός μηχανισμού αλληλοσυμπλήρωσης των υπηρεσιών τους, ο οποίος καταπολεμά την αποσπασματικότητα και τον κατακερματισμό και παρέχει τη δυνατότητα για τη λειτουργία των δικτυωμένων δομών ως ενιαίων σημείων επαφής (one-stop shops) και
4. την καταγραφή και μελέτη των αναγκών που έχουν μετανάστες, παλιννοστούντες και πρόσφυγες και την εκπόνηση και προώθηση προς την πολιτεία, προτάσεων για την βελτίωση πολιτικών και πρακτικών που τους αφορούν.

Η λειτουργία του Κέντρου στηρίζεται σε μία ηλεκτρονική βάση πληροφοριών στην οποία έχουν πρόσβαση όλες οι δικτυωμένες δομές του Κέντρου. Η βάση αυτή περιλαμβάνει και εμπλουτίζεται με χρήσιμες πληροφορίες που χρειάζεται να γνωρίζουν οι δικτυωμένες δομές ώστε να ενημερώνουν και να εξυπηρετούν αποτελεσματικότερα μετανάστες, παλιννοστούντες και πρόσφυγες που απευθύνονταν σε αυτές, συνεισφέροντας στην επαγγελματική και κοινωνική τους ένταξη. Με αφορμή την ηλεκτρονική δικτύωση, μεταξύ των δικτυωμένων δομών αναπτύσσεται και φυσική δικτύωση προσώπων η οποία δρα παράλληλα με την ηλεκτρονική». ⁵

Παράλληλα, σε συνάρτηση προς την αρχή της ενδυνάμωσης και της ενεργού συμμετοχής, επισημαίνεται πως «Ο τρόπος σχεδιασμού αλλά και υλοποίησης του έργου της Α.Σ. ΚΕΜΜΕΠΑΠ – ΗΦΑΙΣΤΟΣ» παρέχει στα μέλη της ομάδας στόχου την ευκαιρία να συμμετέχουν ενεργά σε πολλές από τις φάσεις του, κυρίως μέσω της εταιρικής σχέσης των συλλόγων που τους εκπροσωπούν. Έτσι για παράδειγμα η ενεργός συμμετοχή σε δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης αποδεικνύεται πως διευκολύνει τόσο την άρση των στερεοτύπων, όσο και την παροχή πληροφόρησης σε μέλη της ομάδας στόχου που συχνά αγνοούν τα δικαιώματά τους και τις ευκαιρίες που τους παρέχει η Πολιτεία για κατάρτιση, ενσωμάτωση στην αγορά εργασίας και

---

⁵ EQUAL, 2005, *Ενημέρωση Ενδιάμεσης Έκθεσης Αξιολόγησης*, όπ.π., σελ. 101-102.

οικονομική ένταξη. Παράλληλα τα χρησιμοποιούμενα εργαλεία γίνονται πιο αποτελεσματικά, ενώ οι δομές που εισάγονται από τις δράσεις του έργου γίνονται ευκολότερα αποδεκτές από τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας στόχου».⁶

Τέλος, αναγνωρίστηκε η καινοτόμος διάσταση των εξής πρακτικών:

- Θεσμός του Πολιτισμικού Διαμεσολαβητή.
- Κέντρο Μεταπληροφόρησης για Μετανάστες, Παλιννοστούντες, Πρόσφυγες.
- Αντι-ρατσιστικό πακέτο.⁷

---

⁶ EQUAL, 2005, όπ.π., σελ. 182.

⁷ EQUAL, 2005, όπ.π., σελ. 192.

3^{ος} Φορέας: ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ IMMIGRANTS AGRO-JOBS

Έργο: *Απασχόληση οικονομικών μεταναστών/στριών στον αγροτικό τομέα μέσα από την απόκτηση επαγγελματικών προσόντων/δεξιοτήτων και δομών υποστήριξης*

Δομή Αναπτυξιακής Σύμπραξης: Επιτροπή Ερευνών Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (συντονιστής εταίρος), Επιτροπή Ερευνών Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών, Αναπτυξιακή Εταιρία Καρδίτσας Α.Ε. (ANKA, Α.Ε.), Οργανισμός Αγροτικής Ανάπτυξης Στερεάς Ελλάδας, Α.Ε. (ΟΑΑΣΕ Α.Ε.), Αναπτυξιακή Λασιθίου Α.Ε. (ΑΝ.ΛΑΣ Α.Ε.), ΚΕΚ ΔΕΛΤΑ Ε.Π.Ε., Επιμέλεια Διαφημιστική Α.Ε., Άκης Σιμάτος και Σια Ο.Ε., FROG TV, Pasarella NETWORK S.A., Αγροτουριστικός Συνεταιρισμός Γυναικών Σύρου «Το Καστρί», Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Αταλάντης ΣΥΝ.ΠΕ., Αγροτικός Συνεταιρισμός Δομοκού, Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Ιεράπετρας ΣΥΝ.ΠΕ., Δίκτυο Κοινωνικής Υποστήριξης Προσφύγων και Μεταναστών.

Ομάδα-στόχος: Μετανάστες – Παλιννοστούντες – Πρόσφυγες.

Στόχοι: Η οικονομική ενσωμάτωση και η βελτίωση της απασχολησιμότητας των οικονομικών μεταναστών/στριών μέσα από την απόκτηση επαγγελματικών προσόντων/δεξιοτήτων και τη δημιουργία δομών υποστήριξης.

Δράσεις: Στις δράσεις του Έργου περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων:

- Εκπόνηση μελετών για (1) στάσεις-αντιλήψεις του αγροτικού πληθυσμού και ειδικών ομάδων π.χ. εργοδοτών/αρχηγών γεωργικών εκμεταλλεύσεων, γεωργικών συνεταιρισμών κ.λ.π. απέναντι στους οικονομικούς μετανάστες/στρίες, τον εντοπισμό των αναγκών απασχόλησης στον αγροτικό τομέα και τη διερεύνηση νέων προοπτικών απασχόλησης καθώς και για τις συνέπειες σε οικονομικό και θεσμικό επίπεδο από την ενσωμάτωσή τους στην ελληνική αγορά εργασίας, (2) στάσεις-αντιλήψεις της ομάδας-στόχου στις περιοχές εφαρμογής του έργου απέναντι στην υφιστάμενη κατάσταση, στην αγορά εργασίας και τις ανάγκες τους σε κατάρτιση και στήριξη, (3) διερεύνηση απαραίτητων για την ομάδα-στόχο δεξιοτήτων και γνώσεων σε σχέση με επαγγέλματα στον πρωτογενή τομέα που θα συμβάλλουν στην ποιοτική αναβάθμιση των προσόντων τους και την πρόσβαση στην αγορά εργασίας.

- Δημιουργία εκπαιδευτικών πακέτων για την (1) απόκτηση επαγγελματικών προσόντων σε επαγγέλματα σχετικά με τον πρωτογενή τομέα, (2) απόκτηση ικανοτήτων/προσόντων/δεξιοτήτων για μετανάστες/μετανάστριες, ώστε να μπορέσουν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του ρόλου του διαμεσολαβητή/ συμβούλου απασχόλησης, (3) απόκτηση επαγγελματικών δεξιοτήτων για μετανάστριες στον τομέα παροχής υπηρεσιών αγροτικού τουρισμού/εστίασης.
- Δημιουργία Infokiosk. Εφαρμογές για στην πληροφόρηση των οικονομικών μεταναστών/στριών για ευκαιρίες απασχόλησης στον αγροτικό χώρο, για ασφαλιστικά/νομικά/εργασιακά θέματα κ.λπ. Οι πληροφορίες παρέχονται στην ελληνική καθώς και στην επικρατέστερη γλώσσα μεταξύ της ομάδας-στόχου.
- Δημιουργία Γραφείων Ενημέρωσης και Απασχόλησης, τα οποία παρέχουν υποστήριξη για εύρεση εργασίας σε οικονομικούς μετανάστες/μετανάστριες σε επαγγέλματα του πρωτογενή τομέα.
- Τοποθέτηση και απασχόληση αλλοδαπών γυναικών σε Γυναικεία Γεωργοσυνεταιριστική Επιχείρηση.
- Πληροφόρηση και ευαισθητοποίηση εργοδοτών/τριών .
- Δικτύωση των πιλοτικών δομών υποστήριξης με το Δίκτυο Κοινωνικής Υποστήριξης Προσφύγων και Μεταναστών.

Χρηματοδότηση: EQUAL – Β΄ Κύκλος – Υποπρόγραμμα Απασχολησιμότητα 1.220.000,00 €

Καλές Πρακτικές: Σύμφωνα με την αξιολόγηση των δράσεων που έχουν υποβληθεί ως καλές πρακτικές, από το Εθνικό Θεματικό Δίκτυο «Καινοτόμες διαδικασίες Προώθησης στην Απασχόληση» αναδείχθηκε από το έργο ως καλή πρακτική η δράση:

- **Δημιουργία Γραφείων Ενημέρωσης και Απασχόλησης**, και απασχόληση ατόμων από την ομάδα-στόχο ως Συμβούλων, ως καλή πρακτική ενεργού συμμετοχής ευάλωτων κοινωνικά ομάδων. Ειδικότερα επισημαίνεται πως οι Σύμβουλοι που προσφέρουν υπηρεσίες πληροφόρησης και υποστήριξης των μεταναστών που ζουν και εργάζονται στον αγροτικό χώρο, είναι οι ίδιοι μετανάστες που καταρτίστηκαν και κατόπιν επελέγησαν με συγκεκριμένη διαδικασία και εργάζονται υπό την εποπτεία του Συντονιστή-Συμβούλου των δομών. Εν προκειμένω, αξιοποιήθηκαν οι «άτυποι» ηγέτες της ομάδας, οι οποίοι έπαιξαν και το ρόλο του Διαμεσολαβητή, τόσο στην προσέλκυση όσο και στην ενεργοποίηση των

ωφελουμένων. Ο Σύμβουλος-Διαμεσολαβητής παρεμβαίνει στο επίπεδο στάσεων-νοοτροπίας, καθώς χρειάζεται να ενισχύσει τη διεκδικητικότητα και να άρει την καχυποψία των συμπατριωτών του απέναντι στους θεσμούς και τις υπηρεσίες του ελληνικού κράτους.

- Ως καινοτομία του Έργου έχει επίσης επισημανθεί η ισότιμη απασχόληση οικονομικών μεταναστριών σε γυναικείο συνεταιρισμό και η ισότιμη ενσωμάτωσή τους στο εργασιακό και κοινωνικό περιβάλλον των γυναικών-μελών του.⁸

---

⁸ Εθνικό Θεματικό Δίκτυο: Καινοτόμες Διαδικασίες Προώθησης στην Απασχόληση, Θεματική Προτεραιότητα 2: Μηχανισμοί επαγγελματικής τοποθέτησης (χ.χ.), «Εγχειρίδιο ευαισθητοποίησης εργοδοτών, αυτοαπασχολουμένων και ιδιωτικών εταιριών/συμβούλων».

4^{ος} Φορέας: ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Έργο: *Παρατηρητήριο και δίκτυο δομών για την ενδυνάμωση των οικονομικών μεταναστών στην αγορά εργασίας*

Δομή Αναπτυξιακής Σύμπραξης: ΚΕΚ ΙΝΕ/ΓΣΕΕ (Συντονιστής Εταίρος), Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών – Κέντρο Κοινωνικής Μορφολογίας και Κοινωνικής Πολιτικής, Ελληνοσουδανικός Σύνδεσμος Φιλίας, Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες, Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης ΓΣΕΒΕΕ (ΚΕΚ ΓΣΕΒΕΕ), Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (ΚΕΘΙ), Εργατικό Κέντρο Αθηνών, Εργατικό Κέντρο Πειραιά, Μακεδονικό Ινστιτούτο Εργασίας (ΜΑΚΙΝΕ), Ακρόνυμο Μελετητική ΕΠΕ, PRAKSIS (Προγράμματα Ανάπτυξης, Κοινωνικής Στήριξης και Ιατρικής Συνεργασίας), Ελληνική Εταιρία Διοικήσεως Επιχειρήσεων (Ε.Ε.Δ.Ε.)

Ομάδα-στόχος: Μετανάστες – Παλιννοστούντες – Πρόσφυγες.

Στόχοι: Δημιουργία περιβάλλοντος ουσιαστικής άσκησης των δικαιωμάτων των μεταναστών, με έμφαση σε εκείνα που αφορούν στην απασχόληση. Συνεχής και συστηματική παρατήρηση των προϋποθέσεων και συνθηκών εργασίας των μεταναστών και συντονισμένη παρέμβαση για τη δικτύωση των φορέων που συμμετέχουν στο σχεδιασμό και την υλοποίηση μέτρων πολιτικής. Σύσταση και οργάνωση Παρατηρητηρίου Απασχόλησης μεταναστών το οποίο είναι το «στρατηγικό κέντρο» ενός ευρύτερου δικτύου δομών για τη συγκέντρωση, επεξεργασία και διάχυση πληροφοριών στους συνεργαζόμενους φορείς.

Δράσεις: Στις δράσεις του Έργου περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων:

- Σχεδιασμός, οργάνωση, στελέχωση και λειτουργία του Παρατηρητηρίου Απασχόλησης και δικτύου δομών παροχής υποστήριξης προς οικονομικούς μετανάστες και πρόσφυγες. Κατάρτιση των στελεχών των δομών του δικτύου.
- Διεύρυνση του δικτύου με άλλες δομές παροχής συναφών υπηρεσιών, με φορείς, εκπροσώπους και μέλη της ομάδας στόχου, καθώς και με φορείς κοινωνικών εταίρων και

φορείς τοπικών κοινωνιών. Σύσταση και λειτουργία Κέντρου Πολυπολιτισμικής Παιδείας. Κατάρτιση στελεχών και εθελοντών δικτύου διαπολιτισμικών μεσολαβητών.

- Δημιουργία και λειτουργία Γραφείων Υποστήριξης Μεταναστών σε Αθήνα, Πειραιά, Θεσσαλονίκη, Βόλο και Πάτρα.

Χρηματοδότηση: EQUAL – Β΄ Κύκλος – Υποπρόγραμμα Απασχολησιμότητα 1.259.624,00 €

Καλές Πρακτικές: Σύμφωνα με την αξιολόγηση των δράσεων που έχουν υποβληθεί ως καλές πρακτικές, από το Εθνικό Θεματικό Δίκτυο «Διαχείριση της Διαφορετικότητας στον Εργασιακό Χώρο» αναδείχθηκε από το έργο ως καλή πρακτική η δράση:

- ***Οργάνωση και λειτουργία των επτά δομών του Δικτύου, για την υποστήριξη μεταναστών και προσφύγων σε θέματα απασχόλησης.*** Επισημαίνεται πως καθοριστική σημασία για την αποτελεσματική σύσταση και λειτουργία των δομών είχε η στελέχωσή τους από κατάλληλα καταρτισμένους συμβούλους, εκ των οποίων οι επτά από τους δεκαπέντε είναι μετανάστες. Επιπλέον, εκτιμάται ως πολύ σημαντική η οργάνωση και λειτουργία μιας εκ των δομών από φορέα των ίδιων των μεταναστών.

Η διαπίστωση ότι υφίσταται έλλειψη της εθνικής πολιτικής σε δομές εξειδικευμένες στους μετανάστες, ενισχύει την αναγκαιότητα ευρύτερης εφαρμογής και ενσωμάτωσης της συγκεκριμένης καλής πρακτικής σε εθνικές πολιτικές, ώστε να αναπτύσσονται συστηματικά βιώσιμες «πολλαπλού περιεχομένου» υπηρεσίες προς τους μετανάστες εξειδικευμένες ανάλογα με την περίπτωση. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι, οι υπηρεσίες μπορεί να περιλαμβάνουν ενημέρωση, πληροφόρηση, συμβουλευτική στήριξη, παραπομπή, ενεργοποίηση ατομική και συλλογική, μέσα από συνδικάτα και οργανώσεις μεταναστών, διαμεσολάβηση, δημοσιοποίηση ζητημάτων, δικτύωση, κ.α.

Δυνατότητες ευρύτερης εφαρμογής έχουν επίσης η εκπαίδευση/κατάρτιση εξ αποστάσεως και ο συντονισμός των στελεχών των δομών από εξειδικευμένα στελέχη (mentoring & active cores).

5^{ος} Φορέας: ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΔΙΚΤΥΟ ΠΡΩΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑΣ (ΙΩ)

Έργο: *Δημιουργία Προτύπων για την Ανάπτυξη της Διαπολιτισμικότητας*

Δομή Αναπτυξιακής Σύμπραξης: Ολυμπιακή Εκπαιδευτική και Αναπτυξιακή ΕΠΕ (συντονιστής εταίρος), Αναπτυξιακή Δημοτική Επιχείρηση Γαστούνης, Αναπτυξιακή Δημοτικής Επιχείρησης Πύργου, Αναπτυξιακή Αιτωλοακαρνανίας ΑΝΑΙΤ Α.Ε., Δημοτικός Οργανισμός Υγείας Πρόνοιας Δήμου Πατρέων, Ερευνητικό Ακαδημαϊκό Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών (Ε.Α.Ι.Τ.Υ.), ΚΕΣΥΥ ΚΕΜΟΠ «Ο Πλάτων», Νομαρχιακό ΚΕΚ ΝΕΛΕ Αχαΐας, Ομοσπονδία Εμπορικών Συλλόγων Πελοποννήσου, Πανεπιστήμιο Αιγαίου (Σχολή Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών/ Τμήμα Πολιτισμικής Τεχνολογίας και Επικοινωνίας), Πρώτη Εκδοτική Α.Ε.

Ομάδα-στόχος: Αιτούντες άσυλο, Μετανάστες – Παλιννοστούντες – Πρόσφυγες.

Στόχοι: Άρση των προκαταλήψεων, δημιουργία υποδομών και προώθηση πρακτικών που επιτρέπουν την ισότιμη αντιμετώπιση του εργατικού δυναμικού με διαφορετική εθνική ή φυλετική προέλευση στην αγορά εργασίας. Ενδυνάμωση των πληττόμενων από διακρίσεις λόγω ρατσισμού για την κοινωνική τους ένταξη.

Δράσεις: Στις δράσεις του Έργου περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων:

- Μελέτες-έρευνες: Διερεύνηση των στάσεων του τοπικού πληθυσμού απέναντι στους αλλοδαπούς. Διερεύνηση του ρόλου των αλλοδαπών στην τοπική αγορά εργασίας και των συνεπειών της ενσωμάτωσής τους. Διερεύνηση της στάσης των τοπικών ΜΜΕ απέναντι στους αλλοδαπούς. Συγκριτική μελέτη μοντέλων ενσωμάτωσης στον ευρωπαϊκό χώρο και μεταφοράς τους στην Ελλάδα. Διερεύνηση των επαγγελματικών προσόντων του ξενόγλωσσου πληθυσμού στην περιοχή εφαρμογής.
- Δομές στήριξης: Δημιουργία, επέκταση, εκσυγχρονισμός και λειτουργία εξειδικευμένων δομών προσανατολισμού, πληροφόρησης, συμβουλευτικής και ψυχολογικής στήριξης και αντιρατσιστικής παρέμβασης, Δημιουργία πρότυπων κέντρων παιδείας πολυπολιτισμικού χαρακτήρα.

- Δραστηριοποίηση ομάδας στόχου: Προγράμματα υποστήριξης αλλοδαπών γονέων, τόνωση της ενεργού συμμετοχής των ομάδων στόχου με τη δημιουργία πολιτιστικών κοινοτήτων στα κέντρα παιδείας.
- Ανάπτυξη και εκμετάλλευση συστημάτων πληροφορικής.
- Κατάρτιση: Κατάρτιση στα επαγγέλματα ΜΜΕ, προγράμματα εκμάθησης γλώσσας για αλλοδαπούς γονείς, επιμόρφωση στελεχών περιφερειακών ΜΜΕ, κατάρτιση πολιτισμικών διαμεσολαβητών και παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού.
- Εργαλεία: Σύνταξη κώδικα δεοντολογίας και καλής πρακτικής για τους εργοδότες, σύνταξη ξενόγλωσσων οδηγιών για αλλοδαπούς εργαζόμενους, δημιουργία αντιρατσιστικού πακέτου.
- Δικτύωση με άλλους φορείς υποστήριξης αλλοδαπών και παροχής νομικών υπηρεσιών.
- Ενημέρωση: Ενέργειες ευαισθητοποίησης εργοδοτών και λοιπών παραγόντων της αγοράς και των τοπικών κοινωνιών, διοργάνωση πολυπολιτισμικών διημερίδων και ευαισθητοποίηση γονέων διαφορετικών πολιτισμών (Ελλήνων, μεταναστών κλπ).

Χρηματοδότηση: EQUAL – Β΄ Κύκλος – Υποπρόγραμμα Απασχολησιμότητα 1.259.624,50 €

6^{ος} Φορέας: ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΞΕΝΙΟΣ ΔΙΑΣ

Έργο: *Οι Διαστάσεις της Ξενοφοβίας και η Προώθηση πολυπολιτισμικών προτύπων*

Δομή Αναπτυξιακής Σύμπραξης: Κ.Ε.Κ. Ευκλείδης (συντονιστής εταίρος), ΚΕ.Σ.Υ.Υ. Εύξεινη Πόλη, Κ.Ε.Κ. Δυναμική Εκπαιδευτική, Κέντρο Πολιτικής Έρευνας και Τεκμηρίωσης του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Κρήτης, Κέντρο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Κρήτης, Δημοσκοπήσεις Πολιτικές και Κοινωνικές Έρευνες VPRC, Ανώνυμη Εμπορική και Εκδοτική Εταιρία Ινστιτούτο Οπτικοακουστικών Μέσων (Ι.Ο.Μ.), Tricky Trick Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε., Human Strategy, Στέκι Πολιτισμού Αλβανών Μεταναστών στην Ελλάδα.

Ομάδα-στόχος: Μετανάστες – Παλιννοστούντες – Πρόσφυγες.

Στόχοι: Ανάπτυξη και εφαρμογή καλών πρακτικών καταπολέμησης του ρατσισμού και της ξενοφοβίας. Κύριο εργαλείο των δράσεων αποτέλεσαν οι έρευνες για τις στάσεις και αντιλήψεις της ελληνικής κοινωνίας και ειδικών πληθυσμιακών ομάδων απέναντι στους μετανάστες.

Δράσεις: Στις δράσεις του Έργου περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων:

- Λειτουργία δομών συστηματικής πληροφόρησης και ενημέρωσης μεταναστών στις υφιστάμενες δομές συμβουλευτικής του ΚΕΣΥΥ Εύξεινη Πόλη.
- Υλοποίηση ενημερωτικών/εκπαιδευτικών ημερίδων στελεχών που συναλλάσσονται με μετανάστες.
- Δημιουργία δικτύου εθελοντών δικηγόρων για ad hoc νομική προστασία και παροχή δωρεάν υπηρεσιών.
- Δημιουργία νέας δομής ενημέρωσης μεταναστών από το Κέντρο Πολιτισμού Αλβανών Μεταναστών.
- Κατάρτιση στελεχών-εθελοντών ενημέρωσης και πληροφόρησης μεταναστών.
- Κατάρτιση διαπολιτισμικών διαμεσολαβητών οι οποίοι προέρχονται κυρίως από την ομάδα στόχο.

- Δράσεις ενημέρωσης και πληροφόρησης για δικτύωση των μεταναστευτικών οργανώσεων «κάτω από μία ομπρέλα».
- Έρευνα για τις «στάσεις και αντιλήψεις της Ελληνικής κοινωνίας και ειδικών πληθυσμιακών ομάδων απέναντι στους μετανάστες».
- Δημιουργία εργαλείων εξατομικευμένης παρακολούθησης και συμβουλευτικής υποστήριξης των μεταναστών στην αγορά εργασίας.
- Παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού για την καταπολέμηση της ξενοφοβίας και του ρατσισμού.
- Δημιουργία ιστοχώρου «ο συνήγορος του μετανάστη» με χρηστικές πληροφορίες, νομικά και εργασιακά θέματα.
- Βάση δεδομένων για την παρακολούθηση των μεταναστών στην αγορά εργασίας.

Χρηματοδότηση: EQUAL – Β΄ Κύκλος – Υποπρόγραμμα Απασχολησιμότητα 1.259.624,50 €

Γ. Έργα που αναφέρονται σε ευπαθείς κοινωνικά ομάδες

1^{ος} Φορέας: ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ E-QUALITY

Έργο: *Ανάπτυξη Συστήματος Ποιότητας των Υπηρεσιών Συμβουλευτικής Στήριξης και Απασχόλησης*

Δομή Αναπτυξιακής Σύμπραξης: Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ (ΚΕΚ-ΙΝΕ/ΓΣΕΕ) (Συντονιστής Εταίρος), Οργανισμός Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.), Δήμος Συκεών, Αναπτυξιακή Δημοτική Επιχείρηση Πάτρας (ΑΔΕΠ), Δημοτικός Εκπαιδευτικός Οργανισμός Βόλου (Δ.Ε.Ο.Β.), Κέντρο Γυναικείων Μελετών και Ερευνών, ΚΕΚ ΓΣΕΒΕΕ, Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες, Πανελλαδικό Διαδημοτικό Δίκτυο Φορέων Ο.Τ.Α. για την υποστήριξη των Ελλήνων Τσιγγάνων «Δίκτυο ROM», Ελληνική Εταιρία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης Α.Ε. (ΕΕΤΑΑ ΑΕ), Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (ΚΕΘΙ), Εθνικό Κέντρο Πιστοποίησης Δομών Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης και Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών (ΕΚΕΠΙΣ), Οργανισμός Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Ο.Ε.Ε.Κ.).

Ομάδα-στόχος: Ευπαθείς κοινωνικά ομάδες: άνεργες γυναίκες, νέοι, μετανάστες, Ρομά, κ.λπ. (επωφελήθηκαν 534 γυναίκες).

Στόχοι: Κεντρικοί στόχοι του Έργου ήταν:

- Η διαμόρφωση μιας ενιαίας βάσης ποιοτικών χαρακτηριστικών, σχετικά με τη λειτουργία και τις αρχές δικτύωσης δομών και υπηρεσιών απασχόλησης και παροχής συμβουλευτικών υποστηρικτικών υπηρεσιών.
- Η βελτίωση και διεύρυνση των υπηρεσιών που παρέχουν οι δομές απασχόλησης, οι οποίες εξειδικεύονται ανάλογα με τις ανάγκες και τις δυνατότητες των χρηστών τους, για να καλύπτουν νέες ανάγκες στην αγορά εργασίας.
- Η ενίσχυση του δικτύου φορέων και δομών, ώστε να επηρεάζει θετικά τους όρους υποδοχής και ένταξης των ευπαθών κοινωνικά ομάδων, τις πολιτικές των κοινωνικών εταίρων, της τοπικής αυτοδιοίκησης και άλλων φορέων.

- Η ανάδειξη κατάλληλου και λειτουργικού πλαισίου, προκειμένου να αναπτύσσονται οι σχέσεις μεταξύ των εμπλεκόμενων με τρόπο που διευκολύνει την αναγνωρισιμότητα των δομών, μεγιστοποιεί την πρόσβαση ατόμων των ευπαθών κοινωνικά ομάδων και διευκολύνει την ένταξη και επανένταξή τους.

Δράσεις: Οι δράσεις του Έργου ήταν:

- Ανάπτυξη Συστήματος Ποιότητας των Υπηρεσιών Συμβουλευτικής στήριξης και Απασχόλησης.
- Πιλοτική Εφαρμογή του Συστήματος Ποιότητας σε δομές των εταίρων φορέων και παροχή ολοκληρωμένης στήριξης για την προώθηση της απασχόλησης με στοχευμένες παρεμβάσεις.
- Ανάπτυξη Μεθοδολογίας για τη Διερεύνηση και Ανάλυση του Επαγγελματικού Προφίλ του Συμβούλου Απασχόλησης.
- Κατάρτιση συμβούλων ευπαθών κοινωνικά ομάδων και απασχόλησή τους στις δομές υποστήριξης.
- Διακρατικό σεμινάριο για τη διάσταση του φύλου στη συμβουλευτική ευπαθών κοινωνικά ομάδων (gender training).
- Δράσεις Δικτύωσης φορέων, δομών και συμβούλων στήριξης της απασχόλησης με την ενεργό συμμετοχή της ομάδας στόχου.
- Εκπαιδευτικές επισκέψεις σε δομές των διακρατικών εταίρων από μικτές ομάδες συμβούλων και ερευνητών και συνεντεύξεις με σύμβουλους απασχόλησης.

Χρηματοδότηση: EQUAL – Α΄ Κύκλος – Υποπρόγραμμα Απασχολησιμότητα
2.054.292,00 €

Καλές Πρακτικές: Σύμφωνα με την αξιολόγηση των δράσεων που έχουν υποβληθεί ως καλές πρακτικές, από το Έργο αναδείχθηκαν οι εξής καλές πρακτικές:

- **Το Σύστημα Ποιότητας** αποτελεί την κομβική καλή πρακτική και συνίσταται στο στρατηγικό σχεδιασμό που χαρακτηρίζει την πορεία δημιουργίας του, την πιλοτική του εφαρμογή, την ανάπτυξη και τη διάδοση /διάχυσή του. Ως στρατηγική, αλλά και μεθοδολογία οριζόντιου mainstreaming επιλέχθηκε ο συνδυασμός της ανάπτυξης και

ανατροφοδότησής του Συστήματος Ποιότητας με την ενίσχυση και διεύρυνση της Δικτύωσης. Η επιλογή του Συστήματος Ποιότητας ως καλή πρακτική τεκμηριώνεται από:

- ο την ανάδειξη τελικών προϊόντων που το πλαισιώνουν σε κάθε φάση σχεδιασμού, υλοποίησης και ανατροφοδότησης.
- ο «στοχευμένες-ολοκληρωμένες παρεμβάσεις διαφοροποιημένες σε επίπεδο τοπικών αναγκών και ενταγμένες σε ενιαίο πλαίσιο συντονισμού, για τη διασφάλιση ισότιμης πρόσβασης στην απασχόληση και ομαλής κοινωνικής ένταξης».

Επιπλέον, η καλή πρακτική αποτυπώνεται στο σχεδιασμό ενός πλαισίου ποιοτικών προδιαγραφών, κριτηρίων, διεργασιών, διαδικασιών και εντύπων για την ενίσχυση της αποτελεσματικής λειτουργίας των δομών, τον εξορθολογισμό των λειτουργιών τους και τη διασφάλιση των ελάχιστων ποιοτικών προδιαγραφών στις υπηρεσίες που προσφέρουν.

- **Η κατάρτιση ανομοιογενούς ομάδας εργαζομένων/ανέργων με μέλη από την ομάδα-στόχο**, τα οποία μετά το τέλος της κατάρτισης αποτελούν και τον Πυρήνα του Δικτύου Συμβούλων, ως πολλαπλασιαστές του Συστήματος Ποιότητας και υπεύθυνοι Δικτύου Ποιότητας σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Το **Σύστημα Ποιότητας** αναγνωρίστηκε ως **βέλτιστη πρακτική** και από την *Ενημέρωση Ενδιάμεσης Έκθεσης Αξιολόγησης*, όπου σημειώνεται: «Εφαρμογή συστήματος ποιότητας εγκαταστάθηκε σε δομές της Α.Σ. Άνεργοι από την ομάδα / στόχο καταρτίστηκαν ως σύμβουλοι Απασχόλησης σε θεματικά πεδία του Συστήματος Ποιότητας, τοποθετήθηκαν ήδη σε προεπιλεγμένες θέσεις εργασίας σε δομές εμβέλειας των φορέων της Α.Σ. Οι εν λόγω Σύμβουλοι, αναπτύσσουν, στο πλαίσιο της πιλοτικής εφαρμογής του Συστήματος ποιότητας, υπηρεσίες Συμβουλευτικής στήριξης και προώθησης της απασχόλησης ευπαθών κοινωνικά ομάδων, βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων. Στο πλαίσιο αυτό δοκιμάζονται σε πραγματικές συνθήκες οι αρχές, τα προϊόντα και οι διαδικασίες ποιότητας σχετικά με τη λειτουργία, τη διερεύνηση, τη στελέχωση των δομών σε σχέση με τις προδιαγραφές του Συστήματος ποιότητας, με αποτέλεσμα την βελτίωση των υπηρεσιών ολοκληρωμένης στήριξης από τα Στελέχη των δομών, την αναγνώριση του ρόλου των δομών στις τοπικές κοινωνίες, τη διάχυση της τεχνογνωσίας, την ενίσχυση της συνεργασίας των Συμβούλων και την ανάδειξη της συμμετοχικής παρέμβασης της ομάδας / στόχου».⁹

---

⁹ EQUAL, 2005, *Ενημέρωση Ενδιάμεσης Έκθεσης Αξιολόγησης*, ό.π., σελ. 100.

Παράλληλα, σε συνάρτηση προς την αρχή της ενδυνάμωσης και της ενεργού συμμετοχής, σημειώνεται πως «Άτομα και επιχειρήσεις αποκλειστικά από τις ομάδες – στόχου συμμετέχουν σε όλες τις πιλοτικές εφαρμογές, αποτελώντας ταυτόχρονα μονάδες παρατήρησης και ελέγχου των εφαρμογών διάδοσης – διάχυσης: άτομα της ομάδας στόχου συμμετέχουν σε εκδηλώσεις – ημερίδες με ενεργό ρόλο (ομιλίες, παρουσιάσεις) στη διαμόρφωση και το σχεδιασμό υλικού προβολής του έργου και των αποτελεσμάτων του (δημιουργία έντυπου ή/και ηλεκτρονικού υλικού), και ευαισθητοποιούν και κινητοποιούν λοιπά μέλη συνδικαλιστικών και επαγγελματικών οργανώσεων».¹⁰

Τέλος, αναγνωρίστηκε η καινοτόμος διάσταση των εξής πρακτικών:

- Διαμόρφωση ενιαίας βάσης ποιοτικών χαρακτηριστικών σχετικά με τη λειτουργία και τις αρχές δικτύωσης δομών και υπηρεσιών απασχόλησης και παροχής συμβουλευτικών υποστηρικτικών υπηρεσιών.
- Δημιουργία του προφίλ του Συμβούλου Απασχόλησης και του Συμβούλου Υποστήριξης κοινωνικά ευπαθών ομάδων καθώς και η πιστοποίηση τους.
- Διαμόρφωση πλαισίου ποιοτικών προδιαγραφών και η ανάπτυξη Συστήματος Ποιότητας με βασικά πεδία εφαρμογής τις δομές, τις υπηρεσίες και το στελεχιακό δυναμικό των υπηρεσιών συμβουλευτικής στήριξης και απασχόλησης.¹¹
- Διαδικασίες υποστήριξης Συστήματος Ποιότητας.¹²
- Χρήση ευέλικτων μορφών εργασίας (τηλεργασία, τηλεμπόριο, τηλεσυνεργασία) οι οποίες αποτελούν διέξοδο σε ευπαθείς ομάδες πληθυσμού που αντιμετωπίζουν διακρίσεις (μητέρες, ΑΜΕΑ, αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών κ.λ.π.), Προώθηση και πιλοτική εφαρμογή ευέλικτων τρόπων παραγωγής και οργάνωσης της εργασίας όσον αφορά τις παραγωγικές μεθόδους, τον χρόνο και τόπο εργασίας.
- Παροχή αντικειμενικού πλαισίου στο οποίο θα βασιστεί η διαπραγμάτευση και η συνεργασία μεταξύ κοινωνικών συνομιλητών για την εφαρμογή νέων ευέλικτων συστημάτων παραγωγής και απασχόλησης χωρίς να διαταραχθούν οι εργασιακές σχέσεις.¹³
- Υλοποίηση ενεργειών αξιολόγησης (διαγνωστική επιχειρήσεων, benchmarking, ευρωπαϊκός δείκτης ικανοποίησης πελατών) που επιτρέπουν την συστηματική τεκμηρίωση της

---

¹⁰ EQUAL, 2005, όπ.π., σελ. 185.

¹¹ EQUAL, 2005, όπ.π., σελ. 189.

¹² EQUAL, 2005, όπ.π., σελ. 191.

¹³ EQUAL, 2005, όπ.π., σελ. 199.

σκοπιμότητας των νέων ευέλικτων μορφών εργασίας, Πιλοτική εφαρμογή μέτρησης παραγωγικότητας και σύνδεσης με τις αμοιβές σχετικά με τις νέες ευέλικτες μορφές εργασίας.¹⁴

- Εγχειρίδια εφαρμογής μεθόδων τηλεργασίας, μέτρησης της παραγωγικότητας και τρόπων σύνδεσης με τις αμοιβές, εφαρμογής διαγνωστικής των επιχειρήσεων, εφαρμογής μεθόδων benchmarking, υιοθέτησης μέτρησης και αξιοποίησης του ECSI.¹⁵

---

¹⁴ EQUAL, 2005, όπ.π., σελ. 200.

¹⁵ EQUAL, 2005, όπ.π., σελ. 201.

2^{ος} Φορέας: ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ IDEA

Έργο: *Βελτίωση και Ανάπτυξη της Συνείδησης για την Απασχόληση στην Πελοπόννησο.*

Δομή Αναπτυξιακής Σύμπραξης: Περιφέρεια Πελοποννήσου (συντονιστής εταίρος), BPM Α.Ε., Κ.Ε.Κ. Διάσταση, ΤΕΔΚ Αρκαδίας, ΤΕΔΚ Κορινθίας, ΤΕΔΚ Λακωνίας, ΤΕΔΚ Μεσσηνίας, Αναπτυξιακή Αργολίδας Α.Ε., ANBOΠΕ Α.Ε., ΙΝΕ / ΓΣΕΕ, Περιφέρεια Πελοποννήσου, Επιμελητήριο Αρκαδίας, Αναπτυξιακή Εταιρεία Πάρνωνα (ΑΝ.Ε.Π.) Α.Ε., Επιμελητήριο Λακωνίας, Επιμελητήριο Μεσσηνίας, Επιμελητήριο Κορινθίας, ΟΕΒΕΑ, ΚΕΚ ΝΕΛΕ Ν.Α. Αργολίδας, Κ.Ε.Κ. Δήμου Καλαμάτας, ΚΕΚ ΝΕΛΕ Μεσσηνίας, ΚΕΚ Ν.Α. Κορινθίας, ΚΕΚ ΚΕΚΑΠ ΑΕ, EXODUS, Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ ΟΠΑ), Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών.

Ομάδα-στόχος: Άνεργοι, Νέοι άνεργοι, Άτομα με αναπηρία, Μετανάστες – Παλιννοστούντες – Πρόσφυγες, Ειδικές πολιτισμικές ομάδες – Ρομά, Εργαζόμενοι.

Στόχοι: Συντονισμός των δράσεων για τη στήριξη και τη διεύρυνση της απασχόλησης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, μέσω της δικτύωσης των σημαντικότερων φορέων που εμπλέκονται με το ζήτημα αυτό σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Η ενδυνάμωση των ομάδων στόχου πραγματοποιήθηκε σε συλλογικό επίπεδο (μέσω της ανάπτυξης διαμεσολαβητών, της συμμετοχής στην υλοποίηση του έργου, της μεταφοράς τεχνογνωσίας, της διασύνδεσης στο πληροφοριακό σύστημα του έργου και της συμμετοχής στο δίκτυο αναδιανομής της πληροφορίας) και σε ατομικό επίπεδο.

Δράσεις: Στις δράσεις του έργου περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων:

- Διερεύνηση, συλλογή και οργάνωση δεδομένων και πηγών πληροφόρησης για την απασχόληση στην Πελοπόννησο.
- Δειγματοληπτική έρευνα για την διερεύνηση της προσφοράς και της ζήτησης στην αγορά εργασίας στη Περιφέρεια Πελοποννήσου.
- Ανάπτυξη Δικτυακής Πύλης Αναδιανομής της Πληροφορίας για την απασχόληση.
- Οργάνωση τηλεφωνικής Γραμμής Βοήθειας και Γραφείου Βοήθειας για τη διευκόλυνση της πρόσβασης των ανέργων στις πηγές πληροφόρησης.

- Ανάπτυξη των Εστιακών Σημείων Πληροφόρησης και οργάνωση Δικτύου για την υποστήριξη της απασχόλησης στην Πελοπόννησο και προσαρμογή καλών πρακτικών από τους διακρατικούς εταίρους.
- Ανάπτυξη του θεσμού του Συμβούλου Απασχόλησης.
- Δράσεις διευκόλυνσης της πρόσβασης γυναικών στην τοπική αγορά εργασίας.
- Πιλοτική λειτουργία του θεσμού του Συμβούλου Απασχόλησης στα Εστιακά Σημεία Πληροφόρησης των νομών της Πελοποννήσου και στα Σημεία Επαφής των ΟΤΑ.

Χρηματοδότηση: EQUAL – Α΄ Κύκλος – Υποπρόγραμμα Απασχολησιμότητα 1.527.513,00 €

Καλές Πρακτικές: Σύμφωνα με την αξιολόγηση των δράσεων που έχουν υποβληθεί ως καλές πρακτικές, από το Έργο αναδείχθηκε ως καλή πρακτική η *ανάπτυξη του θεσμού του Συμβούλου Απασχόλησης*. Ως καινοτομικά χαρακτηριστικά της καλής πρακτικής αναγνωρίζονται:

- Το δίκτυο που εμπλέκει διαδραστικά όλους τους φορείς της περιφέρειας που μπορούν να προσφέρουν στην αγορά εργασίας.
- Η οργάνωση του δικτύου έτσι ώστε να παρέχει και να συλλέγει πληροφορίες.
- Την περιφερειακή διαδικτυακή πύλη με έμφαση σε θέματα απασχόλησης.
- Την ανάπτυξη και καθιέρωση του θεσμού του Συμβούλου Απασχόλησης σε κάθε Δήμο της Περιφέρειας.
- Την οργανική ενσωμάτωση του κοινωνικού διαλόγου σε θέματα απασχόλησης.
- Το Help desk/Help line (κοινό γραφείο με ενιαίο αριθμό κλήσης για άμεση πρόσβαση των πολιτών σε θέματα απασχόλησης).
- Την υποστήριξη ΚΠΑ, Τοπική Δράση για την απασχόληση.

Επίσης, στο πλαίσιο της *Ενημέρωσης Ενδιάμεσης Έκθεσης Αξιολόγησης* αναγνωρίστηκε ως **βέλτιστη πρακτική το Δίκτυο Πληροφόρησης και Στήριξης της Απασχόλησης**. «Το δίκτυο πληροφόρησης και στήριξης της απασχόλησης πραγματοποιήθηκε με την εγκατάσταση σημείων εξυπηρέτησης στα καταστήματα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Περιφέρειας Πελοποννήσου. Το δίκτυο περιλαμβάνει Συμβούλους Απασχόλησης σε 98 Δήμους και 2 Κοινότητες, καθώς επίσης και εστιακά σημεία σε 5 Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις της Περιφέρειας».¹⁶

---

¹⁶ EQUAL, 2005, *Ενημέρωση Ενδιάμεσης Έκθεσης Αξιολόγησης*, όπ.π., σελ. 100.

Τέλος, αναγνωρίστηκε η καινοτόμος διάσταση των εξής πρακτικών:

- Δημιουργία του προφίλ του Συμβούλου Απασχόλησης και του Συμβούλου Υποστήριξης κοινωνικά ευπαθών ομάδων καθώς και η πιστοποίηση τους.¹⁷
- Οργάνωση τηλεφωνικής Γραμμής Βοήθειας και Γραφείου Βοήθειας για τη διευκόλυνση της πρόσβασης των ανέργων στις πηγές πληροφόρησης για την απασχόληση, Ανάπτυξη των Εστιακών Σημείων Πληροφόρησης και οργάνωση Δικτύου για την υποστήριξη της Απασχόλησης στην Πελοπόννησο, Πιλοτικές δράσεις διευκόλυνσης της πρόσβασης ΑμεΑ στην τοπική αγορά εργασίας.¹⁸

---

¹⁷ EQUAL, 2005, *Ενημέρωση Ενδιάμεσης Έκθεσης Αξιολόγησης*, όπ.π., σελ. 189.

¹⁸ EQUAL, 2005, όπ.π., σελ. 190.

3^{ος} Φορέας: ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΔΕΣΜΟΣ-EQUALITY

Έργο: Δεσμός-Equality.

Δομή Αναπτυξιακής Σύμπραξης: Εύξεινη Πόλη, Κέντρο Πληροφόρησης και Υποστήριξης Κοινωνικά Αποκλεισμένων Ομάδων (Συντονιστής Εταίρος), Δημοτικός Οργανισμός Κοινωνικής Παρέμβασης και Υγείας (Δ.Ο.Κ.Π.Υ.), Αναπτυξιακή Εταιρεία Αλεξανδρούπολης ΑΕ (ΑΝΕΤΑ), Χ.Ε.Ν. Ελλάδος, Μ.Ι.Τ. Εκπαιδευτική – Αναπτυξιακή Α.Ε. (MIT ΑΕ), ΚΕΚ Μ.Ι.Τ. ΑΕ, ΚΕΣΥΥ ΝΕΛΕ Έβρου, Κέντρο Έρευνες Γυναικείων Θεμάτων (ΚΕ.ΓΥ.ΘΕ.), ΚΕΚ INTERFACE ΑΕ, Δημοτική Επιχείρηση Μελετών Κατασκευών και Ανάπτυξης Δήμου Νέας Ιωνίας Μαγνησίας (ΔΕΜΚΑ), Δημοτική Επιχείρηση Ανάπτυξης Λαυρεωτικής (ΔΕΑΛ), Αναπτυξιακή Εταιρεία Δυτικής Ελλάδας (ΑΕΔΕΛ), Πανελλήνια Ομοσπονδία Σωματείων Ελλήνων Ρομ (ΠΟΣΕΡ), Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ ΟΠΑ), Ψυχομετρική Εταιρεία Προηγμένων Εφαρμογών Συστημάτων Διοίκησης ΕΠΕ (ISON PSYCHOMETRICA), Δήμος Αχαρνών, Διεθνής Οργανισμός Μεταναστεύσεως (ΔΟΜ), Δημοτική Πολιτιστική Επιχείρηση Χανίων, Πανεπιστήμιο Αιγαίου – ΤΕΠΑΕ - Εργαστήριο Μαθησιακής Τεχνολογίας και Διδακτικής Μηχανικής, Β. Αλεξανδρίδης και Σια Ε.Ε. (ΩMEGA TECHNOLOGY), ALTEC ABEE Συστημάτων Πληροφορικής και Επικοινωνιών, Ινστιτούτο Διαρκούς Εκπαίδευσης Ενηλίκων (Ι.Δ.Ε.Κ.Ε.), Εταιρεία Κοινωνικής και Πολιτιστικής Στήριξης Παλιννοστούντων Ομογενών «Νόστος», ΑΛΦΑ Αγιαννίδης Π. Κων/νος Κινηματογραφικής και Τηλεοπτικές Παραγωγές, Ομοσπονδία Ποντιακών Σωματείων Νότιας Ελλάδας (ΟΠΣΝΕ).

Ομάδα-στόχος: Νέοι χωρίς προυπηρεσία, άνεργοι, νέοι άνεργοι, αποφυλακισμένοι, άτομα με γλωσσικές, πολιτισμικές και θρησκευτικές διαφοροποιήσεις, γυναίκες, μετανάστες – παλιννοστούντες – πρόσφυγες, άτομα μεγαλύτερης ηλικίας, εργαζόμενοι.

Στόχοι: Αντιμετώπιση της ανεργίας και αύξηση της απασχολησιμότητας, αξιοποίηση νέων μεθόδων προσέγγισης των ευπαθών κοινωνικών ομάδων με στόχο αφενός τη διευκόλυνση και ένταξή τους στην επαγγελματική κατάρτιση και απασχόληση και αφετέρου την ενεργοποίηση και ενδυνάμωσή τους.

Το πρώτο σκέλος του Έργου (ΔΕΣΜΟΣ) αποσκοπούσε στην αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό δομών και συστημάτων υποστήριξης της απασχόλησης ομάδων, μέσω της λειτουργίας Κέντρων Απασχόλησης, ενώ το δεύτερο σκέλος (e-QUALITY) προωθούσε ενέργειες

και μηχανισμούς υποστήριξης των νέων με ανεπαρκή εκπαιδευτικά ή/και επαγγελματικά προσόντα για την ένταξή τους στην αγορά εργασίας, αναδεικνύοντας «ταλέντα» στον τομέα των Τεχνολογιών Επικοινωνίας και Πληροφορίας.

Για την επίτευξη των στόχων υιοθετήθηκε η λογική των πιλοτικών εφαρμογών με βάση τη μεθοδολογία «έρευνας-δράσης», που περιλαμβάνει την εφαρμογή καινοτόμου προγράμματος κατάρτισης συνδυασμένου με περίοδο τοποθέτησης σε επιχειρήσεις πληροφορικής, παράλληλα με ενέργειες ομαδικής και εξατομικευμένης στήριξης και συμβουλευτικής.

Δράσεις: Στις δράσεις του Έργου, περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων:

- Λειτουργία δομών απασχόλησης με την υιοθέτηση ολοκληρωμένου συστήματος προώθησης στην απασχόληση.
- Δημιουργία ολοκληρωμένου πολυεπίπεδου συστήματος προώθησης στην απασχόληση με εξατομικευμένη προσέγγιση.
- Εκπαίδευση προσωπικού δομών προώθησης στην απασχόληση.
- Ανάπτυξη τηλεματικού κέντρου τεκμηρίωσης, διαχείρισης και διάδοσης πληροφορίας.
- Δικτύωση δομών και φορέων στήριξης της απασχόλησης.
- Κατάρτιση στη νέα οικονομία.
- Τοπικές δράσεις ευαισθητοποίησης εργοδοτών.
- Πιλοτική εφαρμογή των εργαλείων – μεθόδων - πρακτικών μέσω:
  - της λειτουργίας Εντευκτηρίων στο Μενίδι και στα Χανιά.
  - δύο επάλληλων κύκλων κατάρτισης.
  - προγράμματος τοποθέτησης στις επιχειρήσεις.
  - υπηρεσιών συμβουλευτικής και στήριξης .

Χρηματοδότηση: EQUAL – Α΄ Κύκλος – Υποπρόγραμμα Απασχολησιμότητα 2.670.580,00 €

Καλές Πρακτικές: Σύμφωνα με την αξιολόγηση των δράσεων που έχουν υποβληθεί ως καλές πρακτικές, από το Έργο αναδείχθηκαν οι εξής καλές πρακτικές:

- *Δικτύωση 4 κέντρων απασχόλησης* (Εύξεινη Πόλη Αχαρνών, Χ.Ε.Ν. Αττικής, Δ.Ο.Κ.Π.Υ. Νέας Ιωνίας Μαγνησίας, ΚΕ.Σ.Υ.Υ. Ν.Ε.Λ.Ε. Έβρου).

- *Αξιοποίηση της ομαδικής συμβουλευτικής για την ανάδειξη μεθοδολογιών και τεχνικών προσέγγισης, υποδοχής, ενδυνάμωσης και ανάπτυξης δεξιοτήτων ανέργων ως προς την ένταξή τους στην αγορά εργασίας.*

Επίσης, στο πλαίσιο της *Ενημέρωσης Ενδιάμεσης Έκθεσης Αξιολόγησης* αναγνωρίστηκε ως **βέλτιστη πρακτική η δημιουργία και λειτουργία Εντευκτηρίων Πληροφορικής**. «Τα Εντευκτήρια λειτουργούν σε αίθουσες παραχωρημένες από Δήμους διαμορφωμένες κατάλληλα γι' αυτό το σκοπό. Πρόκειται για ένα χώρο συνάντησης της νεολαίας της περιοχής και κυρίως των ενδιαφερομένων για το πρόγραμμα νέων, αποτελώντας δομή υλοποίησης ευρύτερων ενεργειών. Μέσω των δράσεων αυτών επιδιώκεται η παροχή μιας πρότυπης και απαραίτητης κοινωνικής υπηρεσίας.

Η λειτουργία των Εντευκτηρίων οδηγεί, μέσα από διαδικασίες on-the-job-training στη σταδιακή ανάπτυξη κοινωνικής - αυτοδιαχειριζόμενης επιχείρησης με τη μετατροπή τμήματος του Εντευκτηρίου σε e-café.

Στα Εντευκτήρια αναπτύσσονται οι ακόλουθες δράσεις:

1. ομαδική στήριξη, λειτουργία θεματικών ομάδων και ομάδων ενδιαφερόντων
2. εξοικείωση με τους Η/Υ, απόκτηση βασικών δεξιοτήτων
3. υπηρεσίες σύνδεσης με Διαδίκτυο
4. διάγνωση αναγκών, συμβουλευτική, προσανατολισμός διάγνωση ταλέντων, κλίσεων και δεξιοτήτων στις ΤΕΠ
5. δράσεις προσέλκυσης της νεολαίας της περιοχής με εφαρμογή των εργαλείων street-work και peer-education»¹⁹

---

¹⁹ EQUAL, 2005, *Ενημέρωση Ενδιάμεσης Έκθεσης Αξιολόγησης*, όπ.π., σελ. 98-99.

4^{ος} Φορέας: ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ DREAM – ΔΙΚΤΥΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΟΥ ΡΑΤΣΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΞΕΝΟΦΟΒΙΑΣ ΣΤΑ ΜΜΕ

Έργο: *DREAM – Δίκτυο για την καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας στα ΜΜΕ*

Δομή Αναπτυξιακής Σύμπραξης: Δήμητρα – Κέντρο Ενημέρωσης και Επιμόρφωσης Α.Ε. (συντονιστής εταίρος), ΚΕΔΚΕ Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδος, ΤΕΠ Τηλεόραση Ελληνικής Περιφέρειας, Σύνδεσμος Ημερησίων Περιφερειακών Εφημερίδων, Πανελλήνια Ομοσπονδία Ποντιακών Σωματείων (ΠΟΠΣ), Ομοσπονδία Σωματείων Ελλήνων Βορειοηπειρωτών «Ο Άγιος Κοσμάς», Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων ΑΕ, ΚΕΚ Consul, Υπουργείο Τύπου και ΜΜΕ, Ελληνική Ραδιοφωνία Τηλεόραση ΕΡΤ 3, Ελληνικό Παρατηρητήριο των Συμφωνιών του Ελσίνκι - Εταιρεία Επικοινωνιακής και Πολιτικής Έρευνας-Ε.Π.Σ.Ε., Δημοτικός Οργανισμός Κοινωνικής Παρέμβασης και Υγείας (Δ.Ο.Κ.Π.Υ.), Γενική Γραμματεία Απόδημου Ελληνισμού, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης – Επιτροπή Ερευνών, ΑΓΙΣΟ (Σύλλογος Οικιστών Οικισμού Αγίας Σοφίας Δήμου Εχεδώρου), Εταιρία Κοινωνικής και Πολιτιστικής Στήριξης Παλιννοστούντων Ομογενών «Νόστος», ΚΕΚ ΕΔΙΠ Εταιρεία Διοίκησης και Πληροφορικής – Πληροφορική Νέων.

Ομάδα-στόχος: Διαφορετικές φυλετικές ομάδες, Μετανάστες – Παλιννοστούντες – Πρόσφυγες, Ειδικές πολιτισμικές ομάδες – Ρομά.

Στόχοι: Καταπολέμηση των διακρίσεων, μέσω της ενεργού συμμετοχής όλων των εμπλεκόμενων φορέων, στα ΜΜΕ ως εργασιακό χώρο, δημιουργώντας τις προϋποθέσεις που θα επιτρέψουν τη δημοκρατική εκπροσώπηση στην απασχόληση των ατόμων των συγκεκριμένων ομάδων, και στα ΜΜΕ ως φορείς διαμόρφωσης και επηρεασμού της κοινής γνώμης, για την καταπολέμηση των στερεοτύπων και των προκαταλήψεων που δυσκολεύουν την πρόσβαση αυτών των ομάδων στην αγορά εργασίας.

Δράσεις: Στις δράσεις του Έργου περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων:

Υποστήριξη των πληττομένων από διακρίσεις λόγω ρατσισμού, για την αναβάθμιση των δεξιοτήτων τους και την κοινωνική τους ενσωμάτωση:

1. Λειτουργία Δομών Αντιρατσιστικής Παρέμβασης και Δημιουργία Πρότυπου Μοντέλου Οργάνωσης και Λειτουργίας τους, με την ενεργό συμμετοχή των φορέων εκπροσώπων των ομάδων-στόχου.
2. Ανοικτή γραμμή επικοινωνίας τηλεπληροφόρησης – τηλεσυμβουλευτικής, για την ενημέρωση, στήριξη και συμβουλευτική των ατόμων από τις ομάδες στόχο.
3. Εκπαίδευση συμβούλων στο Equality audit.
4. Προγράμματα κατάρτισης ατόμων σε επαγγέλματα MME.
5. Ενδυνάμωση της απασχολησιμότητας με πρόσληψη ατόμων των ομάδων στόχου.

Διερεύνηση, προβολή και ενίσχυση του ρόλου και των δικαιωμάτων των ξένων στην αγορά εργασίας:

1. Συλλογή και αξιολόγηση πληροφοριών σχετικά με τις διακρίσεις στα MME.
2. Μελέτη στο χώρο των εργαζομένων στα MME για τον τρόπο που αντιμετωπίζουν και προβάλλουν τις «ευπαθείς» κοινωνικά ομάδες.
3. Ανάπτυξη του Equality Audit in the Media και Σύνταξη Οδηγού Εφαρμογής Πολιτικών ενάντια στις διακρίσεις στα MME.
4. Πιλοτική εφαρμογή του equality audit και του οδηγού στα MME που συμμετείχαν στο σχέδιο.

Ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης, των διαμορφωτών της, των κοινωνικών εταίρων και φορέων στο ζήτημα της καταπολέμησης του ρατσισμού και της ξενοφοβίας.

Χρηματοδότηση: EQUAL – Α΄ Κύκλος – Υποπρόγραμμα Απασχολησιμότητα 1.703.008,00 €

Καλές Πρακτικές: Σύμφωνα με την αξιολόγηση των δράσεων που έχουν υποβληθεί ως καλές πρακτικές, από το έργο αναδείχθηκε η εξής καλή πρακτική:

- Καταπολέμηση των διακρίσεων με την αξιοποίηση της δύναμης των MME να διαμορφώνουν την κοινή γνώμη. Ανάδειξη της ανάγκης βελτίωσης της απασχολησιμότητας στα MME κοινωνικών ομάδων που υφίστανται ρατσισμό.
  - ο Λειτουργία των Δομών Αντιρατσιστικής Παρέμβασης –ΔΑΠ
  - ο Δημιουργία προτύπου μοντέλου λειτουργίας ΔΑΠ, με στόχο να διερευνήσει και να περιγράψει τη μεθοδολογία οργάνωσης και λειτουργίας των Δομών Αντιρατσιστικής Παρέμβασης, και να προδιαγράψει τον τρόπο με τον οποίο θα μπορούσαν άλλες Δομές να παράσχουν αντίστοιχες υπηρεσίες.

Σύμφωνα με την αξιολόγηση της ΜΟΔ, η καινοτομία των Οδηγών εστιάζεται, εκτός από την πρωτοτυπία της δημιουργίας και της εφαρμογής τους και στη μεθοδολογία ανάπτυξής τους, καθώς καταβλήθηκε σημαντική προσπάθεια συγκερασμού απόψεων ανθρώπων διαφορετικών επαγγελματικών κατηγοριών και διαφορετικών κοινωνικών ομάδων μέσα από τις ομάδες εργασίας των τριών εργαστηρίων που συστάθηκαν για την εκπόνηση τους.²⁰

Επίσης, σύμφωνα με την *Ενημέρωση Ενδιάμεσης Έκθεσης Αξιολόγησης* αναγνωρίστηκε ως **βέλτιστη πρακτική το Equality Audit και Κώδικας Πολιτικών για την Ένταξη της Διαφορετικότητας στα ΜΜΕ**. «Η δράση *Equality Audit και Κώδικας Πολιτικών για την Ένταξη της Διαφορετικότητας στα ΜΜΕ* είναι η δημιουργία δύο οδηγών: Ο ένας για δημοσιογράφους και άλλους επαγγελματίες ΜΜΕ για θέματα παρουσίας Μειονοτικών Ομάδων και σεβασμού προς την διαφορετικότητα και ο δεύτερος ένας Κώδικας Πολιτικών ενσωμάτωσης της διαφορετικότητας στα Μέσα Ενημέρωσης ως Επιχειρήσεις. Η δράση περιέχει ακόμα Πιλοτική εφαρμογή του Equality Audit και του Κώδικα Πολιτικών σε 6 Μέσα Ενημέρωσης».²¹

Παράλληλα, σε συνάρτηση προς την αρχή της ενδυνάμωσης και της ενεργού συμμετοχής, σημειώνεται πως «εντοπίζεται αρχικά στη σύνθεση της Αναπτυξιακής Σύμπραξης, όπου συμμετέχουν φορείς και ΜΚΟ από τις ίδιες τις ομάδες στόχου, οι οποίοι και ενεργοποιούν τα μέλη τους για τη συμμετοχή τους στις δράσεις του προγράμματος. Στη φάση του σχεδιασμού των δράσεων και των παρεχόμενων υπηρεσιών μετέχουν εκπρόσωποι των κοινωνικών ομάδων – στόχων του έργου (Ρομά, παλιννοστούντες, βορειοηπειρώτες και οικονομικοί μετανάστες) οι οποίοι συνέβαλαν στην αναγνώριση των κοινωνικών και εκπαιδευτικών αναγκών και συμμετείχαν ενεργά στο σχεδιασμό δράσεων, που είναι προσαρμοσμένες στα ειδικά χαρακτηριστικά των κοινωνικών ομάδων που εκπροσωπούν. Στη φάση της υλοποίησης, εκτός από επωφελούμενους – μέλη των ομάδων στόχου οι οποίοι δέχονται δέσμη υπηρεσιών με στόχο την προσωπική τους ενδυνάμωση, δραστηριοποιούνται και σειρά ατόμων των ομάδων αυτών ως διαμεσολαβητές».²²

Τέλος, αναγνωρίστηκε η καινοτόμος διάσταση των εξής πρακτικών:

---

²⁰ Η αναγνώριση της καλής πρακτικής έγινε από τη Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, στο έργο ανάδειξης καλών πρακτικών στο πλαίσιο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΚΠΣ, των Κοινοτικών Πρωτοβουλιών και του Ταμείου Συνοχής. Η συνολική αξιολόγηση είναι διαθέσιμη στη διεύθυνση http://www.mou.gr/media/documents/news/kales_praktikes_fakelos.pdf, ενώ η αξιολόγηση του συγκεκριμένου προγράμματος είναι διαθέσιμη και στη διεύθυνση <http://www.hellaskps.gr/bestpractices/proj.asp?pId=28>.

²¹ EQUAL, 2005, *Ενημέρωση Ενδιάμεσης Έκθεσης Αξιολόγησης*, όπ.π., σελ. 101.

²² EQUAL, 2005, όπ.π., σελ. 182.

- Καταπολέμηση των διακρίσεων μέσω της ενεργού συμμετοχής όλων των εμπλεκομένων φορέων στα ΜΜΕ ως φορείς διαμόρφωσης και επηρεασμού της κοινής γνώμης και ως εργασιακό χώρο που θα επιτρέψουν την πρόσβαση των μελών της ομάδας στόχου στην αγορά εργασίας.²³
- Η καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξеноφοβίας στο πλαίσιο του έργου επιχειρείται μέσω της αλλαγής νοοτροπίας και συμπεριφοράς επιλεγμένου αριθμού κρίσιμων φορέων, θεσμών και ομάδων, οι οποίοι συνειδητά ή ασυνειδητά, άμεσα ή έμμεσα, συντηρούν τις διακρίσεις και τις προκαταλήψεις.
- Αναβάθμιση των υφιστάμενων δομών στήριξης σε Δομές Αντιρατσιστικής Παρέμβασης, Δημιουργία Κώδικα Εφαρμογής Πολιτικών ενάντια στις Διακρίσεις στα ΜΜΕ, Δημιουργία, ανάπτυξη και εφαρμογή του Equality Audit in the Media, Δημιουργία ανοιχτής γραμμής τηλε-πληροφόρησης και τηλε-συμβουλευτικής για τις ομάδες στόχου.²⁴

---

²³ EQUAL, 2005, όπ.π., σελ. 191.

²⁴ EQUAL, 2005, όπ.π., σελ. 192.

5^{ος} Φορέας: ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΣΥΓΚΛΙΣΕΙΣ

Έργο: *Καινοτόμες πολιτικές απασχόλησης και κοινωνικής πολιτικής σε τοπικό επίπεδο. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση ως συμπληρωματικός μηχανισμός ενεργών πολιτικών απασχόλησης και κοινωνικής πολιτικής*

Δομή Αναπτυξιακής Σύμπραξης: Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α.) Α.Ε. (συντονιστής εταίρος), Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδος (Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.), Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (Π.Τ.Α. Π.Κ.Μ.), Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (Κ.Ε.Θ.Ι.), Αναπτυξιακή Εταιρεία Νομού Θεσσαλονίκης (ΑΝ.Ε.Θ.) Α.Ε., Αναπτυξιακή Πέλλας (ΑΝ.ΠΕ.) Α.Ε., Αναπτυξιακή Εταιρεία Σερρών (ΑΝ.Ε.ΣΕΡ.) Α.Ε., Αναπτυξιακή Κιλκίς (ΑΝ.ΚΙ.) Α.Ε., Αναπτυξιακή Ημαθίας (ΑΝ.ΗΜΑ.) Α.Ε., Αναπτυξιακή Εταιρεία Χαλκιδικής (ΑΝ.ΕΤ.ΧΑ.) Α.Ε., Πιερική Αναπτυξιακή Α.Ε., Αναπτυξιακή Εταιρεία Δράμας (ΑΝ.Ε.Δ.) Α.Ε., Αναπτυξιακή Καρδίτσας (ΑΝ.ΚΑ.) Α.Ε., Αναπτυξιακή Εταιρεία Ν.Α. Λάρισας (Α.Ε.Ν.Α.Λ.) Α.Ε., Τοπική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων (Τ.Ε.Δ.Κ.) Ν. Κορινθίας, Κέντρο Ανάπτυξης Καλαμπάκας – Πύλης (ΚΕΝ.Α.ΚΑ.Π.) Α.Ε., Γνώση Αναπτυξιακή - Ζωή Βαδράτσικα & ΣΙΑ Ε.Ε.

Ομάδα-στόχος: Ευπαθείς κοινωνικές ομάδες.

Στόχοι: Διατύπωση πρότασης για την ανάπτυξη κοινωνικού διαλόγου για τον αποτελεσματικότερο σχεδιασμό της κοινωνικής δράσης στο τοπικό επίπεδο, με βασικούς στόχους την αύξηση της απασχόλησης και τις βελτιωμένες κοινωνικές υπηρεσίες. Στο επίκεντρο του Έργου βρίσκονται οι υποστηρικτικές υπηρεσίες που προσφέρουν οι Ο.Τ.Α. στους δημότες, οι οποίες αξιοποιούνται ως κοιτάσματα απασχόλησης και δίαυλοι προσέλκυσης αφανούς πληθυσμού στις υποστηρικτικές υπηρεσίες και τις Δημόσιες Υπηρεσίες Απασχόλησης.

Δράσεις: Στις δράσεις του Έργου περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων:

- Αποτύπωση της δράσης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε θέματα κοινωνικής πολιτικής και απασχόλησης των ευπαθών ομάδων.
- Δράσεις υποβοήθησης της λειτουργίας των δομών της τοπικής αυτοδιοίκησης.
- Επιμόρφωση στελεχών και μεντόρων – Δημιουργία συστήματος δια βίου μάθησης.

- Προσαρμογή των προσφερόμενων υπηρεσιών μέσω της αποτύπωσης των αναγκών των ευπαθών κοινωνικών ομάδων.
- Κοινωνικός διάλογος και προσαρμογή του θεσμικού πλαισίου

Χρηματοδότηση: EQUAL – Β΄ Κύκλος – Υποπρόγραμμα Απασχολησιμότητα 1.220.000,00 €

Καλές Πρακτικές: Σύμφωνα με την αξιολόγηση των δράσεων που έχουν υποβληθεί ως καλές πρακτικές, από το Εθνικό Θεματικό Δίκτυο «Διαχείριση της Διαφορετικότητας στον Εργασιακό Χώρο» αναδείχθηκε από το έργο ως καλή πρακτική η δράση:

- *Ανάπτυξη μεθοδολογίας εντοπισμού και προσέγγισης ιδιαίτερα ευπαθών ομάδων και πιλοτική εφαρμογή του εργαλείου «streetwork».* Η δράση εστίασε στην αδυναμία ατόμων ή ομάδων που δεν διαθέτουν πρόσβαση στις δομές της Τοπικής Αυτοδιοίκησης να απευθυνθούν σε κοινωνικές δομές αξιοποιώντας τις υπάρχουσες υπηρεσίες. Η υπηρεσία με την ενεργοποίηση εκπαιδευμένων στελεχών ασκεί έργο εκτός δομής, προσεγγίζοντας τα άτομα που για διάφορους λόγους αδυνατούν να αποκτήσουν πρόσβαση και να επωφεληθούν των υπηρεσιών που παρέχουν οι δομές στην έδρα τους. Οι δράσεις εκτός δομής αντιμετωπίζουν την απόσταση ανάμεσα σε κοινωνικές δομές της τοπικής αυτοδιοίκησης και στα άτομα που τις χρειάζονται περισσότερο. Παράλληλα:
  - ο Συμβάλλουν στη διάχυση πληροφορίας για τις δομές και τις λειτουργίες τους.
  - ο Καταγράφουν ανάγκες που επιτρέπουν μια πιθανή αναδιαμόρφωση των παρεμβάσεων σύμφωνα με τις πραγματικές ανάγκες των ομάδων στόχου.
  - ο Ενθαρρύνουν άτομα και ομάδες που βιώνουν κοινωνικό αποκλεισμό να αναζητήσουν υποστήριξη, σε υπηρεσίες για τις οποίες δεν διέθεταν καμία πληροφόρηση.

Τηλεφωνική και ηλεκτρονική εποπτεία και ανατροφοδότηση στα μέλη των φορέων που εργάστηκαν για τη συγκεκριμένη δράση. Με τις πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν δημιουργήθηκε ένα εγχειρίδιο με ασκήσεις και φωτογραφικό υλικό για τις ενδιαφερόμενες δομές της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Η συγκεκριμένη πρακτική καθιστά τις κοινωνικές δομές της Τ.Α προσβάσιμες σε *ακραία κοινωνικά αποκλεισμένες ομάδες ανθρώπων*. Έτσι επιτυγχάνεται η βελτίωση των υφιστάμενων εθνικών πολιτικών. Μέσω της ανατροφοδότησης οι φωνές ανθρώπων που

πριν δεν ακούγονταν γίνονται πιο ευδιάκριτες, και επιτυγχάνεται η αμφίδρομη επικοινωνία ανάμεσα σε κοινωνικά συστήματα υποστήριξης και τους αποδέκτες τους.

6^{ος} Φορέας: ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ

Έργο: *Ορίζοντες: Δράσεις Εργασιακής και Κοινωνικής Ενσωμάτωσης*

Δομή Αναπτυξιακής Σύμπραξης: ΑΚΜΗ Α.Ε. (συντονιστής εταίρος), MGW-ALCO ΑΕ, ΑΚΜΗ Κ.Ε.Κ., Υποστήριξη ΕΠΕ, ΚΕΚ ΙΜΕ&Ε Α.Ε., Εταιρεία Κοινωνικής και Πολιτισμικής Στήριξης Παλιννοστούντων Ομογενών «Νόστος», Δημοτική Επιχείρηση Ανάπτυξης Λαυρεωτικής, Κέντρο Μέριμνας Οικογένειας και Παιδιού, Net Result – Διαφημίσεις Ε.Π.Ε., ALPHA Δορυφορική Τηλεόραση Α.Ε.

Στόχοι: Η αλλαγή της μεντιακής εικόνας των κοινωνικών ομάδων που υφίστανται ρατσισμό, μέσω της ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των εργαζομένων σε ΜΜΕ για την αναγκαιότητα καταπολέμησης των διακρίσεων.

Δράσεις: Στις δράσεις του Έργου περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων:

- Λειτουργία Δικτύου Κέντρων Αντιρατσιστικής Υποστήριξης (ΚΑΥΠ).
- Ανάπτυξη μεθοδολογίας και εργαλείων για τη διερεύνηση των προσόντων και των δεξιοτήτων των ομάδων-στόχου για την εξατομικευμένη συμβουλευτική στήριξη.
- Κατάρτιση Στελεχών Συμβούλων.
- Μετάφραση και διάδοση των ξενόγλωσσων οδηγών απασχόλησης.
- Μελέτη αναγκών οπτικοακουστικού τομέα.
- Κατάρτιση σε ειδικότητες του οπτικοακουστικού τομέα.
- Πανελλαδική έρευνα για τις κοινωνικές στάσεις και αντιλήψεις των εργοδοτών απέναντι στους αλλοδαπούς.
- Εκπόνηση κώδικα δεοντολογίας και καλής πρακτικής απέναντι στους αλλοδαπούς στους χώρους εργασίας.
- Εκπόνηση Οδηγού Καταπολέμησης των Διακρίσεων από τα έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα μαζικής ενημέρωσης, για δημοσιογράφους.
- Δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού για την καταπολέμηση της ξενοφοβίας και του ρατσισμού, απευθυνόμενο σε σχολές δημοσιογραφίας, σε ΜΜΕ, Γονείς και Εκπαιδευτικούς.

- Πιλοτικό πρόγραμμα τηλεεκπαίδευσης για κάθε ενδιαφερόμενο σε θέματα καταπολέμησης της ξενοφοβίας και του ρατσισμού.
- Καταγραφή του ξενόγλωσσου τύπου της ομάδας στόχου στην Ελλάδα.
- Κατάρτιση ατόμων που ανήκουν στις μειονοτικές ομάδες στο ρόλο των πολιτισμικών διαμεσολαβητών.
- Πιλοτική σύσταση και λειτουργία τριών πολυπολιτισμικών Κέντρων Παιδείας (Αθήνα, Πάτρα, Λαύριο).

Χρηματοδότηση: EQUAL – Β΄ Κύκλος – Υποπρόγραμμα Απασχολησιμότητα 1.259.624,50 €

7^{ος} Φορέας: ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ “COMMEDIA.NET” – ΔΙΚΤΥΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΩΝ ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Έργο: “Com.Media” – *Ανάπτυξη, Λειτουργία και Προώθηση των Πολυπολιτισμικών Μέσων Ενημέρωσης (Community Media)*

Δομή Αναπτυξιακής Σύμπραξης: «ΔΗΜΗΤΡΑ» Κέντρο Ενημέρωσης & Επιμόρφωσης Α.Ε. (συντονιστής εταίρος), Αναπτυξιακή Εταιρεία Δήμου Αθηναίων – Α.Ε.Δ.Α., «ΑΡΣΙΣ» Κοινωνική Οργάνωση Υποστήριξης Νέων, ΒΕΕ Εφαρμογές Επικοινωνίας – Σύμβουλοι επιχειρήσεων, Δήμος Αθηναίων – Επιχείρηση Ραδιοφωνίας «ΑΘΗΝΑ» 9.84, Δήμος Θεσσαλονίκης, Δημοτική Εταιρεία Πληροφόρησης Θεάματος & Επικοινωνίας – FM 100, Ελληνική Ραδιοφωνία Τηλεόραση – ΕΡΤ3, Ένωση Συντακτών Ημερησίων Εφημερίδων Μακεδονίας Θράκης – Ε.Σ.Η.Ε.Μ-Θ, ΚΕΚ ΕΔΙΠ Εταιρεία Διοίκησης και Πληροφορικής – Πληροφορική Νέων, Καινοτομικά Αναπτυξιακά Συστήματα – IDS ΕΠΕ, Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Ομάδα-στόχος: Αιτούντες άσυλο, Μετανάστες – Παλιννοστούντες – Πρόσφυγες, Ειδικές πολιτισμικές ομάδες – Ρομά.

Στόχοι: Καταπολέμηση των διακρίσεων, απέναντι στις ομάδες-στόχο στα ΜΜΕ (α) ως εργασιακό χώρο, δημιουργώντας τις προϋποθέσεις που θα οδηγήσουν στην ανάπτυξη, οργάνωση και λειτουργία των πολυπολιτισμικών μέσων με την ενεργό συμμετοχή ατόμων από τις ίδιες τις ομάδες στόχο και στην επαγγελματική εξειδίκευσή τους σε επαγγέλματα των ΜΜΕ, (β) ως βήμα προβολής και προώθησης νέων ιδεών και πολιτισμού, μέσω του σχεδιασμού, παραγωγής και μετάδοσης πολυπολιτισμικών προγραμμάτων, με τη συμμετοχή ατόμων των ομάδων στόχου, (γ) ως φορείς διαμόρφωσης και επηρεασμού της κοινής γνώμης, για την καταπολέμηση των στερεοτύπων και των προκαταλήψεων.

Δράσεις: Στις δράσεις του Έργου περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων:

- Οργάνωση, Ανάπτυξη, Εξοπλισμός και Λειτουργία δύο Πολυπολιτισμικών Κέντρων (Community Media Centers) στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη, με σκοπό να αποτελέσουν μηχανισμούς παροχής εναλλακτικής πληροφόρησης και πρόσβασης όλων των πολιτών στην πληροφόρηση και στα κοινά γενικότερα.

- Σχεδιασμός και παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού για την επιμόρφωση και κατάρτιση του στελεχειακού δυναμικού των Community Media.
- Κατάρτιση ατόμων από τις ομάδες στόχο για τη στελέχωση των Community Media κι απόκτηση εργασιακής εμπειρίας.
- Σχεδιασμός, παραγωγή και μετάδοση πολυγλωσσικών οπτικοακουστικών προγραμμάτων των Community Media και οργάνωση αρχείου παραγωγών και υλικού επικοινωνίας.
- Ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης, των διαμορφωτών της και των κοινωνικών φορέων.

Χρηματοδότηση: EQUAL – Β΄ Κύκλος – Υποπρόγραμμα Απασχλησιμότητα 1.259.624,50 €

Καλές Πρακτικές: Σύμφωνα με την αξιολόγηση των δράσεων που έχουν υποβληθεί ως καλές πρακτικές, από το Εθνικό Θεματικό Δίκτυο «Διαχείριση της Διαφορετικότητας στον Εργασιακό Χώρο» αναδείχθηκε από το έργο ως καλή πρακτική η δράση:

- *Community media centers* τα οποία αξιολογούνται και ως καλή πρακτική στοχευμένης παρέμβασης στο χώρο των ΜΜΕ με δυνατότητες ευρύτερης εφαρμογής, και αποτέλεσαν: α) κυψέλες πολυδραστηριοτήτων, β) εναλλακτικούς μηχανισμούς πληροφόρησης και ενημέρωσης και γ) χώρο εξοικείωσης των ατόμων με τις νέες τεχνολογίες και τα επαγγέλματα των ΜΜΕ. Επιπλέον, μέσα από συμπληρωματικές δράσεις, όπου αξιοποιήθηκε η δυναμική του εταιρικού σχήματος και με την υποστήριξη επαγγελματιών του χώρου, άτομα από ευπαθείς κοινωνικά ομάδες – ιδιαίτερα νέοι οικονομικοί μετανάστες και πρόσφυγες – προωθήθηκαν σε επαγγέλματα του κλάδου των Μέσων Ενημέρωσης.

8^{ος} Φορέας: ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ EQUAL-ΜΕΘΟΡΙΟΣ

Έργο: *Ολοκληρωμένη Παρέμβαση Ανάπτυξης και Στήριξης της Επιχειρηματικότητας Ειδικών Κοινωνικών και Ευπαθών Ομάδων σε απομακρυσμένες περιοχές*

Δομή Αναπτυξιακής Σύμπραξης: Ινστιτούτο Μελετών Οργάνωσης και Ανάπτυξης (Ι.Μ.Ο.Α.) (συντονιστής εταίρος), Ινστιτούτο Διαρκούς Εκπαίδευσης και Περιφερειακής Ανάπτυξης (Ι.Δ.Ε.Π.Α.), Δημοτική Επιχείρηση Κοινωνικής Ανάπτυξης Φλώρινας (ΔΕΚΑΦ), Αναπτυξιακή Φλώρινας Α.Ε. (ΑΝΦΛΩ ΑΕ), Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Ν. Φλώρινας, Αναπτυξιακή Δημοτική Επιχείρηση Πτολεμαΐδας (ΑΝΔΕΠ), Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Πτολεμαΐδας-Εορδαίας, Πολυμέσα Εκπαιδευτική Μηχανική ΕΠΕ, ΑΓΚΟ Ελλάς ΕΠΕ, Σύλλογος Παλιννοστούντων Ελληνοποντίων Ν. Φλωρίνης «Ο Καύκασος».

Ομάδα-στόχος: Γυναίκες, Μετανάστες – Παλιννοστούντες – Πρόσφυγες.

Στόχοι: Δημιουργία νέων επιχειρήσεων από άνεργες γυναίκες, μετανάστες και παλιννοστούντες. Καινοτόμος προσέγγιση ενθάρρυνσης των ανέργων να αναλάβουν επιχειρηματική δραστηριοποίηση. Ίδρυση Δομών Στήριξης της Επιχειρηματικότητας με στόχο τη στήριξη των νεοσύστατων επιχειρήσεων στους Νομούς Κοζάνης και Φλώρινας. Ανάδειξη της τοπικής εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, ώστε να διασφαλιστούν υπεργολαβίες για τις νέες επιχειρήσεις. Οι γυναίκες και οι νέοι παλιννοστούντες δραστηριοποιήθηκαν στον τομέα της εργασίας εξ' αποστάσεως με την χρήση πληροφορικής και στον τομέα των υπηρεσιών (καθαρισμοί και συντήρηση κτιρίων) διασφαλίζοντας ισορροπία μεταξύ οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής.

Δράσεις: Στις δράσεις του Έργου περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων:

- Επιλογή των νέων επιχειρηματιών μεταξύ των ανέργων μετά από μια περίοδο κατάρτισης.
- Εξειδικευμένη κατάρτιση σε Πληροφορική και Παροχή Υπηρεσιών.
- Διασφάλιση υποστήριξης της επιχειρηματικότητας στα πρώτα στάδια.
- Υποστήριξη, μετά τον πρώτο χρόνο επαγγελματικής δραστηριοποίησης, με υλικό για εξ' αποστάσεως εκπαίδευση στον τομέα της διοίκησης και οργάνωσης μικρών επιχειρήσεων.
- Υποστήριξη από τις μεγάλες τοπικές επιχειρήσεις μέσω υπεργολαβιών.

- Συμβουλευτική υποστήριξη στον στρατηγικό σχεδιασμό από στελέχη των Δομών Στήριξης της Επιχειρηματικότητας.
- Δημιουργία νέου κοινού σήματος για τις υπηρεσίες που παρέχουν.

Χρηματοδότηση: EQUAL – Β΄ Κύκλος – Υποπρόγραμμα Επιχειρηματικότητα 1.272.240,00 €

9^{ος} Φορέας: ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΚΟΙΝΩΝ-ΟΙΚΟ.GR

Έργο: *Κοινωνική οικονομία στην Ελλάδα: Πλαίσιο, πιλοτικές δοκιμές και δομές στήριξης*

Δομή Αναπτυξιακής Σύμπραξης: ΕΟΜΜΕΧ ΑΕ (συντονιστής εταίρος), Ένωση Ελληνικών Τραπεζών, Εμπορική Τράπεζα, Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών, Δημοτική Επιχείρηση Ανάπτυξη Δήμου Ζωγράφου, Αναπτυξιακή Εταιρεία Δήμου Αθηναίων, Εταιρεία Στήριξης και Ανάπτυξης Επιχειρήσεων Κρήτης (ΑΝΚ), Πανελλαδικός Σύνδεσμος Παραπληγικών και Κινητικά Αναπήρων (ΠΑΣΥΠΚΑ), Κέντρο Μέριμνας Οικογένειας και Παιδιού, Εθνικό Επιμελητηριακό Δίκτυο Ελληνίδων Γυναικών Επιχειρηματιών και Στελεχών Επιχειρηματικών Φορέων, LOGOTECH ΑΕ, APINTECH ΕΠΕ, European Profiles ΑΕ.

Ομάδα-στόχος: Γυναίκες, Ατομα με αναπηρία, Μετανάστες – Παλιννοστούντες – Πρόσφυγες.

Στόχοι: Τόνωση της Κοινωνικής Οικονομίας στην Ελλάδα.

Δράσεις: Στις δράσεις του Έργου περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων:

- Επισκόπηση της διεθνούς καλής πρακτικής στην περιοχή της κοινωνικής οικονομίας – Προωθητικές δράσεις για τη δημιουργία του κατάλληλου περιβάλλοντος για την ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας.
- Διερεύνηση χρηματοπιστωτικών εργαλείων και μορφών χρηματοδότησης επιχειρήσεων κοινωνικής οικονομίας.
- Προωθητικές δράσεις για την χρηματοπιστωτική/χρηματοοικονομική υποστήριξη κοινωνικών επιχειρήσεων με την συνδρομή του τραπεζικού τομέα.
- Δημοσιότητα και διάχυση των αποτελεσμάτων του έργου με στόχο την ευαισθητοποίηση ομάδων-στόχων, ειδικών κοινών και ακροατηρίων για την ανάπτυξη κοινωνικών επιχειρήσεων.
- Πιλοτικές δοκιμές και σύσταση Κοινωνικών Επιχειρήσεων.
- Κατάρτιση των ομάδων-στόχου σε θέματα οργάνωσης και διοίκησης κοινωνικών επιχειρήσεων.
- Παρατηρητήριο στήριξης επιχειρήσεων κοινωνικής οικονομίας στην Ελλάδα.

Χρηματοδότηση: EQUAL – Β΄ Κύκλος – Υποπρόγραμμα Επιχειρηματικότητα 1.237.021,60 €

10^{ος} Φορέας: ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΔΙΚΤΥΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΡΣΗ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ (ΑΛΚΗΣΤΙΣ)

Έργο: *Άλκηστις*

Δομή Αναπτυξιακής Σύμπραξης: Ευρωπαϊκός Επιχειρησιακός Όμιλος (ΕΕΟ GROUP Α.Ε.) (συντονιστής εταίρος), Γενική Γραμματεία Ισότητας, Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών, Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών, Ινστιτούτο Οπτικοακουστικών Μέσων, Κέντρο Μέριμνας Οικογένειας και Παιδιού, Ελληνικό Δίκτυο Γυναικών Ευρώπης, Κέντρο Έρευνας και Υποστήριξης Θυμάτων Κακοποίησης και Κοινωνικού Αποκλεισμού, Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες, ΑΚΜΗ Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης, ΕΚΠΕΘΕ: Ευρωπαϊκή Έκφραση, Προμηθευτική Α.Ε. Δήμου Βροντάδων.

Ομάδα-στόχος: Θύματα ενδοοικογενειακής βίας, θύματα διεθνικής σωματεμπορίας– trafficking, αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών, άτομα που αντιμετωπίζουν προβλήματα συνδυασμού οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής, μετανάστες – παλιννοστούντες – πρόσφυγες.

Στόχοι: Αντιμετώπιση της έλλειψης υποστηρικτικών υπηρεσιών σε εργαζόμενους οι οποίοι έχουν τη φροντίδα εξαρτώμενων μελών, της ύπαρξης στερεοτύπων για το ρόλο των δύο φύλων στην οικογένεια, καθώς και της ανάγκης προώθησης νέων προτύπων οργάνωσης της εργασίας με στόχο τη συμφιλίωση της οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής ανδρών και γυναικών. Σύσταση και λειτουργία τεσσάρων Κέντρων Στήριξης της Οικογένειας σε τέσσερις Περιφέρειες, με αντικείμενο την παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης και πληροφόρησης (one stop shops) και εξυπηρέτησης (one stop solutions) για θέματα που απασχολούν τους εργαζόμενους, σε φιλικό περιβάλλον. Άρση των στερεοτύπων αναφορικά με τον κοινωνικό και επαγγελματικό ρόλο των γυναικών, ενημέρωση και ευαισθητοποίηση σε θέματα ισότητας μέσα στην οικογένεια, και ενίσχυση νέων ευέλικτων μορφών απασχόλησης.

Δράσεις: Στις δράσεις του Έργου περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων:

- Σύσταση και λειτουργία των Κέντρων Στήριξης της Οικογένειας Αττικής – Ηπείρου – Πελοποννήσου – Β. Αιγαίου.
- Ενέργειες υποστήριξης της ισότητας στην οικογένεια.

- Δίκτυο Συμβούλων Ισότητας και Συμφιλίωσης Οικογενειακής-Επαγγελματικής Ζωής.
- Κατάρτιση συμβούλων και εκπαίδευση εθελοντών.
- Θετικές ενέργειες προώθησης ευέλικτων μορφών εργασίας.

Χρηματοδότηση: EQUAL – Β΄ Κύκλος – Υποπρόγραμμα Ίσες Ευκαιρίες 1.215.085,00 €

Καλές Πρακτικές: Σύμφωνα με την αξιολόγηση των δράσεων που έχουν υποβληθεί ως καλές πρακτικές, από το Έργο αναδείχθηκαν οι εξής καλές πρακτικές:²⁵

- *Δημιουργία και πιλοτική εφαρμογή εκπαιδευτικού παιχνιδιού για παιδιά με τίτλο «Είμαστε Ίσοι».*
- *Σχεδιασμός και υλοποίηση προγράμματος εξ αποστάσεως κατάρτισης με θέμα «Ισότητα και Συμφιλίωση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής», που απευθυνόταν σε Συμβούλους των Κέντρων Στήριξης της Οικογένειας τα οποία συμμετείχαν στο έργο.*

---

²⁵ Εθνικό Θεματικό Δίκτυο Εναρμόνιση Επαγγελματικής και Ιδιωτικής ζωής – EQUAL Β΄ Κύκλος, χ.χ., *Οδηγός Καλών και Αποτελεσματικών Πρακτικών των Α.Σ. που συμμετέχουν στο Ε.Θ.Δ. Εναρμόνιση Επαγγελματικής και Ιδιωτικής ζωής*, Αθήνα, σελ 48 κ.επ.

11^{ος} Φορέας: ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΓΙΑ ΙΣΕΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΟ ΑΙΓΑΙΟ – MEVEL

Έργο: *Γυναίκες, Απασχόληση και Τοπική Οικονομία στο Αιγαίο*

Δομή Αναπτυξιακής Σύμπραξης: Κ.Ε.Κ. Τεχνική Εκπαιδευτική ΕΠΕ (συντονιστής εταίρος), Αναπτυξιακή Εταιρεία Νομού Λέσβου, Αναπτυξιακή Εταιρεία Κυκλάδων Α.Ε., Νομαρχιακή Επιχείρηση Ανάπτυξης Νομού Σάμου – ΝΕΑΝΣ, ΚΕΚ Ν. Α. Σάμου, ΚΕΚ Μέντωρ Εκπαιδευτική Α.Ε., Αναπτυξιακή Εταιρεία Επαρχίας Ικαρίας Α.Ε., Δημοτική Αναπτυξιακή Επιχείρηση Χίου – ΔΑΕΧ, ΚΕΚ ΚΕΚΑΝΑΛ Α.Ε., Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Κυκλάδων, Επιμελητήριο Σάμου, Δίοδος Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία, Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου, Οργάνωση Συνεδρίων Εφαρμογές Ήχου και Πληροφορικής Επικοινωνία-INFOREC Ε.Π.Ε., Αγροτουριστικός Αγροβιοτεχνικός Συνεταιρισμός Γυναικών Πολυχνίτου Μυτιλήνης, Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, Κ.Ε.Κ. Επίκεντρον, Κέντρο Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών (ΚΕ.Σ.Υ.Υ.) ΝΕΛΕ Δωδεκανήσου, Επιμελητήριο Κυκλάδων, Κέντρο Γυναικείων Μελετών και Ερευνών, Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Κυκλάδων, Αστική μη Κερδοσκοπική Εταιρεία Κοινωνικής Φροντίδας και Ανάπτυξης Δήμου Ροδίων, ΑΓΟ HELLAS Ε.Π.Ε.

Ομάδα-στόχος: Γυναίκες αφανώς εργαζόμενες, άνεργες, εργαζόμενες στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα, γυναίκες επιχειρηματίες και μετανάστριες.

Στόχοι: Καταπολέμηση του έμφυλου επαγγελματικού διαχωρισμού, προώθηση της ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου στον εργασιακό χώρο, της απασχολησιμότητας και της πρόσβασης των γυναικών σε θέσεις εργασίας σε νέους τομείς της οικονομίας (π.χ. νέες μορφές τουρισμού, νέα τεχνολογία) και σε υψηλές θέσεις της επαγγελματικής ιεραρχίας. Ανάδειξη και διερεύνηση του ζητήματος της αφανούς εργασίας των γυναικών.

Δράσεις: Στις δράσεις του Έργου περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων:

- Δημιουργία Δικτύου για την ευαισθητοποίηση, ενθάρρυνση, συμβουλευτική υποστήριξη της γυναικείας επιχειρηματικότητας σε νέους τομείς της οικονομίας, για την προώθηση στην απασχόληση και για την τηλεπληροφόρηση – ενημέρωση στις περιφέρειες Β. και Ν. Αιγαίου.

- Μελέτη-έρευνα για την καταγραφή της αφανούς εργασίας.
- Κατάρτιση στη Λήμνο, στη Σάμο και στη Μυτιλήνη (αγροτουρισμός), στη Σύρο (εναλλακτικά ηλεκτρονικά γραφεία τουρισμού), στην Πάτμο (Πολιτιστικός και θρησκευτικός τουρισμός), στη Ρόδο (εκπαίδευση γυναικών στη δημιουργική απασχόληση παιδιών σε μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες).
- Ενθάρρυνση, υποστήριξη και ευαισθητοποίηση των γυναικών με την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών.
- Μεθοδολογία πιστοποίησης προσόντων και εργαλεία πιστοποίησης ποιότητας προϊόντων - υπηρεσιών σε νέες μορφές τουρισμού.
- Οδηγός Καλών Πρακτικών για τη φιλική διαχείριση περιβάλλοντος και με έμφαση σε επαγγέλματα γυναικών.
- Εργαλεία εξατομικευμένης προσέγγισης των αφανώς εργαζομένων γυναικών, των εργοδοτών καθώς και του οικογενειακού τους περιβάλλοντος από κλιμάκια συμβούλων-εμπνηχωτών/τριων και πιλοτική εφαρμογή δράσης επιμόρφωσης-ευαισθητοποίησης.
- Εκπαιδευτικά εργαλεία και μοντέλα ευαισθητοποίησης για την εφαρμογή των πολιτικών ισότητας σε εργασιακούς χώρους καθώς και ευαισθητοποίηση-επιμόρφωση κλιμακίων συμβούλων.
- Εξατομικευμένη προσέγγιση των αφανώς εργαζομένων γυναικών, των εργοδοτών και του οικογενειακού τους περιβάλλοντος.
- Πιλοτική εφαρμογή workshops σε επιχειρήσεις της περιοχής.
- Καμπάνια ενημέρωσης ευαισθητοποίησης - Βράβευση εργοδοτών, επιχειρηματιών και γυναικών επιχειρηματιών - διοργάνωση διακρατικών συνεδρίων.

Χρηματοδότηση: EQUAL – Α΄ Κύκλος – Υποπρόγραμμα Ίσες Ευκαιρίες για Άνδρες και Γυναίκες (2001-2005) 1.761.000,00 €

Καλές Πρακτικές: Σύμφωνα με την αξιολόγηση των δράσεων που έχουν υποβληθεί ως καλές πρακτικές, από το Έργο αναδείχθηκε η εξής καλή πρακτική:²⁶

---

²⁶ Μουρίκη Α., 2005, *Προτάσεις Ενσωμάτωσης Καλών Πρακτικών στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Απασχόληση και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική Ενσωμάτωση*, Αθήνα, Εθνικό Θεματικό Δίκτυο «Συμφιλίωση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής», σελ 8.

- **Ενημέρωση επιχειρηματιών και εργαζομένων για τις πολιτικές ισότητας.** Κατά την πιλοτική εφαρμογή του υποέργου σε συγκεκριμένες επιχειρήσεις 7 νησιών του Αιγαίου (Ρόδος, Χίος, Σάμος, Ικαρία, Σύρος, Νάξος, Τήνος), έγινε ενημέρωση των επιχειρηματιών πάνω σε εργασιακά θέματα και βελτιώθηκε η επικοινωνία μεταξύ των εργοδοτών και του εργατικού δυναμικού των επιχειρήσεων, που μέχρι τότε ακολουθούσαν την παραδοσιακή προσέγγιση της «κάθετης» επικοινωνίας. Στα θετικά του υποέργου συγκαταλέγεται η αφύπνιση των επιχειρηματιών στο θέμα της εφαρμογής πολιτικών ισότητας στις επιχειρήσεις τους, και η ενημέρωση των εργαζομένων στις επιχειρήσεις για τις πολιτικές ισότητας και τα εργασιακά τους δικαιώματα.

Επίσης, ως **βέλτιστη πρακτική** αναγνωρίστηκαν οι **δράσεις για την αναγνώριση της αφανούς εργασίας των γυναικών**. Πιο συγκεκριμένα: «Η επικέντρωση των δράσεων για την καταπολέμηση των παραγόντων αποκλεισμού που συνδέονται με το φαινόμενο της αφανούς / άτυπης εργασίας των γυναικών στις Περιφέρειες Βορείου και Νοτίου Αιγαίου υποστηρίζει τη μετάβαση των γυναικών σε καθεστώς τυπικής εργασίας. Οι δράσεις κατευθύνονται έτσι στην πλήρωση ενός βασικού στόχου που αντιστοιχεί στην επίσημη κατοχύρωση των δικαιωμάτων μιας ομάδας πληθυσμού (γυναίκες αφανώς εργαζόμενες) που δεν εντάσσεται συνήθως στις τυπικές δομές του οικονομικού ιστού. Οι δράσεις για την αναγνώριση της αφανούς εργασίας των ομάδων στόχου και την ευαισθητοποίηση όλων των εμπλεκόμενων φορέων περιλαμβάνουν:

- Ίδρυση και λειτουργία των Κέντρων Έρευνας Γυναικείας Απασχόλησης (ΚΕΓΑ)
- Δημιουργία Εργαλείων εξατομικευμένης προσέγγισης
- Δημιουργία Εργαλείων Ισότητας

Τα χαρακτηριστικά της πρακτικής αφορούν σε:

1. Πιλοτική εφαρμογή των ΚΕΓΑ
2. Έρευνα αφανούς εργασίας
3. Εξατομικευμένη προσέγγιση γυναικών
4. Σύμβουλοι Ισότητας
5. Βραβεύσεις επιχειρήσεων»²⁷

Τέλος, αναγνωρίστηκε η καινοτόμος διάσταση των εξής πρακτικών:

- Άμβλυνση των παραγόντων κοινωνικού αποκλεισμού που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες σε καθεστώς αφανούς εργασίας.²⁸

---

²⁷ EQUAL, 2005, όπ.π., σελ. 113-114.

- Ο ρόλος του Διαμεσολαβητή ανάμεσα σε γυναίκες και εργοδότες για την αφανή εργασία των γυναικών, οι γυναίκες επιχειρηματίες-mentors που θα αποτελέσουν επαγγελματικό πρότυπο στις νέες επαγγελματίες.
- Δημιουργία μηχανισμού εξατομικευμένης παρέμβασης των αφανώς εργαζομένων γυναικών και ευαισθητοποίησης του οικογενειακού περιβάλλοντος και των εργοδοτών τους.
- Δίκτυο Κέντρων Γυναικείας Απασχόλησης και το Δίκτυο Τηλε-πληροφόρησης και ενημέρωσης.²⁹
- Μοντέλα ευαισθητοποίησης εργοδοτών και στελεχών επιχειρήσεων για την εφαρμογή πολιτικών ισότητας στον εργασιακό χώρο, μεθοδολογία πιστοποίησης προσόντων και εργαλεία πιστοποίησης ποιότητας προϊόντων – υπηρεσιών σε νέες μορφές τουρισμού, Οδηγός Καλών Πρακτικών ορθής περιβαλλοντικής διαχείρισης, Μεθοδολογία πιστοποίησης προσόντων και εργαλεία πιστοποίησης ποιότητας προϊόντων – υπηρεσιών σε νέες μορφές τουρισμού.³⁰

---

²⁸ EQUAL, 2005, όπ.π., σελ. 201.

²⁹ EQUAL, 2005, όπ.π., σελ. 202.

³⁰ EQUAL, 2005, όπ.π., σελ. 203.

12^{ος} Φορέας: ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΣΥΝΠΡΑΞΙΣ – ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Έργο: *συνΠΡΑΞΙΣ – Συνεργασία για την Απασχόληση*

Δομή Αναπτυξιακής Σύμπραξης: Εταιρεία Κοινωνικής και Πολιτιστικής Στήριξης Παλιννοστούντων Ομογενών «ΝΟΣΤΟΣ» (συντονιστής εταίρος), ΑΡΣΙΣ – Κοινωνική Οργάνωση Υποστήριξης Νέων, Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες, Επιστημονική Ένωση Εκπαίδευσης Ενηλίκων, Εύξεινη Πόλη – Κέντρο Πληροφόρησης και Στήριξης Κοινωνικά Αποκλεισμένων Ομάδων, ΚΕΚ ΓΣΕΒΕΕ, Κέντρο Γυναικείων Μελετών και Ερευνών, ΟΑΕΔ, Χριστιανική Ένωση Νεανίδων Ελλάδας.

Ομάδα-στόχος: Άνεργοι.

Στόχοι: Εργαλεία, πρακτικές και μέθοδοι που θα συμβάλουν στην ολοκλήρωση του μηχανισμού υποστήριξης της απασχόλησης, τόσο από την πλευρά του ανέργου, όσο και από την πλευρά του εργοδότη: για το μεν άνεργο άτομο η έμφαση δίνεται στην κινητοποίηση και στη βελτίωση των κοινωνικών δεξιοτήτων, για δε τους εργοδότες στην εξατομικευμένη συμβουλευτική υποστήριξη τους στην κατεύθυνση της σύνδεσης απασχόλησης και ανάπτυξης. Η ολοκλήρωση των μηχανισμών είναι προϊόν της συνεργασίας και της έμπρακτης δικτύωσης φορέων στήριξης της απασχόλησης από τον κοινωνικό και το δημόσιο τομέα και δοκιμάστηκε πιλοτικά μέσω ειδικά διαμορφωμένων προγραμμάτων τοποθέτησης. Αξιοποιώντας προηγούμενη εμπειρία των φορέων που την αποτελούν, η Αναπτυξιακή Σύμπραξη επεδίωξε να αναπτύξει εργαλεία, μεθόδους και πρακτικές που θα συμβάλουν: α) στη βελτίωση της ζήτησης εργασίας β) στην αναβάθμιση της ποιότητας των προσφερόμενων θέσεων εργασίας γ) στην αύξηση της αποτελεσματικότητας των μηχανισμών που είναι επιφορτισμένοι με την επαγγελματική ένταξη των λιγότερο ανταγωνιστικών ομάδων του πληθυσμού.

Δράσεις: Οι δράσεις του έργου αφορούν: α) την προετοιμασία του ανέργου β) την προετοιμασία και υποστήριξη των εργοδοτών γ) την προετοιμασία και αναβάθμιση προσόντων των συμβούλων απασχόλησης και δ) τις πιλοτικές εφαρμογές τοποθέτησης στην αγορά εργασίας, οι οποίες και αποτελούν το σημείο όπου συγκλίνουν όλες οι προηγούμενες δράσεις. Πιο συγκεκριμένα προβλέπονται:

- Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση πιλοτικά εξειδικευμένων δράσεων για την προώθηση των ανέργων στην απασχόληση
- Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση δράσεων ευαισθητοποίησης-ενημέρωσης όλων των εργοδοτών, καθώς και εξατομικευμένες πιλοτικές δράσεις εστιασμένες σε συγκεκριμένους εργοδότες, για την κοινωνική εταιρική ευθύνη και τη σύνδεση της απασχόλησης με τις αναπτυξιακές προοπτικές.
- Η ανάπτυξη και πιλοτική εφαρμογή μοντέλου προετοιμασμένης τοποθέτησης και εποπτευόμενης εργασίας, από τη συγκριτική υλοποίηση των οποίων θα προκύψουν τα αντίστοιχα μοντέλα τοποθέτησης σε τελική και εγκυροποιημένη μορφή και κριτήρια εφαρμογής του καθενός από αυτά ανάλογα με τις ανάγκες των ανέργων, με βάση τη μεθοδολογία focus group.
- Η υλοποίηση προγράμματος εξειδίκευσης και αναβάθμισης προσόντων των Συμβούλων Απασχόλησης/Τοποθετητών, καθώς και πρόγραμμα υποδοχής ανέργων (Special Receptionist-Entrance Point) για την υλοποίηση των υποστηρικτικών δράσεων του σχεδίου.
- Η υλοποίηση ενεργειών πληροφόρησης και δικτύωσης των εργοδοτών, καθώς και ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού σε θέματα Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, ανάδειξης της σχέσης μεταξύ απασχόλησης και ανάπτυξης, καθώς και καταπολέμησης του ρατσισμού και των στερεοτύπων.

Οι δράσεις αυτές δημιουργούν ένα πλέγμα ενεργειών, μέσω του οποίου επιτυγχάνεται η δικτύωση και η αλληλεπίδραση των τριών πλευρών του τριγώνου της απασχόλησης: των υπηρεσιών απασχόλησης, των ανέργων και των εργοδοτών.

Χρηματοδότηση: EQUAL – Β΄ Κύκλος – Υποπρόγραμμα Ίσες Ευκαιρίες για Άνδρες και Γυναίκες (2006-2008) 1.220.000,00 €

Καλές Πρακτικές: Σύμφωνα με την αξιολόγηση των δράσεων που έχουν υποβληθεί ως καλές πρακτικές, από το Εθνικό Θεματικό Δίκτυο «Διαχείριση της Διαφορετικότητας στον Εργασιακό Χώρο» αναδείχθηκε από το έργο ως καλή πρακτική η δράση:

- *Ολοκληρωμένη πρακτική εργασιακής και κοινωνικής ένταξης που αφορά στην παρέμβαση στο τελικό στάδιο ένταξης στην απασχόληση των θεωρούμενων «δύσκολων ανέργων», με ταυτόχρονη και συνδυασμένη δράση στα τρία εμπλεκόμενα μέρη, δηλαδή στο άνεργο άτομο, στην εργοδοσία και στις υπηρεσίες απασχόλησης. Η ολοκλήρωση του*

«Τριγώνου της Απασχόλησης» συνίσταται στη διαμόρφωση **πλέγματος ενεργειών** (με τη μορφή αλληλοσυμπληρούμενων εργαλείων, πρακτικών και μεθόδων) που περιλαμβάνουν (α) την κινητοποίηση και βελτίωση των κοινωνικών δεξιοτήτων των πλέον αποθαρρυσμένων ανέργων (β) την εξατομικευμένη συμβουλευτική υποστήριξη των εργοδοτών στην κατεύθυνση της σύνδεσης απασχόλησης και ανάπτυξης και (β) στην αντίστοιχη ανάπτυξη μεθόδων και εργαλείων για τη βελτίωση των υπηρεσιών προώθησης στην απασχόληση και ζεύξης προσφοράς και ζήτησης εργασίας των Δομών/Υπηρεσιών απασχόλησης. Το Σχέδιο εστιάζει κυρίως στο τελευταίο στάδιο της διαδικασίας ένταξης στην απασχόληση, το οποίο ορίζεται συμβολικά ως το σημείο πραγματικής συνάντησης του εν δυνάμει εργαζομένου-επωφελομένου ατόμου από τις υπηρεσίες υποστήριξης και του υποψήφιου εργοδότη.

Η Αναπτυξιακή Σύμπραξη επιχείρησε να αναπτύξει εργαλεία, μεθόδους και πρακτικές που συμβάλουν (α) στη βελτίωση της ζήτησης εργασίας (β) στην αναβάθμιση της ποιότητας των προσφερόμενων θέσεων εργασίας (γ) στην αύξηση της αποτελεσματικότητας των μηχανισμών που είναι επιφορτισμένοι με την επαγγελματική ένταξη των λιγότερο ανταγωνιστικών ομάδων του πληθυσμού. Τα εργαλεία και οι πρακτικές παρήχθησαν μέσα από την πιλοτική εφαρμογή στοχοθετημένων και αλληλένδετων δράσεων, βάσει της μεθοδολογίας της έρευνας-δράσης (action research) που διατρέχει την υλοποίηση όλου του έργου.

Οι δράσεις που συγκροτούν το ΣυνΠραξις βασίζονται στο σκεπτικό της ολοκλήρωσης των ενεργειών που αφορούν την ένταξη στην απασχόληση των πλέον επιβαρυσμένων ανέργων, αφού ενδυναμωθούν, σε συνδυασμό με την ενεργό εμπλοκή των επιχειρήσεων μέσω των δράσεων των τοποθετήσεων. Κατ' αυτόν τον τρόπο οι καινοτομίες του έργου εννοούνται ως εργαλεία και μέθοδοι που, ως ολοκληρωμένος συνδυασμός, σχεδιάστηκαν και εφαρμόστηκαν για πρώτη φορά στην Ελλάδα. Με την έννοια αυτή, συγκροτούν μια αυτοτελή πρακτική κοινωνικής και εργασιακής ένταξης.

2. Έργα στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση»

Α. Έργα που αναφέρονται σε απασχόληση για μετανάστριες

1^{ος} Φορέας: ΚΕΝΤΡΟ ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΩΝ

Έργο: Σχέδιο Δράσης Νίκη

Ομάδα-στόχος: Γυναίκες μετανάστριες, Παλιννοστούσες, Θύματα trafficking.

Στόχοι: (α) Ενίσχυση της απασχόλησης, ανάδειξη και αξιοποίηση του ρόλου της πολιτισμικής και έμφυλης διαμεσολάβησης μεταξύ των μεταναστευτικών κοινοτήτων και της ελληνικής κοινωνίας στο σύνολό της, (β) παροχή υπηρεσιών ενημέρωσης στις ίδιες τις γυναίκες των ομάδων στόχου μέσω ενός ανοιχτού κέντρου πληροφόρησης (Info Point) σε θέματα εργασιακών δικαιωμάτων, νομικών διαδικασιών, θεμάτων υγείας κ.ά., και (γ) προσφορά δωρεάν μαθημάτων εκμάθησης της ελληνικής.

Η ανάγκη ενημέρωσης/ευαισθητοποίησης των γυναικών μεταναστριών σχετικά με τα δικαιώματά τους όπως και της κοινωνίας των πολιτών για τα ιδιαίτερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν, αποτελούν τη ραχοκοκαλιά του Σχεδίου Δράσης. Το στέλεχος που απασχολείται στο ΣΔ και συντονίζει τις Δράσεις, προέρχεται από τις ομάδες στόχο και αποτελεί το συνδετικό κρίκο μεταξύ των μεταναστευτικών κοινοτήτων και των δράσεων του ΚΓΜΕ, δημιουργώντας εμπράκτως ένα σημαντικό κανάλι επικοινωνίας.

Δράσεις: Στις δράσεις που υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο του Έργου περιλαμβάνονταν:

- Λειτουργία info point στα γραφεία του ΚΓΜΕ, για την πληροφόρηση σε θέματα εργασίας, νομικών διαδικασιών, υγείας, εκπαίδευσης, γλώσσας, πολιτισμού κ.ά.
- Διοργάνωση συναντήσεων εργασίας προκειμένου να διαμορφωθεί μια σύγχρονη ατζέντα θεμάτων που απασχολούν τις γυναίκες μετανάστριες στην Ελλάδα, με τη συμμετοχή μεταναστευτικών γυναικείων οργανώσεων και ΜΚΟ.
- Δημιουργία και διακίνηση ενημερωτικού υλικού και πρόκληση δημοσιευμάτων σε έντυπα ΜΜΕ μεταναστευτικών κοινοτήτων.

- Παροχή δωρεάν μαθημάτων ελληνικής γλώσσας

Χρηματοδότηση: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση – Έργο «Δράσεις ενίσχυσης της απασχόλησης με την ενεργό συμμετοχή των ΜΚΟ»

2^{ος} Φορέας: ANCE (ΔΙΚΤΥΟ ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΝΩΝ ΑΘΗΝΑΣ) – ΕΝΤΡΟ ΨΗΦΙΑΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
«ΦΟΥΡΝΟΣ»

Έργο: *Δημιουργική απασχόληση και ενεργός συμμετοχή γυναικών μεταναστριών δια μέσου της σύγχρονης τεχνολογίας*

Ομάδα-στόχος: Μετανάστριες του Δήμου Αθηναίων.

Στόχοι: Δημιουργική απασχόληση, ενεργός συμμετοχή και ενδυνάμωση των σχέσεων των μεταναστριών με την τοπική κοινωνία στο Δήμο Αθηναίων.

Δράσεις: Το έργο απευθύνθηκε σε Ομάδες Γυναικών Μεταναστριών οι οποίες δεν είχαν πρόσβαση στην πληροφορία και γενικά στον ψηφιακό πολιτισμό, και επικεντρώθηκε σε πολιτιστικές παρεμβάσεις μέσω της σύγχρονης τεχνολογίας που προσέφεραν τα εργαλεία (υπολογιστές, διαδίκτυο, κινητά) για την δημιουργική έκφραση και την σύσφιξη των σχέσεων της ομάδας. Μέσα από τη δημιουργία ηλεκτρονικών ημερολογίων, οι επωφελούμενες εξοικειώθηκαν με τα σύγχρονα μέσα επικοινωνίας και διοργάνωσαν μια πολιτιστική εκδήλωση ενδυναμώνοντας τη σχέση τους με τη γειτονιά.

Χρηματοδότηση: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση – Δράσεις Ενίσχυσης της Απασχόλησης με την Ενεργό Συμμετοχή των μη κυβερνητικών Οργανώσεων (2007-2008)

B. Έργα που αναφέρονται σε Μετανάστες

1^{ος} Φορέας: ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ

Έργο: *Σχέδιο Δράσης προώθηση της απασχολησιμότητας των μεταναστών με βάση το δίκαιο εμπόριο και την κοινωνική ευθύνη*

Ομάδα-στόχος: Μετανάστες.

Στόχοι: Το πρόγραμμα αποσκοπούσε: (1) Στην προώθηση της ισότητας των ευκαιριών για άτομα της ευπαθούς κοινωνικά ομάδας των μεταναστών μέσω της δημιουργίας περισσότερων ευκαιριών για απασχόληση και κατά συνέπεια περισσότερων ευκαιριών για την ομαλή κοινωνική και οικονομική τους ενσωμάτωση στην κοινωνία του Δήμου Αθηναίων. (2) Στην προώθηση προϊόντων που παράγουν μετανάστες στην αγορά μέσω συμφωνιών με επιχειρηματίες. (3) Στην δημιουργία ενός δικτύου μεταξύ κοινοτήτων μεταναστών που διαμένουν στον Δήμο Αθηναίων και επιχειρηματιών για την καλύτερη και αποτελεσματικότερη συνεργασία. (4) Στην ευαισθητοποίηση και ενημέρωση των πολιτών του Δήμου Αθηναίων σχετικά με θέματα που αφορούν τους μετανάστες. (5) Στην ανάπτυξη της κοινωνικής ευθύνης των επιχειρήσεων η οποία συμβάλλει στην κοινωνική συνοχή και στην δημιουργία ενός νέου ιστού κοινωνικής αλληλεγγύης.

Δράσεις: Μεταξύ των δράσεων που υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο του Έργου περιλαμβάνονται:

- Σύναψη συμφωνιών μεταξύ μεταναστών και ιδιοκτητών καταστημάτων.
- Δημοσίευση ενημερωτικού υλικού.
- Διοργάνωση ημερίδας.

Χρηματοδότηση: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση – Μέτρο 2.1. «Παροχή Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών» - Α΄ Κύκλος (2007-2008)

Έργο: Σχέδιο Δράσης Γραφείο Αρωγής για τους Μετανάστες στον Δήμο Ν. Ιωνίας

Ομάδα-στόχος: Μετανάστες

Στόχοι: Δημιουργία γραφείου αρωγής για τους μετανάστες στον Δήμο Ν. Ιωνίας, το οποίο παρέχει ενημέρωση και πληροφόρηση για θέματα που τους αφορούν (ζητήματα νομιμοποίησης, εκπαίδευσης, υγείας) και τους κατευθύνει – όταν χρειάζεται – στην αναζήτηση των αρμόδιων υπηρεσιών. Επίσης υποστηρίζει την απασχόλησή τους μέσα από τη δικτύωση με άλλους φορείς και με απευθείας επικοινωνία με εν δυνάμει εργοδότες.

Δράσεις: Μεταξύ των δράσεων που υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο του Έργου περιλαμβάνονται:

- Καθημερινή συμβουλευτική στήριξη της ομάδας-στόχου.
- Δημιουργία βάσης δεδομένων για τις υπηρεσίες του δήμου και τις αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες και δικτύωση με αυτές.
- Έκστρατεία ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης.
- Σύσταση ομάδων εθελοντών για παροχή κοινωνικών υπηρεσιών στους μετανάστες.
- Δημιουργία συνδέσμου στο δικτυακό τόπο του οργανισμού, του δήμου και άλλων αρμόδιων φορέων.
- Διοργάνωση ενημερωτικής ημερίδας.

Χρηματοδότηση: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση – Μέτρο 2.1. «Παροχή Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών» - Α΄ Κύκλος (2007-2008)

2^{ος} Φορέας: «ΑΝΤΙΓΟΝΗ» ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΡΑΤΣΙΣΜΟ, ΤΗΝ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ, ΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗ ΚΑΙ ΤΗ ΜΗ ΒΙΑ

Έργο: *Προώθηση της κατάρτισης και της ένταξης του μετανάστη στην αγορά εργασίας*

Ομάδα-στόχος: Μετανάστες του Δήμου Αθηναίων.

Στόχοι: Αύξηση της απασχόλησης της ομάδας στόχου, μέσω δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας, ικανοποιητικής και επαρκούς κατάρτισης της ομάδας στόχου, ενίσχυσης και ορθολογικής αξιοποίησης των ικανοτήτων της.

Δράσεις: Στις δράσεις που υλοποιούνται στο πλαίσιο του Έργου περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων:

- δικτύωση με τοπικούς φορείς αυτοδιοίκησης και οργανισμούς προώθησης απασχόλησης.
- ενημέρωση ομάδας στόχου μέσω ανακοινώσεων στους χώρους συνέντευξης των μεταναστών και διοργάνωση συζητήσεων με τη συμμετοχή και των τοπικών φορέων.
- μαθήματα ελληνικής γλώσσας και Η/Υ.
- ενημέρωση ομάδας δράσης από ΟΑΕΔ για θέσεις εργασίας-κατάρτισης.
- πληροφόρηση για μεθόδους αναζήτησης εργασίας μέσω διαδικτύου.
- ενημέρωση και βοήθεια για τη διαδικασία νομιμοποίησής τους.
- προώθηση αντικινήτρων για την παράνομη εργασία.

Χρηματοδότηση: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση – Επιχορήγηση Σχεδίων Δράσης από ΜΚΟ Α΄ Κύκλος (2007-2008)

Έργο: “Pre-Qualification for Migrant Women in the Health and Care Sector” and “PreQual Steps- European Dimensions within the Intercultural qualification for migrant women entering the health and care sector”, LEONARDO DA VINCI, Community Action Programme on Vocational Training

Εισαγωγή μεταναστριών γυναικών στον τομέα υγείας και (Prequal Steps)

Θεωρητική εκπαίδευση για την εισαγωγή στο πεδίο της νοσηλευτικής μέσα από μια διαπολιτισμική αντίληψη (η αντίληψη της εργασίας και των πεδίων αυτής στον τομέα της υγείας και πρόνοιας, νομοθεσία, επικοινωνία και διαχείριση κρίσεων, μαθήματα πρώτων βοηθειών).

Προσωπικός προσανατολισμός στον τομέα της υγείας και κοινωνικής πρόνοιας λαμβάνοντας υπόψη διαπολιτισμικές και αντιρατσιστικές οπτικές (προσωπικός προσανατολισμός, ηθική, νομοθεσία).

Γλωσσικές και επικοινωνιακές δεξιότητες με μια επαγγελματικά προσανατολισμένη εστίαση (εισαγωγή στην ιατρική ορολογία, επαγγελματικά προσανατολισμένη γλωσσική εκπαίδευση).

Εκπαιδευτικές ασκήσεις και πρακτική άσκηση με επισκέψεις σε φορείς που παρέχουν υπηρεσίες στον τομέα της υγείας και πρόνοιας.

Μαθήματα σύνταξης βιογραφικού σημειώματος – παρουσίασης των εαυτών των συμμετεχόντων για την εύρεση εργασίας.

Μαθήματα Ηλεκτρονικών υπολογιστών για την εξοικείωση και την παροχή βασικών γνώσεων σχετικά με αυτούς

Καλές πρακτικές: Ο φορέας χαρακτηρίζει το συγκεκριμένο πρόγραμμα ως καλή πρακτική διότι είχε πολύ μεγάλη ανταπόκριση από την ομάδα στόχο αφενός και αφετέρου χάρη στην αποτελεσματικότητα των επιδιωκόμενων δράσεων

Έργο: “INVIP Investing in People”, INTI Preparatory Actions 2006, DG Justice Freedom and Security, Direction B : Immigration, asylum and borders

Τράπεζες και και χρηματο-πιστωτικοί οργανισμοί για την ένταξη των μεταναστών και των προσφύγων (INVIP)

Ενθάρρυνση της πρόσβασης των μεταναστών και των προσφύγων σε φορείς που παρέχουν χρηματο-πιστωτικές υπηρεσίες με στόχο τη διευκόλυνση τους σε οικονομικές δραστηριότητες όπως η αγορά κατοικίας

Ενημέρωση των αρμόδιων φορέων (τραπεζών, οικονομικών ιδρυμάτων, ΜΚΟ, δημοσίων υπηρεσιών), σχετικά με τις δυσκολίες πρόσβασης των μεταναστών και των προσφύγων στις εν λόγω υπηρεσίες

Βελτίωση της ποιότητας πληροφόρησης και ενημέρωσης των μεταναστών και προσφύγων ως προς τις ευκαιρίες πρόσβασής τους σε χρηματο-πιστωτικά ιδρύματα και φορείς που παρέχουν οικονομικές υπηρεσίες.

Καλές πρακτικές: Ο φορέας χαρακτηρίζει το συγκεκριμένο πρόγραμμα ως καλή πρακτική διότι είχε πολύ μεγάλη ανταπόκριση από την ομάδα στόχο αφενός και αφετέρου χάρη στην αποτελεσματικότητα των επιδιωκόμενων δράσεων

Έργο: “**Integration of Female Migrant Domestic Workers: Strategies for Employment and Civic Participation**”, INTI

Κοινωνική Ένταξη Μεταναστριών Οικιακών Βοηθών: Στρατηγικές για απασχόληση και συμμετοχή στα κοινά

Προώθηση και διαδικασίες για την αναγνώριση των γυναικών μεταναστριών οικιακών βοηθών ως οικιακών εργαζομένων.

Καλές πρακτικές: Ο φορέας χαρακτηρίζει το συγκεκριμένο πρόγραμμα ως καλή πρακτική διότι είχε πολύ μεγάλη ανταπόκριση από την ομάδα στόχο αφενός και αφετέρου χάρη στην αποτελεσματικότητα των επιδιωκόμενων δράσεων

Έργο: “**Προαγωγή της κατάρτισης και της ενσωμάτωσης των μεταναστών στη αγορά εργασίας**”, Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

Δικτύωση με τοπικούς φορείς αυτοδιοίκησης και οργανισμούς προώθησης απασχόλησης.

Ενημέρωση ομάδας στόχου μέσω ανακοινώσεων στους χώρους συνεύρεσης των μεταναστών και διοργάνωση συζητήσεων με τη συμμετοχή και των τοπικών φορέων.

Οργάνωση- υλοποίηση μαθημάτων ελληνικής γλώσσας.

Οργάνωση-υλοποίηση μαθημάτων Η/Υ.

Ενημέρωση ομάδας δράσης από ΟΑΕΔ για θέσεις εργασίας-κατάρτισης.

Οργάνωση μηνιαίων συναντήσεων με την ομάδα στόχου για την ενημέρωση τους για τα παραπάνω.

Πληροφόρηση για μεθόδους αναζήτησης εργασίας μέσω διαδικτύου.

Ενημέρωση και βοήθεια για τη διαδικασία νομιμοποίησης τους και προώθηση αντικινήτρων παράνομης εργασίας.

Ενεργοποίηση εθελοντών ειδικών και μη για την οργάνωση ομιλιών σε σχέση με θέματα που αφορούν τους μετανάστες.

Καλές πρακτικές: Ο φορέας χαρακτηρίζει το συγκεκριμένο πρόγραμμα ως καλή πρακτική διότι είχε πολύ μεγάλη ανταπόκριση από την ομάδα στόχο αφενός και αφετέρου χάρη στην αποτελεσματικότητα των επιδιωκόμενων δράσεων

3^{ος} Φορέας: ΚΕΝΤΡΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (Κ.Ε.Κ.)

Έργο: Προγράμματα Εκμάθησης Ελληνικής Γλώσσας σε Πιστοποιημένα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΚΕΚ) για ανέργους παλιννοστούντες, μετανάστες, πρόσφυγες, και ανέργους για τους οποίους η ανεπαρκής γνώση της ελληνικής γλώσσας λειτουργεί ανασταλτικά στην κοινωνική τους ενσωμάτωση

Ομάδα-στόχος: Μετανάστες, παλιννοστούντες, πρόσφυγες, άνεργοι με ανεπαρκή γνώση της ελληνικής γλώσσας.

Στόχοι: Εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας (ανάπτυξη δεξιοτήτων γραφής και ανάγνωσης), ώστε οι ωφελούμενοι να βελτιώσουν τις ικανότητες επικοινωνίας που διαθέτουν. Το έργο οδηγεί στην απόκτηση πιστοποιητικού επάρκειας της ελληνικής γλώσσας επιπέδου Β από το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

Χρηματοδότηση: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση – Β΄ Κύκλος

Καλές Πρακτικές:³¹ Το έργο αφορά σε ενέργειες κατάρτισης για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας από ανέργους μετανάστες, πρόσφυγες, και παλιννοστούντες, προκειμένου να καλυφθούν οι ιδιαίτερες ανάγκες τους, δεδομένου ότι απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό. Οι ενέργειες αυτές έπονται της εξατομικευμένης παρέμβασης, η οποία πραγματοποιείται στα Κέντρα Προώθησης της Απασχόλησης από εξειδικευμένους συμβούλους.

Συνολικά 6.942 παλιννοστούντες, πρόσφυγες, και μετανάστες ωφελήθηκαν από τον πρώτο κύκλο προγραμμάτων που υλοποιήθηκαν σε όλη τη χώρα από πιστοποιημένα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης, σε συνεργασία με το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας (τον επίσημο

---

³¹ Η αναγνώριση της καλής πρακτικής έγινε από τη Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, στο έργο ανάδειξης καλών πρακτικών στο πλαίσιο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΚΠΣ, των Κοινοτικών Πρωτοβουλιών και του Ταμείου Συνοχής. Η συνολική αξιολόγηση είναι διαθέσιμη στη διεύθυνση http://www.mou.gr/media/documents/news/kales_praktikes_fakelos.pdf, ενώ η αξιολόγηση του συγκεκριμένου προγράμματος είναι διαθέσιμη και στη διεύθυνση <http://www.hellaskps.gr/bestpractices/proj.asp?pId=70>.

φορέα πιστοποίησης της επάρκειας γνώσης της ελληνικής γλώσσας, που υπάγεται στο Υπουργείο Παιδείας).

Στόχος των προγραμμάτων αυτών, διάρκειας 300 ωρών, ήταν η απόκτηση επάρκειας επιπέδου Β' στην κατανόηση και χρήση της ελληνικής γλώσσας, και ως αποτέλεσμα είχαν :

- την εκπαίδευση των ωφελουμένων στην εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας, την βελτίωση της ικανότητας έκφρασης προφορικά και γραπτά, την βελτίωση της ικανότητας ανταπόκρισης σε συνθήκες που απαιτούν ανταλλαγή πληροφοριών.
- την κοινωνική και εργασιακή τους ενσωμάτωση μέσω της διευκόλυνσης της συμμετοχής τους σε προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης, σε ενέργειες παροχής συνοδευτικών υποστηρικτικών υπηρεσιών, και σε ενέργειες προώθησης στην απασχόληση.

Σύμφωνα με την διαδικασία υλοποίησης του προγράμματος τα άτομα-ωφελούμενοι:

- απευθύνονται στα Κέντρα Προώθησης της Απασχόλησης προκειμένου να υποστηριχτούν μέσα από τη διαδικασία της εξατομικευμένης παρέμβασης.
- διοχετεύονται από τους εργασιακούς συμβούλους και παρακολουθούν προγράμματα κατάρτισης στην Ελληνική γλώσσα, προσαρμοσμένα στις ιδιαίτερες ανάγκες τους.
- συμμετέχουν σε εξετάσεις που διενεργούνται από αναγνωρισμένους φορείς πιστοποίησης ή εκπαιδευτικούς φορείς.

Τα αποτελέσματα του πρώτου κύκλου κατάρτισης, με την ολοκλήρωση της παραπάνω διαδικασίας, υπήρξαν εντυπωσιακά, **καθώς το ποσοστό επιτυχίας στις εξετάσεις ελληνομάθειας του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας απ' όπου οι επιτυχόντες έλαβαν πιστοποιητικό γλωσσομάθειας Β' επιπέδου ανήλθε σε 78%** (επί συνόλου 6.709 συμμετεχόντων).

Τέλος, από την συμμετοχή στα προγράμματα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας διευκολύνεται η ένταξη των ανέργων στα διάφορα κοινωνικά και εργασιακά περιβάλλοντα, και τους παρέχεται η δυνατότητα παρακολούθησης προγραμμάτων εξειδικευμένης επαγγελματικής κατάρτισης σύμφωνα με τα προσόντα και την ειδικότητα τους.

Παράλληλα, η αποτίμηση καλών πρακτικών του ΕΚΤ ανέδειξε το έργο ως καλή πρακτική τόσο σε επίπεδο περιεχομένου όσο και σε επίπεδο διυπουργικής συνεργασίας.³² Συγκεκριμένα, στην αξιολόγηση της καλής πρακτικής σημειώνεται:

- Τα προγράμματα περιλάμβαναν την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας για την απόκτηση ικανότητας επικοινωνίας στην καθημερινή ζωή, την βελτίωση της ικανότητας κοινωνικής ένταξης καθώς και την πρόληψη του κοινωνικού αποκλεισμού. Επίσης περιλάμβαναν πιστοποίηση της γνώσης της Ελληνικής Γλώσσας από εξειδικευμένο φορέα. Ως ομάδα στόχος της πρακτικής περιλαμβάνονταν κατά κύριο λόγο παλιννοστούντες, μετανάστες ή πρόσφυγες, τσιγγάνοι –ομάδες για τις οποίες η γλώσσα λειτουργούσε ανασταλτικά για την κοινωνική τους ένταξη

Ο προγραμματικός σχεδιασμός του Μέτρου θεωρείται πετυχημένο παράδειγμα διυπουργικής συνεργασίας. Κατά το σχεδιασμό του δημιουργήθηκε πλαίσιο προώθησης της εταιρικής με τη συμμετοχή των αρμόδιων εμπλεκόμενων φορέων της Κρατικής Διοίκησης και φορέων που εκπροσωπούν ευπαθείς ομάδες. Ειδικότερα το Υπουργείο Απασχόλησης κατά το σχεδιασμό επέτυχε το διάλογο με τον ευρύτερο ωφελούμενο πληθυσμό, με τη Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων, το Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης και το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας εποπτευόμενο οργανισμό του ΥΠΕΠΘ, ο οποίος σύμφωνα με το πλαίσιο εφαρμογής του έργου διενεργεί τις εξετάσεις πιστοποίησης στους εκπαιδευόμενους.

Για την περιφερειακή κατανομή των πόρων του Μέτρου στο πλαίσιο των Προγράμματα Εκμάθησης Ελληνικής Γλώσσας υπήρξε αμφίδρομη συνεργασία μεταξύ εθνικού και περιφερειακού επιπέδου που οδήγησε σε ενδεικτική κατανομή πόρων ανά Περιφέρεια/Νομό ανάλογα με τη συγκέντρωση του πληθυσμού των ομάδων στόχου.

Το Μέτρο επέτυχε την κάλυψη των επιδιωκόμενων φυσικών και οικονομικών στόχων καθώς το ποσοστό φυσικής και οικονομικής υλοποίησης ανήλθε σε 100 %.

Η υλοποίηση των προγραμμάτων αποτέλεσε μια νέα προσέγγιση στην αντιμετώπιση των αναγκών ενσωμάτωσης των κοινωνικά ευπαθών ομάδων που δεν είχε εφαρμοσθεί στο παρελθόν καθώς συνδυάστηκε με την εξατομικευμένη προσέγγιση των ανέργων από τα ΚΠΑ και κυρίως με την χορήγηση πιστοποιητικού ελληνομάθειας Β' επιπέδου σε αυτούς που επιτύγχαναν στις εξετάσεις. Οι γλωσσικές ικανότητες που αναπτύχθηκαν από τα προγράμματα αφορούσαν στις κοινωνικές επαφές, στην ανταλλαγή πληροφοριών, στην

---

³² ΕΥΣΕΚΤ, χ.χ., Δευτερογενής καταγραφή και αποτίμηση καλών πρακτικών του ΕΚΤ κατά την Γ' προγραμματική περίοδο- Β Φάση, Αθήνα, ανάδοχος Logotech, σελ. 30-32.

έκφραση απόψεων, κρίσεων, αισθημάτων και συναισθημάτων, στην εξάσκηση σε τεχνικές λόγου, στην επίλυση προβλημάτων επικοινωνίας κλπ.

Η μέθοδος διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας στο πλαίσιο των Προγραμμάτων Εκμάθησης Ελληνικής Γλώσσας βασίζονταν στην αρχή της λειτουργικότητας καθώς τα προγράμματα έδιναν την ευκαιρία για βελτίωση του επιπέδου ζωής, στην αρχή της συμμετοχής καθώς οι ωφελούμενοι να είχαν τη δυνατότητα να εκφράσουν τις ιδιαίτερες ανάγκες τους και να θέσουν οι ίδιοι στόχους σε σχέση με τις ανάγκες της καθημερινής ζωής και τις απαιτήσεις της μαθησιακής διαδικασίας, στην αρχή της διαφοροποίησης καθώς βασίζονταν στο να εντοπίζονται και να λαμβάνονται υπόψη οι ιδιαίτερες εκπαιδευτικές ανάγκες κάθε ωφελούμενου κλπ.

Τα προγράμματα δρούσαν απόλυτα συμπληρωματικά με άλλα έργα που απευθύνονταν σε ευπαθείς κοινωνικά ομάδες και υλοποιούνταν στο πλαίσιο άλλων μέτρων του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση». Υπενθυμίζεται για παράδειγμα ότι τα άτομα που ολοκλήρωναν επιτυχώς τα προγράμματα στην συνέχεια μπορούσαν να ενταχθούν σε επιχορηγούμενα προγράμματα απασχόλησης του Μέρους 2.2 *«Πρόγραμμα επιχορήγησης ΝΘΕ και ΝΕΕ ατόμων ευπαθών ομάδων που ωφελούνται από άλλα μέτρα του Ε.Π»*,

Τα προγράμματα ήταν πλήρως συμβατά με την εθνική πολιτική/ εθνική στρατηγική για την κοινωνική ένταξη (ΕΣΔΕΝ) καθώς μετανάστες , πρόσφυγες και παλιννοστούντες υποστηρίζονταν για τη πρόσβασή τους στην αγορά εργασίας και είχαν άμεση επίπτωση την βελτίωση των προσόντων τους και κυρίως την βελτίωση της πρόσβασης τους σε δικαιώματα και υπηρεσίες.

Τα αποτελέσματα ήταν απτά καθώς 5.200 άτομα έλαβαν πιστοποιητικό γνώσης ελληνικής γλώσσας β' επιπέδου από το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

Είναι σαφές ότι η πρακτική απαντά σε πραγματικές και διαρκείς ανάγκες των εξυπηρετούμενων. Ως εκ τούτου έχει διαμορφωθεί θεσμικό –επιχειρησιακό πλαίσιο που επιτρέπει στην συνέχιση της στα πλαίσια του ΕΣΠΑ 2007- και ειδικότερα στο πλαίσιο του 4ου άξονα προτεραιότητας του ΕΠ Ανάπτυξη του Ανθρώπινου Δυναμικού 2007-2013 με τίτλο «Πλήρης ενσωμάτωση του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού σε μια κοινωνία ίσων ευκαιριών» όπου την παρούσα περίοδο αναμένεται η έναρξη νέου έργου για 8.400 άτομα των ομάδων στόχου.

Γ. Έργα που αναφέρονται σε ευπαθείς κοινωνικές ομάδες

1^{ος} Φορέας: ΚΕΝΤΡΟ ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΩΝ

Έργο: *Αλληλεγγύη Γυναικών*

Ομάδα-στόχος: Γυναίκες αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών, μακροχρόνια άνεργες γυναίκες άνω των 45 ετών, μετανάστριες/θύματα trafficking, παλιννοστούσες/ομογενείς από την Αλβανία.

Στόχοι: Ανάπτυξη δράσεων και πρωτοβουλιών για τη στήριξη και ενδυνάμωση με την έμφυλη διάσταση ειδικών κατηγοριών γυναικών που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό.

Δράσεις: Στις δράσεις που υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο του Έργου περιλαμβάνονταν:

- Ομαδικές και εξατομικευμένες δράσεις και πρωτοβουλίες για την κοινωνική στήριξη και ενδυνάμωση των γυναικών μόνων γονέων, με ιδιαίτερη έμφαση στις υπηρεσίες επαγγελματικής, νομικής και κοινωνικο-ψυχολογικής στήριξης.
- Πολύπλευρη και εξειδικευμένη στήριξη σε ατομικό και ομαδικό επίπεδο των μακροχρόνια άνεργων γυναικών άνω των 45 ετών, με έμφαση στις υπηρεσίες αξιοποίησης των δεξιοτήτων τους ανάλογα με τις ανάγκες των τοπικών αγορών εργασίας.
- Στήριξη και κοινωνική ενδυνάμωση των γυναικών παλιννοστούσων με στόχο την κοινωνική και οικονομική τους ενσωμάτωση.
- Προώθηση της οικονομικής και κοινωνικής ένταξης των γυναικών μεταναστριών μέσα από υπηρεσίες που παίρνουν υπόψη τους τις ιδιαίτερες μορφές κοινωνικής περιθωριοποίησης που υφίστανται και επιδιώκουν την ευαισθητοποίηση της κοινωνίας κατά του ρατσισμού και του σεξισμού σε βάρος τους.

Χρηματοδότηση: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση – Μέτρο 2.1. «Παροχή Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών»

2^{ος} Φορέας: ΕΥΞΕΙΝΗ ΠΟΛΗ

Έργο: *Σχέδια Δράσης Επιχειρείν και Ορίζοντες*

Ομάδα-στόχος: Γυναίκες επιχειρηματίες.

Στόχοι: Τα σχέδια δράσης υλοποιήθηκαν στη Λαμία και στην Ελευσίνα αντίστοιχα και αφορούσαν τη στήριξη της επιχειρηματικής δράσης 40 γυναικών επιχειρηματιών των περιοχών. Ειδικότερα τα σχέδια δράσης στόχευαν:

- Ενίσχυση της γυναικείας επιχειρηματικότητας μέσα από δράσεις προβολής και διαφήμισης.
- Προώθηση της ισότητας των φύλων μέσω της ενίσχυσης της γυναικείας απασχόλησης.
- Προώθηση των ίσων ευκαιριών για τις ευπαθείς ομάδες πληθυσμού.
- Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας της τοπικής κοινωνίας.
- Βελτίωση της τοπικής οικονομίας.

Χρηματοδότηση: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση – Έργο «Δράσεις ενίσχυσης της απασχόλησης με την ενεργό συμμετοχή των ΜΚΟ» – Α΄ Κύκλος (2007-2008)

Έργο: *Σχέδια Δράσης Τεχνο-εργασία, Πρόσβαση και Ένταξη*

Ομάδα-στόχος: Άνεργοι, άτομα ευπαθών κοινωνικά ομάδων.

Στόχοι: Λειτουργία Κέντρων Απασχόλησης στα Άνω Λιόσια, στη Γαστούνη και στη Θουρία. Προώθηση στην απασχόληση ανέργων και ατόμων ευπαθών κοινωνικά ομάδων, προώθηση ίσων ευκαιριών για τις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού και νέων μεθόδων στην διαδικασία εξεύρεσης εργασίας, ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής με την ανάπτυξη και ενδυνάμωση δικτύων συνεργασίας, βελτίωση της τοπικής οικονομίας και ανάπτυξη δράσεων ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και δημοσιότητας.

Χρηματοδότηση: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση – Έργο «Δράσεις ενίσχυσης της απασχόλησης με την ενεργό συμμετοχή των ΜΚΟ» - Α Κύκλος (2007-2008)

Έργο: *Σχέδια Δράσης Ηγεμόνη και Εκάτη*

Ομάδα-στόχος: Γυναίκες επιχειρηματίες.

Στόχοι: Στήριξη της επιχειρηματικής δράσης 40 γυναικών επιχειρηματιών στη Θουρία και στη Γαστούνη. Ειδικότερα τα σχέδια δράσης στόχευαν:

- Ενίσχυση της γυναικείας επιχειρηματικότητας μέσα από δράσεις προβολής και διαφήμισης.
- Προώθηση της ισότητας των δύο φύλων μέσω της ενίσχυσης της γυναικείας απασχόλησης.
- Προώθηση των ίσων ευκαιριών για τις ευπαθείς ομάδες πληθυσμού.
- Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας της τοπικής κοινωνίας.
- Βελτίωση της τοπικής οικονομίας.

Χρηματοδότηση: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση – Έργο «Δράσεις ενίσχυσης της απασχόλησης με την ενεργό συμμετοχή των ΜΚΟ» – Β΄ Κύκλος (2008)

Έργο: *Σχέδια Δράσης Διαδρομή, Πύλη, Συνσχεδιάζοντας και ΣΥΝδραση*

Ομάδα-στόχος: Ευπαθείς κοινωνικές ομάδες.

Στόχοι: Δυναμική ένταξη των ευπαθών κοινωνικών ομάδων στις ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης. Ψυχοκοινωνική στήριξη, ενδυνάμωση και εμπύχωση με παρεμβάσεις ποιοτικού και εξατομικευμένου χαρακτήρα. Διερεύνηση, ανάδειξη και καλλιέργεια γενικών κοινωνικών και επαγγελματικών δεξιοτήτων στο πλαίσιο ενός μοντέλου αποτελεσματικής διαχείρισης της σταδιοδρομίας του ατόμου. Ανάπτυξη καινοτόμων μοντέλων, η ανάδειξη και διάδοση ορθών πρακτικών, και άμβλυνση των παραγόντων που οδηγούν σε κοινωνικό και εργασιακό αποκλεισμό.

Χρηματοδότηση: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση – Μέτρο 2.1. «Παροχή Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών» - Α΄ κύκλος (2004-2006)

Έργο: *Σχέδια Δράσης Διαδρομή II, Πολυμορφία, Πύλη II και Συνσχεδιάζοντας II*

Ομάδα-στόχος: Άτομα με αναπηρίες, παλιννοστούντες, μετανάστες, ειδικές πολιτισμικές ομάδες, ειδικές κατηγορίες γυναικών που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό, μακροχρόνια άνεργοι άνω των 45, λοιπές κατηγορίες ανέργων που απειλούνται με αποκλεισμό από την αγορά εργασίας.

Στόχοι: Στόχος των προγραμμάτων ήταν η ψυχοκοινωνική στήριξη για την αντιμετώπιση προσωπικών/ οικογενειακών προβλημάτων, η προετοιμασία των ωφελουμένων για να ενταχθούν ή να επανενταχθούν στην αγορά εργασίας, η παροχή υποστήριξης για την υλοποίηση των επιχειρηματικών τους σχεδίων, και η προώθησή τους σε θέσεις απασχόλησης.

Χρηματοδότηση: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση – Μέτρο 2.1. «Παροχή Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών» - Β΄ Κύκλος (2007-2008)

3^{ος} Φορέας: ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Έργο: *Πέντε Σχέδια Δράσης με στόχο την προσέλκυση στην απασχόληση ευπαθών κοινωνικών ομάδων, όπως άνεργοι, γυναίκες, μετανάστες*

Ομάδα-στόχος: Άνεργοι, γυναίκες, μετανάστες.

Στόχοι: Δύο από αυτά τα Σχέδια Δράσης αφορούσαν την ανάπτυξη της κοινωνικής επιχειρηματικότητας. Οι επωφελούμενοι Ο.Τ.Α. είναι η Νομαρχία Πειραιώς, ο Δήμος Αθηναίων, ο Δήμος Αγίας Βαρβάρας, ο Δήμος Κερατσινίου και ο Δήμος Μενιδίου.

Χρηματοδότηση: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση – Μέτρο 2.1. «Παροχή Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών» - Α΄ Κύκλος

Έργο: *Τρία Σχέδια Δράσης με στόχο την προσέλκυση στην απασχόληση ευπαθών κοινωνικών ομάδων, όπως άνεργοι, γυναίκες, μετανάστες*

Ομάδα-στόχος: Άνεργοι, γυναίκες, μετανάστες.

Στόχοι: Επωφελούμενοι Ο.Τ.Α. είναι ο Δήμος Περιστερίου, ο Δήμος Κορυδαλλού και ο Δήμος Μελισσίων.

Χρηματοδότηση: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση – Μέτρο 2.1. «Παροχή Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών» - Β΄ Κύκλος

4^{ος} Φορέας: PRAKSIS ΜΚΟ

Έργο: Πρόγραμμα παροχής Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών (Σ.Υ.Υ.) «Πράξις Ένταξης»

Ομάδα-στόχος: Μετανάστες, αιτούντες άσυλο/πρόσφυγες, γυναίκες που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό (αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών), φυλακισμένοι και αποφυλακισμένοι.

Στόχοι: Προσέλκυση των ατόμων που ανήκουν στις ομάδες στόχου. Συνεργασία σε ατομικό και ομαδικό κυρίως επίπεδο, έτσι ώστε μέσα από τις συνοδευτικές- υποστηρικτικές υπηρεσίες και δράσεις ενδυνάμωσης-εμπύχωσης, να δημιουργηθούν προϋποθέσεις για την καλύτερη διαχείριση του εαυτού τους. Διαμόρφωση συνθηκών που οδηγούν στην εργασιακή και κοινωνική ενσωμάτωσή τους. Ευαισθητοποίηση και κινητοποίηση της ευρύτερης κοινότητας για την ένταξη σε αυτήν των ωφελούμενων ευπαθών ομάδων και την καταπολέμηση των συνθηκών που οδηγούν στον κοινωνικό αποκλεισμό.

Δράσεις: Οι παρεχόμενες υπηρεσίες αφορούσαν 200 άτομα: 50 μετανάστες, 50 αιτούντες άσυλο/πρόσφυγες, 35 γυναίκες που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό (αρχηγούς μονογονεϊκών οικογενειών), 40 φυλακισμένους και 25 αποφυλακισμένους. Κατά την διάρκεια υποστήριξης των ενταγμένων ωφελουμένων πραγματοποιήθηκαν 800 συνεδρίες. Κάθε άτομο ολοκλήρωσε, βάσει του Ατομικού Πλάνου Δράσης του, 20 ομαδικές συνεδρίες με τα στελέχη ΣΥΥ. Μετά το τέλος των συνεδριών ακολούθησε το στάδιο της μετα-παρακολούθησης των ενταγμένων ωφελουμένων, διάρκειας 6 μηνών, προκειμένου να υποστηριχθούν στην ένταξή τους σε κάποια ενεργητική πολιτική απασχόλησης του Ο.Α.Ε.Δ.

Πρώτη κατηγορία ενεργειών. Οι επιμέρους δράσεις που αφορούσαν στην άμεση στήριξη των ωφελουμένων του προγράμματος από τα εξειδικευμένα στελέχη Σ.Υ.Υ., περιελάμβαν μεταξύ άλλων:

- Εντοπισμό/προσέγγιση/προσέλκυση των δυνητικά ωφελούμενων, ενημέρωση / ευαισθητοποίηση / κινητοποίησή τους ώστε να ενταχθούν στο πρόγραμμα.
- Εκτίμηση ατομικών αναγκών, δεξιοτήτων και ενδιαφερόντων των ενταγμένων στο πρόγραμμα, προκειμένου να συνταχθεί το Ατομικό Πλάνο Δράσης.
- Εκτίμηση των περιβαλλοντικών συνθηκών διαβίωσης και εργασίας των ομάδων στόχου.

- Εκτίμηση / χαρτογράφηση κοινωνικών πόρων.
- Καθορισμός εξατομικευμένου πλάνου δράσης προσαρμοσμένου στις ιδιαιτερότητες των εξυπηρετούμενων του προγράμματος.
- Η ατομική και κυρίως ομαδική συμβουλευτική ωφελουμένων, αλλά και των οικογενειών τους.
- Επίλυση πρακτικών ζητημάτων που αφορούσαν σε συνολικές διαδικασίες της κάθε πληθυσμιακής ομάδας.
- Ενίσχυση κοινωνικών δεξιοτήτων.
- Ανάπτυξη ή /και ενίσχυση επαγγελματικών δεξιοτήτων, δημιουργία γραφείου ενημέρωσης ανέργων, διασύνδεση με πρόγραμμα κατάρτισης ή προκατάρτισης, από την συνεργασία του Φ.Π.Σ.Υ.Υ. με ΟΑΕΔ και ΚΕΚ.
- Διευκόλυνση για την εξεύρεση εργασίας. Εφαρμογή της ιδέας «Δώσε μια ευκαιρία», όπου με πειραματική πρόσληψη ενός μηνός δοκιμάζεται η συνεργασία εργοδότη-εργαζόμενου και εφόσον είναι επιτυχής συνεχίζεται. Υποστήριξη της επιχειρηματικότητας.
- Διαρκώς ανανεούμενη σε υλικό ενημέρωση-πληροφόρηση των ενταγμένων ωφελούμενων για τις υπηρεσίες της κοινότητας, αναφορικά με τη προσβασιμότητά τους και τη λειτουργία αρμόδιων υπηρεσιών.
- Ψυχοκοινωνική στήριξη, ενδυνάμωση, ενθάρρυνση, και ενεργητική συμμετοχή των ωφελουμένων για την άμβλυνση των κοινωνικών εντάσεων ή προβλημάτων που αφορούν στα φαινόμενα του ρατσισμού και του κοινωνικού αποκλεισμού.
- Ενίσχυση της αυτοπεποίθησης και παροχή κινήτρων για την κοινωνική συμμετοχή, διευκόλυνση απόκτησης προσόντων ή κινητοποίησης των ωφελουμένων στην κοινωνική, πολιτική και πολιτισμική ζωή χωρίς να αλλοιώνεται η ιδιαίτερη πολιτιστική τους ταυτότητα.
- Δωρεάν ιατρική υποστήριξη, συμβουλευτική και παρακολούθηση κατά περίπτωση, από την ιατρική ομάδα του Πολυϊατρείου.
- Νομική συμβουλευτική πληροφόρηση σε θέματα διοικητικής κατάστασης, εργατικής νομοθεσίας, ασφαλιστικού, αστικού και οικογενειακού δικαίου.
- Διαρκής παρακολούθηση των ωφελουμένων τόσο κατά τη διάρκεια της συμμετοχής τους στο πρόγραμμα όσο και μετά τη λήξη του.

2η κατηγορία ενεργειών. Στις ενέργειες των εξειδικευμένων ανά δράση και στόχο στελεχών ΣΥΥ περιλαμβάνονται δράσεις που επικεντρώνονται στην διάχυση και ενημέρωση για τη λειτουργία του προγράμματος, την ευαισθητοποίηση εργοδοτικών φορέων και ιδιωτών, αλλά και την ευρύτερη

κοινή γνώμη προκειμένου να κατανοήσουν τις ιδιαίτερες ανάγκες κάθε ωφελούμενης ομάδας και να τους συμπεριλάβουν στα προγράμματά τους. Επιπλέον η υλοποίηση των ενεργειών αυτών στοχεύει και στη διάχυση της καλής πρακτικής και των αποτελεσμάτων του προγράμματος.

Χρηματοδότηση: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση – Μέτρο 2.1. «Παροχή Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών» - Α΄ Κύκλος

Καλές πρακτικές: Τα έργα του δικτύου CLIP έχουν αξιολογηθεί ως καλές πρακτικές από την Ε.Ε. και αναφέρονται στη διαδικτυακή πύλη της Ε.Ε. για την ενσωμάτωση.

5^{ος} Φορέας: ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ Α.Ε.

Έργο: *Σχέδιο Δράσης Ίσες Ευκαιρίες*

Συνεργαζόμενοι Φορείς: Αναπτυξιακή Ηρακλείου Α.Ε. (συντονιστής εταίρος), Οργανισμός Ανάπτυξης Σητείας Α.Ε. (ΟΑΣ Α.Ε.), Κέντρο Συμβουλευτικής Αγωγής Νέων Δ. Ηρακλείου (ΚΕΣΑΝ Δ. Ηρακλείου), Σύνδεσμος Τοπικών Ενώσεων Δήμων και Κοινοτήτων Κρήτης (ΣΤΕΔΚ Κρήτης), Αναπτυξιακό Κέντρο Ορεινού Μυλοποτάμου και Μαλεβυζίου Α.Ε. (ΑΚΟΜΜ Ψηλορείτης Α.Ε.).

Ομάδα-στόχος: Άνεργοι παλιννοστούντες, μετανάστες, ειδικές κατηγορίες γυναικών, μακροχρόνια άνεργοι άνω των 45 ετών.

Στόχοι: Υποστήριξη άνεργων ατόμων, σε συγκεκριμένους Δήμους των Νομών Ηρακλείου και Λασηθίου, στην προσπάθειά τους για εύρεση εργασίας.

Δράσεις:

- Ενημέρωση των ανέργων που είναι εγγεγραμμένοι στα μητρώα του ΟΑΕΔ για το πρόγραμμα.
- Ενημέρωση και συμβουλευτική (ατομική ή ομαδική) από συμβούλους για νομικά, οικονομικά, εκπαιδευτικά και προσωπικά θέματα. Υποστήριξη σε θέματα επαγγελματικής αποκατάστασης.
- Ένταξη ενός ποσοστού από τους συμμετέχοντες στο πρόγραμμα σε ειδικά επιδοτούμενα προγράμματα του ΟΑΕΔ.

Χρηματοδότηση: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση – Μέτρο 2.1. «Παροχή Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών» - Α΄ Κύκλος (2003-2004), 314.066,24 €

Έργο: Σχέδιο Δράσης Ισοκρατία

Συνεργαζόμενοι Φορείς: Αναπτυξιακή Ηρακλείου Α.Ε, (συντονιστής εταίρος), Νομαρχιακή Επιτροπή Ισότητας Ηρακλείου, ΝΕΛΕ Ηρακλείου, Σύνδεσμος Γυναικών Επιχειρηματιών Κρήτης, Σύνδεσμος Τοπικών Ενώσεων Δήμων και Κοινοτήτων Κρήτης, Νομαρχιακή Επιτροπή Ισότητας Χανίων, Οργανισμός Ανάπτυξης Δυτικής Κρήτης, ΑΚΟΜΜ - Ψηλορείτης Α.Ε., ΝΕΛΕ Ρεθύμνου, Οργανισμός Ανάπτυξης Σητείας Α.Ε., Αναπτυξιακή Λασιθίου Α.Ε., Περιφερειακή Επιτροπή Ισότητας Κρήτης. Τελικός Δικαιούχος η Γενική Γραμματεία Ισότητας. Επιστημονικός Σύμβουλος του προγράμματος είναι το Κέντρο Έρευνας για Θέματα Ισότητας (παράρτημα Ηρακλείου).

Ομάδα-στόχος: Άνεργες κάτοικοι ορεινών και απομακρυσμένων περιοχών, άνεργες κάτοικοι υποβαθμισμένων αστικών κέντρων, άνεργες γυναίκες μετανάστριες, άνεργες πτυχιούχοι σχολών οικονομικών, κοινωνικών και ανθρωπιστικών σπουδών, άνεργες γυναίκες αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών, εργαζόμενες που απειλούνται με αποκλεισμό από την αγορά εργασίας, εργαζόμενες μέλη γυναικείων αγροτικών συνεταιρισμών.

Στόχοι: Παροχή πολυεπίπεδης στήριξης σε γυναίκες εργαζόμενες και άνεργες από την Περιφέρεια Κρήτης για την κοινωνική, πολιτισμική, οικονομική ένταξη και προώθησή τους σε ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης.

Δράσεις: Ειδικότερα, το πρόγραμμα συμβουλευτικής προσέφερε τα εξής:

- Στήριξη των άνεργων γυναικών για τον προσδιορισμό των επαγγελματικών τους στόχων.
- Στήριξη των άνεργων γυναικών για τη βελτίωση των τρόπων αναζήτησης εργασίας.
- Ενδυνάμωση και ενθάρρυνση των άνεργων γυναικών για την ένταξή τους σε βιώσιμες θέσεις απασχόλησης.
- Στήριξη εργαζόμενων γυναικών για τη διατήρηση των θέσεων εργασίας τους και για τη βελτίωση των συνθηκών απασχόλησής τους.
- Ενθάρρυνση των άνεργων γυναικών για την ένταξή τους σε προγράμματα κατάρτισης και γενικότερα για τη βελτίωση των επαγγελματικών τους προσόντων.
- Ανάπτυξη συνεργασίας των φορέων υλοποίησης του προγράμματος με όλους τους τοπικούς φορείς που δραστηριοποιούνται σε θέματα απασχόλησης και επιχειρηματικότητας γυναικών.

- Ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης και κινητοποίηση τοπικών φορέων για την άμβλυνση της περιθωριοποίησης των γυναικών σε σχέση με την αγορά εργασίας.

Χρηματοδότηση: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση – Μέτρο 5.3. «Ολοκληρωμένες Παρεμβάσεις υπέρ των Γυναικών»

Έργο: Ορίζοντες Απασχόλησης

Συνεργαζόμενοι Φορείς: Αναπτυξιακή Ηρακλείου Α.Ε. (συντονιστής εταίρος), Νομαρχιακή Επιτροπή Λαϊκής Επιμόρφωσης (Ν.Ε.Λ.Ε.) Ηρακλείου, Σύνδεσμος Τοπικών Ενώσεων Δήμων και Κοινοτήτων Κρήτης, Αναπτυξιακό Κέντρο Ορεινού Μυλοποτάμου & Μαλεβυζίου Ανώνυμη Εταιρεία (ΑΚΟΜΜ) - Ψηλορείτης Α.Ε., Νομαρχιακή Επιτροπή Λαϊκής Επιμόρφωσης (Ν.Ε.Λ.Ε.) Ρεθύμνου, Οργανισμός Ανάπτυξης Σητείας Α.Ε., Δίκτυο Κοινωνικής Πολιτικής Αυτοδιοικήσεων Κρήτης (ΚΟΙΝΩ.ΠΟΛΙΤΙ.Α. ΚΡΗΤΗΣ).

Ομάδα-στόχος: Μετανάστες, παλιννοστούντες, ειδικές πολιτισμικές ομάδες (Τσιγγάνοι), φυλακισμένοι, μακροχρόνια άνεργοι άνω των 45 ετών, ειδικές κατηγορίες γυναικών που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό (αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών), λοιπές κατηγορίες ατόμων που απειλούνται με αποκλεισμό από την αγορά εργασίας (ομάδες υψηλού κινδύνου).

Στόχοι: Παροχή πολυεπίπεδης στήριξης σε ανέργους ευπαθών κοινωνικά ομάδων για την κοινωνική, πολιτισμική, οικονομική ένταξη και συμμετοχή τους σε ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης.

Δράσεις: Στις δράσεις που υλοποιούνται στο πλαίσιο του Έργου περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων:

- Ενημέρωση των δυνητικά ωφελούμενων από τις υπηρεσίες του ΟΑΕΔ, και παραπομπή στον αντίστοιχο φορέα συμβουλευτικής. Συμμετοχή όσων επιλεγούν σε 20 συνεδρίες.
- Ένταξη σε ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης (κατάρτιση, προκατάρτιση, ΝΕΕ, ΝΘΕ και STAGE).

Χρηματοδότηση: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση – Μέρους 2.1. «Παροχή Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών» (Α΄ Κύκλος)

6^{ος} Φορέας: ΚΕΝΤΡΟ ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΟΥ

Έργο: *Ίσες Δυνατότητες – Ίσες Ευκαιρίες*

Συνεργαζόμενοι φορείς: Υπερνομαρχία Αθηνών-Πειραιώς, Γενική Γραμματεία Ισότητας, ΟΑΕΔ, ΚΕΘΙ, Ελληνικό Δίκτυο για την Καταπολέμηση της Φτώχειας.

Ομάδα-στόχος: Μακροχρόνια άνεργες, μετανάστριες, αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών, πρώην χρήστριες.

Στόχοι: Καταπολέμηση του κάθετου επαγγελματικού διαχωρισμού βάσει του φύλου, αντιμετώπιση των διακρίσεων με τη δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας, προώθηση γυναικών σε υψηλές θέσεις της επαγγελματικής ιεραρχίας σε επιχειρήσεις τουρισμού και ενίσχυση των μηχανισμών ενσωμάτωσης της αρχής της ισότητας στο χώρο εργασίας.

Δράσεις: Στις δράσεις που υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο του Έργου, είναι:

- Σύσταση και λειτουργία δομής υποστήριξης ίσων ευκαιριών στην εργασία και την καριέρα.
- Ολοκληρωμένη προετοιμασία των στελεχών της δομής, των συμβούλων ισότητας των επιχειρήσεων και των γραφείων προώθησης των ΚΕΚ, των συμβούλων ισότητας Περιφέρειας και Υπουργείων.
- Ανάπτυξη περιεχομένου σπουδών με στόχο την προώθηση των ίσων ευκαιριών στα προγράμματα κατάρτισης και ενδο-επιχειρησιακής κατάρτισης των ΚΕΚ.
- Ανάπτυξη εργαλείων επαγγελματικής συμβουλευτικής για την προώθηση της εργασιακής ανέλιξης των γυναικών στο κλάδο του τουρισμού.
- Ανάπτυξη και εφαρμογή σχεδίων ίσων ευκαιριών στις επιχειρήσεις τουρισμού.
- Ανάπτυξη ψηφιακού εκπαιδευτικού περιεχομένου σε θέματα διοίκησης τουριστικών μονάδων, πληροφορικής και συμβουλευτικής, για ανοιχτή και εξ αποστάσεως κατάρτιση.
- Λειτουργία ανοιχτής και εξ αποστάσεως κατάρτισης για την υποστήριξη της εργασιακής ανέλιξης των γυναικών στον κλάδο του τουρισμού.
- Ανάπτυξη και εφαρμογή ειδικών προγραμμάτων κατάρτισης στις επιχειρήσεις, με έμφαση στην αλλαγή νοοτροπίας των στελεχών των επιχειρήσεων αυτών και ειδικότερα των Διευθυντών Προσωπικού.

- Οργάνωση μηχανισμών δημοσιότητας, ευαισθητοποίησης και κινητοποίησης σε θέματα ισότητας των ευκαιριών.
- Παροχή της δυνατότητας ανάπτυξης κοινωνικού διαλόγου και συνεργασιών μεταξύ κρατικών φορέων προώθησης θεμάτων ισότητας ευκαιριών, των επιχειρήσεων, συλλογικών φορέων, κοινωνικών εταίρων και εκπροσώπων εργαζομένων γυναικών, καθώς και την δημιουργία προϋποθέσεων σε κλαδικό επίπεδο, με στόχο την αλλαγή στερεοτύπων και την διαμόρφωση νέου εργασιακού περιβάλλοντος.

Χρηματοδότηση: Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση – Μέτρο 5.3. Επιχορήγηση για την παροχή Ολοκληρωμένων Παρεμβάσεων υπέρ των γυναικών (2007-2008)

3. Έργα στο πλαίσιο των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (Π.Ε.Π.)

1^{ος} Φορέας: ΕΥΞΕΙΝΗ ΠΟΛΗ

Έργο: *Όριο*

Ομάδα-στόχος: Άνεργοι, άνεργοι ευπαθών κοινωνικά ομάδων.

Στόχοι: Συμβουλευτική και Δικτύωση στο πλαίσιο του Σχεδίου «Όριο».

Χρηματοδότηση: Γ΄ Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης 2000-2006, Π.Ε.Π. Στερεάς Ελλάδας, 23.966,80€

Έργο: *Φθιωτική Πρωτοβουλία Απασχόλησης*

Ομάδα-στόχος: Άνεργοι, άνεργοι ευπαθών κοινωνικά ομάδων.

Στόχοι: Υποστήριξη ευπαθών κοινωνικά ομάδων και προώθηση στην απασχόληση.

Χρηματοδότηση: Γ΄ Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης 2000-2006, Π.Ε.Π. Στερεάς Ελλάδας, 213.056,80 €

Έργο: *Δράση Δικτύωσης Επιχειρησιακού Σχεδίου Ολοκληρωμένης Αστικής Ανάπτυξης σε Τοπικές Ζώνες Μικρής Κλίμακας για το Δήμο Λαμιέων*

Ομάδα-στόχος: Άνεργοι, άνεργοι ευπαθών κοινωνικά ομάδων.

Δράσεις: Δικτύωση.

Χρηματοδότηση: Γ΄ Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης 2000-2006, Π.Ε.Π. Στερεάς Ελλάδας, 160.000 €

2^{ος} Φορέας: ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Έργο: *Δίκτυο Συμβουλευτικής και Απασχόλησης Νομού Ιωαννίνων*

Συμμετέχοντες φορείς: Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ιωαννίνων (συντονιστής εταίρος), Δήμος Δωδώνης, Δήμος Αγίου Δημητρίου, Δήμος Παμβώτιδας, Δήμος Μετσόβου, Δήμος Ανατολικού Ζαγορίου, Δήμος Εκάλης, Δήμος Τύμφης, Δήμος Μολοσσών, Δήμος Σελλών, Κοινότητα Μηλέας, Επιμελητήριο Ιωαννίνων, Οικονομικό Επιμελητήριο Τμήμα Ηπείρου.

Ομάδα-στόχος: Γυναίκες, οικονομικοί μετανάστες, άνεργοι, κάτοικοι των Δήμων που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα.

Στόχοι: (1) Αύξηση της απασχόλησης στους Δήμους που μετέχουν ως συνεργαζόμενοι φορείς, (2) διευκόλυνση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας των ωφελουμένων του Σχεδίου Δράσης, (3) προώθηση της επιχειρηματικότητας, (4) κοινωνική και εργασιακή ενσωμάτωση εκείνων που πλήττονται ιδιαίτερα από την ανεργία, (5) προώθηση της ισότητας των ευκαιριών και ενίσχυση της κοινωνικής αλληλεγγύης, και (6) υποστήριξη της ενσωμάτωσης ατόμων με ιδιαιτερότητες στην επαγγελματική ζωή. Οι ωφελούμενοι προωθήθηκαν στα διάφορα προγράμματα του ΟΑΕΔ.

Δράσεις: Στις δράσεις που υλοποιήθηκαν στο συγκεκριμένο Έργο περιλαμβάνονταν:

- Δημοσιότητα - Ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης στους στόχους του προγράμματος.
- Δικτύωση φορέων της τοπικής κοινότητας.
- Συμβουλευτική στήριξη.
- Κατάρτιση (τρία προγράμματα κατάρτισης με 45 ωφελούμενους συνολικά, στους τομείς Τυποποίηση-Συσκευασία Αγροτοκτηνοτροφικών Προϊόντων, Ίδρυση-Οργάνωση-Λειτουργία Μικρών Επιχειρήσεων, Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού).
- Προκατάρτιση (εκμάθηση ελληνικής γλώσσας σε 30 οικονομικούς μετανάστες).
- Συνοδευτικές Υποστηρικτικές Υπηρεσίες.

Χρηματοδότηση: Γ΄ Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης 2000-2006, Π.Ε.Π. Ηπείρου, Άξονας 5 «Υποστήριξη και Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού», Μέτρο 3 «Τοπικές Πρωτοβουλίες Απασχόλησης» 1.618.412,72 €

3^{ος} Φορέας: ΔΗΜΟΣ ΓΑΣΤΟΥΝΗΣ

Έργο: *Σχέδιο Ολοκληρωμένης Παρέμβασης: «Σύνδεσμος για την Αναβάθμιση και την Προώθηση στην Απασχόληση του Εργατικού Δυναμικού»*

Συνεργαζόμενοι φορείς: Δήμος Γαστούνης (συντονιστής εταίρος), Ο.Α.Ε.Δ. (Κέντρο Προώθησης στην Απασχόληση Αμαλιάδας), Εύξεινη Πόλη (Τελικός Δικαιούχος), Δήμος Βουπρασίας, Δήμος Λεχαινών, Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Γαστούνης.

Ομάδα-στόχος: Άνεργοι, άτομα ευπαθών κοινωνικά ομάδων (Μετανάστες, Τσιγγάνοι, Νέοι άνεργοι έως 25 ετών).

Στόχοι: Αντιμετώπιση της έλλειψης ευκαιριών απασχόλησης και αυτοαπασχόλησης καθώς και άμβλυνση του προβλήματος ένταξης στην τοπική αγορά εργασίας που αντιμετωπίζουν άνεργοι και ειδικές πληθυσμιακές ομάδες.

Δράσεις: Οι δράσεις που περιελάμβανε το Σχέδιο ήταν οι εξής:

- Συμβουλευτική υποστήριξη των ανέργων της περιοχής, για να προωθηθούν σε δράσεις απασχόλησης ή και άλλες δράσεις στα πλαίσια της παρέμβασης. Στήριξη των ανέργων καθ' όλη τη διάρκεια της συμμετοχής τους στις επιμέρους δράσεις και για 6 μήνες μετά.
- Δημοσιότητα/ευαισθητοποίηση των ανέργων, του ευρύτερου κοινού, των τοπικών αρχών, επαγγελματικών οργανώσεων και άλλων παραγόντων.
- Δικτύωση: Δημιουργία Δικτύου Συνεργασίας μεταξύ της Ομάδας Συνεργαζόμενων Φορέων, των τοπικών φορέων απασχόλησης-επιχειρηματικότητας, των κοινωνικών εταίρων και των επιχειρήσεων κοινωνικής οικονομίας της περιοχής.
- Προώθηση στην απασχόληση μέσω: (1) επιχορήγησης επιχειρήσεων και οργανισμών για την πρόσληψη ανέργων ειδικών πληθυσμιακών ομάδων σε θέσεις απασχόλησης, πέραν των υφισταμένων (5 άτομα), (2) επιδότησης ανέργων και ατόμων ειδικών πληθυσμιακών ομάδων για να δημιουργήσουν τη δική τους επιχείρηση (8 άτομα), (3) απόκτησης εργασιακής εμπειρίας και προσαρμογής των επαγγελματικών προσόντων στις εξελίξεις και τις ανάγκες της αγοράς (4 άτομα).
- Ίδρυση Ιατροκοινωνικού Κέντρου Φροντίδας για Τσιγγάνους στο Δήμο Γαστούνης.

Χρηματοδότηση: Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης 2000-2006, Π.Ε.Π. Δυτικής Ελλάδας, Μέτρο 5.3 «Τοπικές Πρωτοβουλίες Απασχόλησης»

4^{ος} Φορέας: ΑΜΙΓΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ «Ο ΓΕΡΟΠΟΤΑΜΟΣ»

Έργο: *Σχέδιο Ολοκληρωμένης Παρέμβασης «Τάλλεια Γη»*

Ομάδα-στόχος: Άτομα με αναπηρίες, άτομα με ψυχικές ασθένειες που διαβιούν εκτός ιδρυμάτων, παλιννοστούντες, πρόσφυγες, μετανάστες, αποφυλακισμένοι, ανήλικοι παραβάτες, ειδικές πολιτισμικές ομάδες, ειδικές κατηγορίες γυναικών που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό, μακροχρόνια άνεργοι άνω των 45 ετών, άνεργοι άνω των 55 ετών, λοιπές κατηγορίες ανέργων σε περιοχές ή κλάδους υψηλής ανεργίας, πρώην χρήστες ουσιών ή άτομα που βρίσκονται σε διαδικασία απεξάρτησης, οροθετικοί, λοιπές κατηγορίες ατόμων που απειλούνται με αποκλεισμό από την αγορά εργασίας.

Στόχοι: Αύξηση της απασχόλησης και καταπολέμηση του κοινωνικού και εργασιακού αποκλεισμού των ανέργων και ατόμων ειδικών πληθυσμιακών ομάδων, στους Δήμους Γεροποτάμου, Κουλούκωνα και Ανωγείων.

Δράσεις: Δράσεις Συμβουλευτικής για την προετοιμασία ένταξης στην αγορά εργασίας 60 ατόμων και την υποστήριξή τους καθ' όλη τη διάρκεια της παρέμβασης, δράσεις δημοσιότητας, ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης και δικτύωσης.

Χρηματοδότηση: Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, Τοπικές Πρωτοβουλίες Απασχόλησης, Π.Ε.Π. Κρήτης – 771.948,00 €

Καλές πρακτικές: Από την αξιολόγηση του ΕΚΤ, αναδείχθηκε ως καλή πρακτική το πρόγραμμα Τοπικές Πρωτοβουλίες Απασχόλησης του ΠΕΠ Κρήτης, στο οποίο εντάχθηκε το έργο *Σχέδιο Ολοκληρωμένης Παρέμβασης «Τάλλεια Γη»*. Συγκεκριμένα, στη «Δευτερογενή καταγραφή και αποτίμηση καλών πρακτικών του ΕΚΤ κατά την Γ' προγραμματική περίοδο»,³³ αναγνωρίζονται τα εξής:

Στο πλαίσιο του 1ου Πεδίου Πολιτικής από το ΠΕΠ Κρήτης παρουσιάζεται το Μέτρο «Τοπικές Πρωτοβουλίες Απασχόλησης» ως καλή πρακτική που εντάσσεται στην κατηγορία

---

³³ ΕΥΣΕΚΤ, χ.χ., *Δευτερογενής καταγραφή και αποτίμηση καλών πρακτικών του ΕΚΤ κατά την Γ' προγραμματική περίοδο- Β Φάση*, Αθήνα, ανάδοχος Logotech, σελ. 19-20.

πρακτικών 3 «Ολοκληρωμένες Παρεμβάσεις-Δικτύωση» με σημαντικό αριθμό ωφελούμενων περί τα 1500 άτομα στην Περιφέρεια Κρήτης

Το γεγονός αυτό κρίνεται ιδιαίτερα αξιοσημείωτο καθώς τα αντίστοιχα Μέτρα σε άλλες περιφέρειες παρουσίασαν σημαντικά προβλήματα.

Οι ωφελούμενες από την εφαρμογή του Μέτρου ομάδες-στόχοι, ήταν άνεργοι ή υποαπασχολούμενοι, σε οικονομικά ή και κοινωνικά υποβαθμισμένες περιοχές ή σε παραγωγικούς τομείς που αντιμετώπιζαν ιδιαίτερα προβλήματα απασχόλησης καθώς και ειδικές πληθυσμιακές (ευπαθείς) ομάδες.

Η πρακτική μέσα από την αμφίδρομη συνεργασία της Περιφέρειας με το Υπουργείο Απασχόλησης κατόρθωσε και επέτυχε κατά την υλοποίηση την κινητοποίηση και την συμμετοχή των κατάλληλων φορέων για τις ΤΠΑ δηλαδή των ΟΤΑ.

Το κριτήριο καλών πρακτικών που αφορούσε τον «προγραμματικό σχεδιασμό» εξυπηρετήθηκε σε πολύ ικανοποιητικό βαθμό στις ΤΠΑ, καθώς στις Τοπικές Πρωτοβουλίες Απασχόλησης επιχειρείται μια πρώτη απόπειρα αποκέντρωσης υπηρεσιών ενίσχυσης της απασχόλησης προς το περιφερειακό και το τοπικό επίπεδο, κυρίως ως πρωτοβουλίες εφαρμογής ενεργών πολιτικών για την απασχόληση και την καταπολέμηση της ανεργίας σε τοπικό επίπεδο. Δηλ. εκτός των Υπηρεσιών Δημόσιας Απασχόλησης, εκχωρήθηκαν αρμοδιότητες και στις περιφερειακές και τοπικές αρχές για την εφαρμογή μέτρων για την αγορά εργασίας. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η προσέγγιση της εταιρικότητας στην περίπτωση των Τοπικών Πρωτοβουλιών Απασχόλησης (ΤΠΑ), όπου περιλαμβάνονταν η ενεργός και ουσιαστική συμμετοχή και συνεργασία των τοπικών εταίρων, η οποία διασφαλίστηκε μέσω της σύστασης των Ομάδων Συνεργαζομένων Φορέων (ΟΣΦ).

Ουσιαστικά οι ΤΠΑ στην Περιφέρεια Κρήτης αποτέλεσαν μια νέα προσέγγιση ενίσχυσης των πολιτικών που διευκολύνουν άνεργους/ες (νέους-γυναίκες, μακροχρόνια άνεργους) στην πρόσβασης τους στην αγορά εργασίας με κομβικό σημείο την ενεργοποίηση των ΟΤΑ που είναι ο πλησιέστερος στον πολίτη θεσμός. Η ολοκληρωμένη προσέγγιση των δράσεων και η ένταξή τους στο πλαίσιο μιας ενιαίας αναπτυξιακής στρατηγικής σε τοπικό επίπεδο που ενσωματώνει τη διάσταση της απασχόλησης, αποτελεί βασική ποιοτική προδιαγραφή των ΤΠΑ

Αναφορικά με το είδος των παρεμβάσεων των Σχεδίων Ολοκληρωμένης Παρέμβασης οι επιλέξιμες δράσεις περιλάμβαναν τέσσερις ομάδες: την Υποχρεωτική που είναι η Συμβουλευτική, τις Βασικές που περιλαμβάνουν την Προώθηση στην Απασχόληση, δηλαδή την επιδότηση της απασχόλησης, την επιδότηση της αυτοαπασχόλησης και την επιδότηση για την απόκτηση

εργασιακής εμπειρίας καθώς και την επιδότηση νέων μορφών απασχόλησης, Τις Επικουρικές που περιλαμβάνουν την Κατάρτιση, την Προκατάρτιση και τις Συνοδευτικές Υποστηρικτικές Υπηρεσίες.

Το ποσοστό υλοποίηση του φυσικού αντικειμένου στα εγκεκριμένα σχέδια ΤΠΑ στην Περιφέρεια Κρήτης ανήλθε σε 100% και το οικονομικό αντικείμενο σε 80%.

Η υλοποίηση της πρακτικής των ΤΠΑ με βάση αυτή την οπτική σαφώς απαντά σε πραγματικές και διαρκείς ανάγκες των εξυπηρετούμενων και ως εκ τούτου πρέπει να αποκτήσει μια μονιμότητα και σταθερότητα για αυτό και το βασικό ζητούμενο είναι η διατηρησιμότητα των συμβουλευτικών δομών υποστήριξης της απασχόλησης στην Περιφέρεια Κρήτης.

Οι Τοπικές Πρωτοβουλίες Απασχόλησης του ΕΠ Κρήτης 2000-2006 επέφεραν θετικές επιπτώσεις που άλλαξαν δραστικά την υφιστάμενη κατάσταση των ομάδων στόχου με ιδιαίτερη έμφαση στην βελτίωση των προσόντων των ωφελουμένων και την δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

5^{ος} Φορέας: ΔΗΜΟΣ ΑΡΚΑΛΟΧΩΡΙΟΥ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣ ΚΑΣΤΕΛΛΙΟΥ

Έργο: *Σχέδιο Ολοκληρωμένης Παρέμβασης «Αλληλεγγύη και Ανάπτυξη στην Ενδοχώρα»*

Ομάδα-στόχος: Μετανάστες-παλιννοστούντες-πρόσφυγες, άνεργοι νέοι κάτω των 25 ετών και γυναίκες που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση.

Στόχοι: Προώθηση στην απασχόληση ανέργων που κατοικούν στους Δήμους Αρκαλοχωρίου και Καστελλίου με το συνδυασμό ενεργειών συμβουλευτικής υποστήριξης, προκατάρτισης, κατάρτισης, αυτοαπασχόλησης και απόκτησης εργασιακής εμπειρίας.

Δράσεις: Οι δράσεις που περιελάμβανε το σχέδιο ήταν:

- Συμβουλευτική, στα πλαίσια της οποίας περιέχονταν και δράσεις Δημοσιότητας/ Ευαισθητοποίησης/ Δικτύωσης.
- Κατάρτιση: Τρία προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης με στόχο την αύξηση της απασχολησιμότητας.
- Προκατάρτιση: Πρόγραμμα εκμάθησης ελληνικής γλώσσας για 10 άνεργους μετανάστες, διάρκειας 300 ωρών. Μετά το τέλος του προγράμματος οι καταρτιζόμενοι συμμετείχαν στις εξετάσεις για την πιστοποίηση της επάρκειας ελληνομάθειας του Β' Επιπέδου.
- Προώθηση στην Απασχόληση, που περιελάμβανε (α) επιδότηση της αυτοαπασχόλησης, και (β) επιδότηση για την απόκτηση εργασιακής εμπειρίας.

Χρηματοδότηση: Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, Τοπικές Πρωτοβουλίες Απασχόλησης, Π.Ε.Π. Κρήτης (2000-2006)

Καλές πρακτικές: Από την αξιολόγηση του ΕΚΤ, αναδείχθηκε (όπως σημειώσαμε στον προηγούμενο φορέα) ως καλή πρακτική το πρόγραμμα Τοπικές Πρωτοβουλίες Απασχόλησης του ΠΕΠ Κρήτης, στο οποίο εντάχθηκε το έργο *Σχέδιο Ολοκληρωμένης Παρέμβασης «Αλληλεγγύη και Ανάπτυξη στην Ενδοχώρα»*.

4. Έργα στο πλαίσιο του Leonardo da Vinci

1^{ος} Φορέας: ΕΥΞΕΙΝΗ ΠΟΛΗ

Έργο: *Vocational training for integration of non-EU nationals*

Ομάδα-στόχος: Μετανάστες από χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Δράσεις: Η Εύξεινη Πόλη συμμετείχε στο πρόγραμμα με τις εξής δράσεις:

- Συγκέντρωση και αξιολόγηση των εμπειριών και γνώσεων.
- Σχεδιασμός και ανάπτυξη εξατομικευμένου προγράμματος εκπαίδευσης στα πλαίσια του εργασιακού περιβάλλοντος για τις χώρες που δεν ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, με την υποστήριξη ενός συμβούλου (μέντορα).
- Σχεδιασμός εκπαιδευτικού προγράμματος για συμβούλους (μέντορες).
- Σχεδιασμός εκπαιδευτικού πακέτου για τους εκπαιδευτές (συμβούλους) στο εργασιακό περιβάλλον.
- Διάδοση των δραστηριοτήτων του προγράμματος.
- Αξιολόγηση σύμφωνα με την πρόοδο του έργου του προγράμματος.
- Διακρατικές συναντήσεις εταίρων.

Χρηματοδότηση: Leonardo da Vinci, 10.460 €

2^{ος} Φορέας: «ΑΝΤΙΓΟΝΗ» ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΡΑΤΣΙΣΜΟ, ΤΗΝ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ, ΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗ ΚΑΙ ΤΗ ΜΗ ΒΙΑ

Έργο: *PreQual Steps*

Συνεργαζόμενοι φορείς: Maiz (Αυστρία) (συντονιστής εταίρος), Αντιγόνη - Κέντρο Πληροφόρησης και Τεκμηρίωσης για το Ρατσισμό την Οικολογία την Ειρήνη και τη μη Βία, ΙΕΡΑΛΑ- Ινστιτούτο Πολιτικών Σπουδών για την Λατινική Αμερική και την Αφρική (Ισπανία), Vuste Envis (Τσεχική Δημοκρατία), DemNet-Ιδρυμα για την Ανάπτυξη των Δημοκρατικών Δικαιωμάτων (Ουγγαρία).

Ομάδα-στόχος: Μετανάστριες, αυτο-οργανώσεις μεταναστών, εμπειρογνώμονες και ιδρύματα από τον τομέα της υγείας και πρόνοιας.

Στόχοι: Το PreQual steps είναι βασισμένο στο έργο PreQual. Αποτελεί μια προσπάθεια αντιμετώπισης των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι μετανάστριες στην ευρωπαϊκή επαγγελματική εκπαίδευση και την αγορά εργασίας. Στοχεύει στη βελτίωση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας. Προσεγγίζει γυναίκες που εκδηλώνουν ενδιαφέρον, προσανατολίζοντάς τις σε επαγγέλματα του τομέα υγείας και πρόνοιας και διευκολύνοντας την είσοδό τους σε επαγγελματικά εκπαιδευτικά προγράμματα μέσω της ανάπτυξης συγκεκριμένων προσόντων και δεξιοτήτων.

Δράσεις: Η «Αντιγόνη» συμμετείχε στο πρόγραμμα με τις εξής δράσεις:

- Εθνικά εργαστήρια - προσαρμογή του προγράμματος μαθημάτων.
- Μαθήματα PreQual και πρακτική άσκηση.
- Πιστοποίηση συμμετοχής.
- Συνεχιζόμενη στήριξη μετά το τέλος του προγράμματος από σύμβουλο που παρακολουθεί την προόδο και την επαγγελματική εξέλιξη των συμμετεχουσών.
- Δυνατότητα παρακολούθησης μαθημάτων Η/Υ και ένταξη σε προγράμματα εκμάθησης ελληνικής γλώσσας.

Χρηματοδότηση: Leonardo da Vinci

5. Έργα στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου

1^{ος} Φορέας: ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ Α.Ε.

Έργο: Τοπικό Κοινωνικό Κεφάλαιο

Ομάδα-στόχος: Άτομα με Ειδικές Ανάγκες που επιθυμούν να αναλάβουν επαγγελματική δράση, αρχηγοί και μέλη μονογονεϊκών οικογενειών που χρήζουν οικονομικής βοήθειας ή βρίσκονται σε κατάσταση κοινωνικού αποκλεισμού, νέοι κάτω των 28 ετών οι οποίοι θα αναλάβουν επαγγελματική δραστηριότητα στην ιδιαίτερη πατρίδα τους, μετανάστες μόνιμοι κάτοικοι της περιοχής που αντιμετωπίζουν προβλήματα κοινωνικής ενσωμάτωσης.

Στόχοι: Διευκόλυνση της πρόσβασης στο Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο ατόμων που αντιμετωπίζουν κοινωνικό αποκλεισμό ή ομάδων που εργάζονται υπέρ της κοινωνικής ή επαγγελματικής ένταξής τους. Το πρόγραμμα απευθύνθηκε στις ομάδες που δε μπορούν για διάφορους λόγους να επωφεληθούν από τις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την απασχόληση.

Δράσεις: Στο πλαίσιο του Έργου πραγματοποιήθηκαν οι εξής δράσεις:

- Δράσεις υπέρ της κοινωνικής συνοχής.
- Δράσεις υπέρ ή από κοινού με οργανώσεις, τοπικά δίκτυα και ομάδες πρωτοβουλίας που εργάζονται υπέρ της ενσωμάτωσης αποκλεισμένων.
- Δράσεις άμεσης υποστήριξης ατόμων που απειλούνται με αποκλεισμό για την ανάληψη μικροεπιχειρηματικής δραστηριότητας ή αυτοαπασχόλησης ή για τη βελτίωση της δυνατότητας ένταξής τους στην αγορά εργασίας. Οι ωφελούμενοι αυτής της κατηγορίας θα τυγχάνουν πέραν της χρηματοδοτικής και συστηματικής συμβουλευτικής και τεχνικής υποστήριξης.

Χρηματοδότηση: Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (1999-2001) - 1.030.000 €

6. Χρηματοδοτικός Μηχανισμός Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου

1^{ος} Φορέας: ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΠΑΛΙΝΝΟΣΤΟΥΝΤΩΝ ΟΜΟΓΕΝΩΝ «ΝΟΣΤΟΣ»

Έργο: *συνΑΝΑΠΤΥΞΗ – Ολοκληρωμένη Παρέμβαση για Μετανάστες/ριες*

Συνεργαζόμενοι φορείς: Εταιρεία Κοινωνικής και Πολιτιστικής Στήριξης Παλιννοστούντων Ομογενών «Νόστος» (συντονιστής εταίρος), ΧΕΝ Ελλάδος, «Άρσις» Κοινωνική Οργάνωση Υποστήριξης Νέων.

Ομάδα-στόχος: Μετανάστες και οι οικογένειές τους.

Στόχοι: Παροχή εξειδικευμένων και πολυεπίπεδων υπηρεσιών σε 1600 μετανάστες και τις οικογένειές τους, για τις οποίες διαπιστώνονται μέσω ειδικών και καινοτομικών εργαλείων προβλήματα ενσωμάτωσης στην ελληνική κοινωνία, από δομές κοινωνικής υποστήριξης του μη κυβερνητικού τομέα και οργανισμούς του Δημοσίου.

Η παρέμβαση αναπτύσσεται στο επίπεδο του ατόμου-μετανάστη/στριας, στις επιχειρήσεις-εργοδότες και στο επίπεδο των μηχανισμών υποστήριξης της κοινωνικής ένταξης, δημιουργώντας τρία συστήματα, το σύνολο των οποίων συγκροτεί πρότυπο ολοκληρωμένης παρέμβασης υπέρ της κοινωνικής ενσωμάτωσης. Τελικός στόχος του έργου είναι η διαμόρφωση ολοκληρωμένου συστήματος-μηχανισμού κοινωνικής ένταξης μεταναστών που θα αποτελέσει «καλή πρακτική» και, ει δυνατόν, θα ενσωματωθεί στις εθνικές πολιτικές σε ανταπόκριση με την ανάγκη για βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας. Γι' αυτό, η υλοποίησή του έχει πιλοτικό χαρακτήρα και υπόκειται σε διαρκή αξιολόγηση.

Η θεωρητική προσέγγιση του σχεδιασμού έλαβε υπόψη τη συσσωρευμένη εμπειρία του εταιρικού σχήματος στο πεδίο της παροχής υπηρεσιών κατά της ανεργίας και του αποκλεισμού. Επίσης, στο έργο αξιοποιούνται (α) καινοτόμα εργαλεία και πρακτικές που αναπτύχθηκαν κυρίως στο πλαίσιο των έργων «ΣυνΠραξίς» και «Ορίζοντες», της ΚΠ EQUAL 2005-2008 και (β) καινοτόμες εφαρμογές πληροφορικής μέσω των οποίων παρακολουθείται και καταγράφεται η πορεία της συμβουλευτικής σχέσης με τα επωφελούμενα άτομα και όλο το φυσικό αντικείμενο.

Δράσεις: 1) Εκμάθηση ελληνικής γλώσσας για 30 άτομα, από τη Γενική Γραμματεία Δια Βίου Εκπαίδευσης. Στο τέλος λαβαίνουν βεβαίωση παρακολούθησης και όχι πιστοποίηση.
2) Συμβουλευτική: 144 γυναίκες μετανάστριες συμμετέχουν σε 10 συνεδρίες συμβουλευτικής.
3) Προσέγγιση και πληροφόρηση-ενημέρωση εργοδοτών με παροχή εξατομικευμένης συμβουλευτικής. Τοποθέτηση τύπου stage ανέργων μεταναστών για 4 μήνες, με συμμετοχή του ΟΑΕΔ.

Χρηματοδότηση: Χρηματοδοτικός Μηχανισμός Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (2004-2009)

7. Ευρωπαϊκό Ταμείο Ένταξης Υπηκόων Τρίτων Χωρών

1^{ος} Φορέας: ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

Έργο: *Εκμάθηση Ελληνικής Γλώσσας και Ιστορίας σε Μητέρες Μετανάστριες*

Συνεργαζόμενοι φορείς: Αναπτυξιακή Εταιρεία Δήμου Αθηναίων (συντονιστής εταίρος), Διαπολιτισμικό Κέντρο της Διεύθυνσης Αλλοδαπών Δήμου Αθηναίων, Ινστιτούτο Μεταναστευτικής Πολιτικής (Ι.ΜΕ.ΠΟ.), Ινστιτούτο Διαρκούς Εκπαίδευσης Ενηλίκων της Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης ΥΠΕΠΘ, Δημοτικοί Παιδικοί Βρεφικοί Σταθμοί Δήμου Καλλιθέας, Δήμος Ηρακλείου, Δήμος Βύρωνα, Δήμος Νέας Χαλκηδόνας, Δήμος Πειραιά, Δήμος Περιστερίου, Δήμος Χαϊδαρίου.

Ομάδα-στόχος: Μετανάστριες μητέρες.

Στόχοι: Εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας ως δεύτερης και στοιχείων της ελληνικής ιστορίας και του ελληνικού πολιτισμού, ώστε να αποκτηθούν γλωσσικές δεξιότητες και πρακτικές κοινωνικές και διαπολιτισμικές ικανότητες.

Δράσεις: Δωρεάν απογευματινά μαθήματα σε μετανάστριες μητέρες ανήλικων παιδιών. Τις ώρες των μαθημάτων τα παιδιά απασχολούνται δημιουργικά σε διπλανή αίθουσα.

Χρηματοδότηση: Ευρωπαϊκό Ταμείο Ένταξης Υπηκόων Τρίτων Χωρών.

Παρατήρηση: Το έργο στηρίχθηκε σε προηγούμενο πρόγραμμα που είχε αναπτύξει ο Δήμος Αθηναίων με ίδιους πόρους.

Καλές Πρακτικές: Το έργο αναγνωρίστηκε ως καλή πρακτική από το ευρωπαϊκό δίκτυο πόλεων CLIP (Βλ. κεφάλαιο 2.2)

2^{ος} Φορέας: PRAKSIS MKO

Έργο: «Φιλία»

Συνεργαζόμενοι φορείς: Praksis MKO (συντονιστής εταίρος), Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Επιστημονική Εταιρία για την Κοινωνική Συνοχή και Ανάπτυξη, Ινστιτούτο Ανάπτυξης της Επιχειρηματικότητας.

Ομάδα-στόχος: Μετανάστες.

Στόχοι: Σχεδιασμός και εφαρμογή μιας σύγχρονης έντυπης ενημερωτικής εκστρατείας που θα απευθύνεται στους υπηκόους τρίτων χωρών με σκοπό να αποκτήσουν πλήρη γνώση των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων τους στη νέα χώρα διαμονής τους και να πληροφορηθούν για τις παρεχόμενες υπηρεσίες, καθώς και για τις υφιστάμενες διαδικασίες πρόσβασης σε αυτές.

Επιπλέον στόχοι του προγράμματος είναι:

- Η βελτίωση της πρόσβασης της ομάδας στόχου σε αγαθά και υπηρεσίες.
- Η δημιουργία ίσων ευκαιριών και η προώθηση της αρχής της μη διάκρισης κατά την ένταξη της ομάδας στόχου στην Ελληνική πραγματικότητα.
- Η παροχή εξειδικευμένης ενημέρωσης ανά τομέα προς τους υπηκόους τρίτων χωρών για την γνώση των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεών τους.
- Η δημιουργία κλίματος ίσων ευκαιριών για τα άτομα της ομάδας στόχου.
- Η προώθηση της αρχής της «μη διάκρισης» κατά την ένταξη των ατόμων της ομάδας στόχου στην ελληνική κοινωνία.
- Η βελτίωση της πρόσβασης σε αγαθά και υπηρεσίες προς τα άτομα της ομάδας στόχου.

Δράσεις: Παραγωγή εντύπων.

Χρηματοδότηση: Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (1999-2001) - 1.030.000 €